

Zaiga Dambe, Ināra Zdanovska

**LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBU MATERIĀLI
DIASPORAS NEDĒĻAS NOGALES SKOLĀM
10 – 12 GADUS VECIEM BĒRNIEM
75 stundas**

Darba lapas

Latviešu valodas
aģentūra

SATURS

1. ES.

1.1. Kas es esmu? Kāds es esmu?	4
1.2. Tas tik ir raksturs	15
1.3. Intereses un vaļasprieks	25
1.4. Ātri! Tālu! Augstu!	32

2. ES UN ĢIMENE.

2.1. Vistuvākie cilvēki	42
2.2. Manas mājas	54
2.3. Kopīgas brokastis, pusdienas, vakariņas	67
2.4. Apsveicam vārdadienā!	79

3. ES UN CITI.

3.1. Mani draugi	91
3.2. Ar draugiem ekskursijā	101
3.3. Mani vienaudži – grāmatu varoņi	112
3.4. Mani elki	119

4. ES IKDIENĀ.

4.1. Uz ielas	127
4.2. Veikalā	139
4.3. Pie ārsta	155
4.4. Kafejnīcā	164

5. ES UN LATVIJA.

5.1. Latvija skaitļos un faktos	170
5.2. No Latvijas vēstures	177
5.3. Par Latvijas ģeogrāfiju	181
5.4. Svētki	189

Zaiga Dambe, Ināra Zdanovska

LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBU MATERIĀLI

DIASPORAS NEDEĻAS NOGALES SKOLĀM 10 – 12 GADUS VECIEM BĒRNIEM

75 stundas

Darba lapas (atbilstoši diasporas programmai 10 - 12 gadus veciem bērniem).

Māksliniece *Dagne Ventiņa*

Redaktore *Baiba Mūrniece-Buļeva*

Maketētājs *Edgars Ramutis*

© Latviešu valodas aģentūra, 2016

IEVADS

Labdien!

Piedāvājam turpināt apgūt latviešu valodas prasmes, izmantojot darba lapas – klausoties, lasot, rakstot, runājot monologus, dialogus un strādājot kopā – grupās. Tev būs iespēja stāstīt par sevi un savu ģimeni, ikdienu un svētkiem, iesaistīties apkārtējos notikumos un darbībās, nedaudz padziļināt savas zināšanas par Latvijas ģeogrāfiju, vēsturi un literatūru.

Lai visiem nezūdošs valodas prieks!

*Patiesā cieņā, darba lapu autores
Zaiga Dambe un Ināra Zdanovska.*

1. ES.

1.1. Kas es esmu? Kāds es esmu?

1. Izlasi dotās frāzes!

Klausies situācijas! Ieraksti katrai frāzei atbilstošās situācijas numuru!

“Labrīt!”

“Uz redzēšanos!”

“Sveika! Kā tev klājas?”

0.

“Arlabunakti!”

“Sveiks! Man prieks tevi redzēt!”

“Labdien, skolotāj!”

2.1. Lasi tekstu!

Šī ir Minītes – tievas un garas meitenes – pirmā skolas diena. Minīte bija tikpat gara, cik viņas brālis Morics. Un Morics ir divus gadus vecāks par Minīti. Dažviet Vācijā pirmajā skolas dienā bērni ņem līdzī salduumus. Minītei bija veselas divas salduumu turzas, jo gan māmiņa, gan vecmāmiņa savas konfektes iedeva Minītei.

Minīte neveikli iegāja klasē. Viņa palūkojās visapkārt. Skolotājas vēl nebija. Tomēr skolas solos jau sēdēja daudz skolēnu. Visiem bija salduumu turzas. Protams, katram tikai pa vienai!

Tad viņa pamanīja, ka vēl viena meitene nezina, ko darīt. Un rokās viņai nebija turzas! Minīte piegāja pie mazās meitenītes un sacīja: “Ņem šo te! Man ir veselas divas!”

“Paldies!” mazā meitene sacīja. Viņa paņēma no Minītes vienu turzu. “Man bija pašai sava, bet mūsu suns to aprija!” mazā meitene smējās. “Ar visu spožo papīru!”

“Es esmu Hermīne, saukta par Minīti!” Minīte sacīja.

“Es esmu Maksimiliāna, saukta par Maksīti!” atbildēja mazā meitene.

“Vai sēdēs kopā?” Maksīte jautāja?

Minīte piekrītoši pamāja.

“Un no šī brīža mēs esam draudzenes!” Maksīte sacīja Minītei.

Un Minīte atteica: “Un būs draudzenes mūžu mūžos! Tāpēc jau mēs saderam kopā, ka abas esam jaukas meitenītes! Jauka, maza Maksīte un jauka, liela Minīte!”

(Pēc Kristīnes Nestlingeres.)

2.2. Izlasi apgalvojumus tabulā! Aizpildi tabulu atbilstoši tekstam!

Nr.p.k.	Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi
0.	Minīte sāk iet skolā.	X	
1.	Morics ir Minītes jaunākais brālis.		
2.	Vācijā pirmajā skolas dienā bērni ņem līdzī puķes.		
3.	Minīte droši apsēdās solā.		
4.	Kādam mazai meitenei nebija konfekšu.		
5.	Minīte vienu salduumu turzu iedeva mazajai meitenei.		
6.	Mazās meitenes salduumus apēda brālis.		
7.	Abas meitenes sēdēs kopā un būs draudzenes.		

2.3. Ko saka katra meitene? Savieno!

Es esmu Maksimiliāna,
saukta par Maksīti.

Es esmu Hermīne,
saukta par Minīti.

Es esmu liela un jauka.

Es esmu maza un jauka.

2.4. Iepazīstini ar sevi vienā teikumā! Raksti! Stāsti!

3.1. Atceries! Iegaumē!

Cik?		Kurš datums?		Kurā datumā?
1	viens	1.	pirmais	pirmajā
2	divi	2.	otrais	otrajā
3	trīs	3.	trešais	trešajā
4	četri	4.	ceturtais	ceturtajā
5	pieci	5.	piektais	piektajā
6	seši	6.	sestais	sestajā
7	septiņi	7.	septītais	septītajā
8	astoņi	8.	astotais	astotajā
9	deviņi	9.	devītais	devītajā
10	desmit	10.	desmitais	desmitajā
11	vienpadsmit	11.	vienpadsmitais	vienpadsmitajā
12	divpadsmit	12.	divpadsmitais	divpadsmitajā
19	deviņpadsmit	19.	deviņpadsmitais	deviņpadsmitajā
20	divdesmit	20.	divdesmitais	divdesmitajā
21	divdesmit viens	21.	divdesmit pirmais	divdesmit pirmajā
25	divdesmit pieci	25.	divdesmit piektais	divdesmit piektajā
30	trīsdesmit	30.	trīsdesmitais	trīsdesmitajā
31	trīsdesmit viens	31.	trīsdesmit pirmais	trīsdesmit pirmajā

3.2. Raksti trūkstošos burtus! Iegaumē!

Nr.p.k.	Kas?	Kurā mēnesī?	Kas?	Kurā mēnesī?
1.	janvāris	janvārī		
2.	februār.....	februār.....		
3.			marts	martā
4.	aprīl.....	aprīl.....		
5.			maij.....	maij.....
6.			jūnij.....	jūnij.....
7.			jūlij.....	jūlij.....
8.			august.....	august.....
9.	septembr.....	septembr.....		
10.	oktobr.....	oktobr.....		
11.	novembr.....	novembr.....		
12.	decembr.....	decembr.....		

3.3. Iepazīsties ar saviem klasesbiedriem! Izmanto jautājumus un atbildes!

1. Mani sauc
2. Man ir
3. Es dzīvoju
4. Jā, man ir brālis/māsa. Nē, man nav brāļa/māsas.
5. Mana dzimšanas diena ir

4.1. Atceries un iegaumē!

Kas?	Ivars	Andris	Mikus	Rēzija	Edīte
Kam ?	Ivaram	Andrim	Mikum	Rēzijai	Edītei

4.2. Strādā pāri! Papildini teikumus! Jautā un atbilde! Izmanto paraugu!

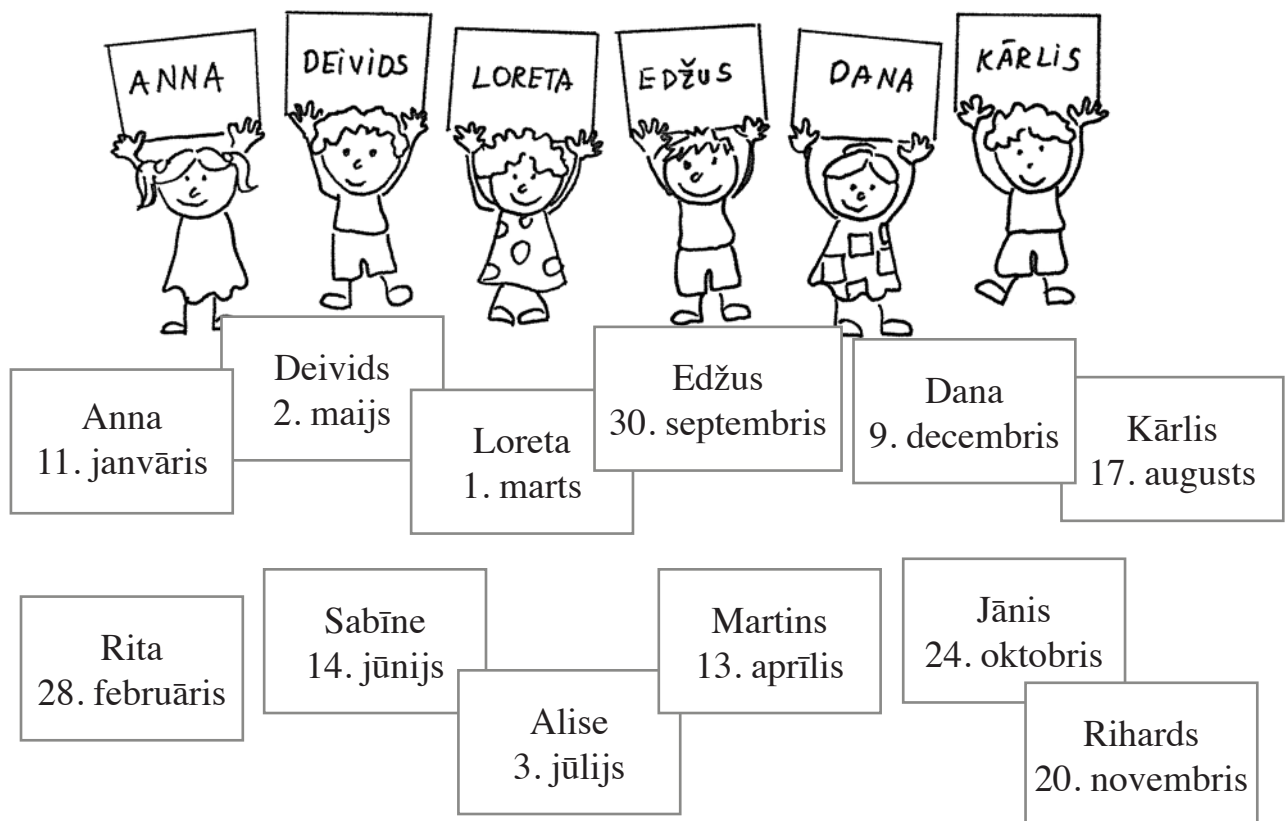
Kurā datumā dzimšanas diena ir ...?

... dzimšanas diena ir

Paraugs:

Kurā datumā dzimšanas diena ir Danai?

Danai dzimšanas diena ir septiņpadsmitajā augustā.

5.1. Mācies nosaukt gadskaitli!

Kurš	... tūkstoš	... simt	... desmit	...ais	gads?
1900.	tūkstoš	deviņi simtais			gads
1970.	tūkstoš	deviņi simti	septiņdesmitais		
1986.	tūkstoš	deviņi simti	astoņdesmit	sestais	
1991.	tūkstoš	deviņi simti	deviņdesmit	pirmais	
1999.	tūkstoš	deviņi simti	deviņdesmit	devītais	
2000.	divi tūkstošais				
2004.	divi tūkstoši			ceturtais	
2010.	divi tūkstoši		desmitais		
2014.	divi tūkstoši		četrpadsmitais		

5.2. Kura gada? Kurā gadā?

Atceries!

Jānosauc gads (kura gada?) un datums – 01.01.1900. – tūkstoš deviņi simtā gada pirmajā janvārī.
Jānosauc tikai gads (kurā gadā?) – 1900. gadā – tūkstoš deviņi simtajā gadā

kura/ kurā	... tūkstoš	... simt	... desmit	...ajā	gada/ gadā?
1900.	tūkstoš	deviņi simt-ā/ajā			gada/ gadā
1970.	tūkstoš	deviņi simti	septiņdesmit-ā/ajā		
1986.	tūkstoš	deviņi simti	astoņdesmit	sest-ā/ajā	
1991.	tūkstoš	deviņi simti	deviņdesmit	pirm-ā/ajā	
1999.	tūkstoš	deviņi simti	deviņdesmit	devīt-ā/ajā	
2000.	divi tūkstoš-ā/ajā				
2004.	divi tūkstoši			ceturt-ā/ajā	
2010.	divi tūkstoši		desmit-ā/ajā		
2014.	divi tūkstoši		četrpadsmit-ā/ajā		

5.3. Kā pieraksta un nosauc datumu?

Kas?	Kurā datumā? Kad?
01.09.2017. 2017. gada 1. septembris.	01.09.2017. 2017. gada 1. septembrī.
Divi tūkstoši septiņpadsmitā gada pirmais septembris	Divi tūkstoši septiņpadsmitā gada pirmajā septembrī

5.4. Kurā gadā ir dzimuši tavi ģimenes locekļi? Aizpildi tabulu! Stāsti!

Ģimenes loceklis	gads	datums

5.5. Kad dzimšanas diena ir slaveniem Latvijas sportistiem? Veido teikumus pēc parauga! Stāsti!

Tenisists Ernests Gulbis
1988. gada 30. augusts

*Tenisistam Ernestam Gulbim
dzimšanas diena ir ...*

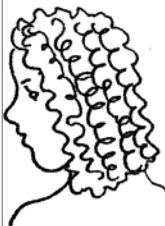
Vieglatlēte Laura Ikauniece-Admidiņa
1992. gada 31. maijs

Svarcēlāja Rebeka Koha
1998. gada 19. maijs

Vieglatlēts Zigismunds Sirmais
1992. gada 6. maijs

Garo distanču skrējēja Jeļena Prokopčuka
1976. gada 21. septembris

6.1. Kā pastāstīt par ārējo izskatu! Lasi! Iegaumē!

Kas?	Kāds/kāda/kādi/kādas?				
seja	 apaļa	 garena, ovāla	 trijstūr- veida	 kvadrāt- veida	 bumbier- veida
mati	 gari tumši	 īsi gaiši	 vidēji gari	 sprogaini	 viļņaini
acis	 platas, lielas	 šauras	 mazas	 apaļas	 ieslīpas
deguns	 mazs	 liels	 uzrauts	 garš	 vasar- raibumains
lūpas	 platas	 mazas	 lielas	 apaļas	 šauras
augums	 neliels	 garš	 mazs	 pilnīgs apaļīgs	 slaidis

6.2. Lasi! Uzzīmē skolotāju Hūberi! Stāsti!

Tad atskanēja zvans un klasē ienāca skolotāja.
Minītei acis no brīnumiem iepletās apaļas kā pogas.
Skolotāja Hūbere bija burvīga!
Viņai bija zilas acis.
Blondie mati krita nepaklausīgās cirtās,
uz strupā degunteļa bija redzami vasaras raibumi.
Vaigos iezīmējās smieklus bedrītes.

(Pēc Kristīnes Nestlingeres.)

6.3. Klausies! Numurē! Nosauc!

Sniegavīrs

Karlsons

Buratīno

Pepija Garzeķe

Īkstīte

1.

Rūķis

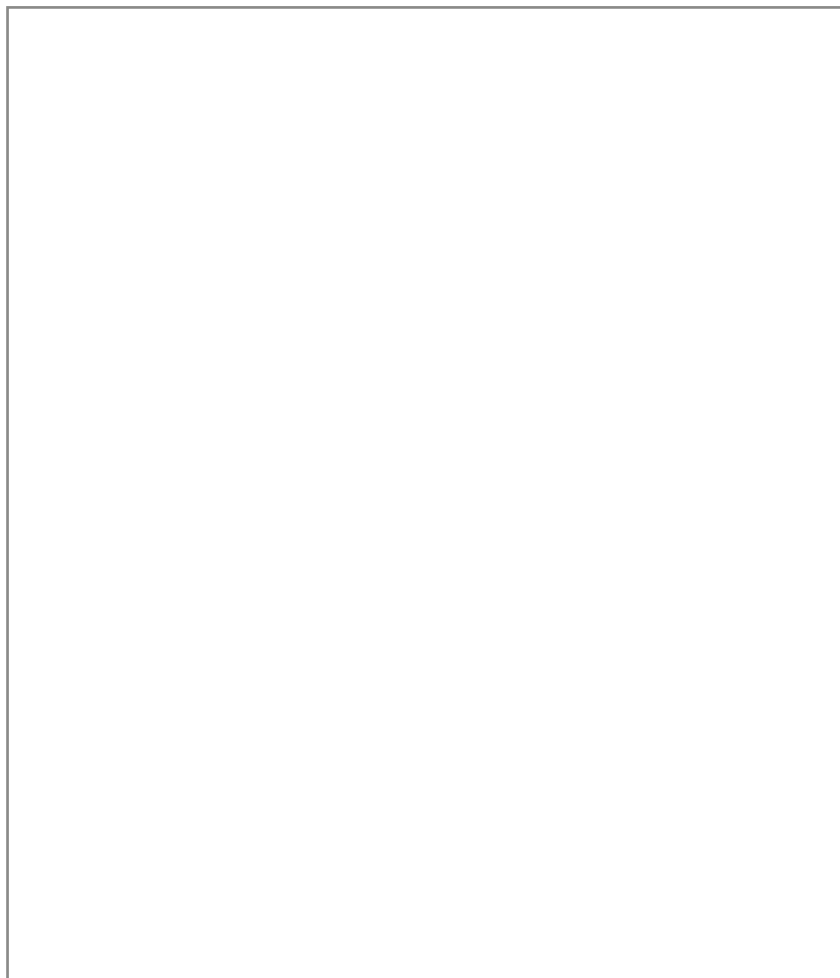
Sniegbaltīte

Sprīdītis

6.4. Zīmē sevi! Stāsti par savu izskatu!

Man ir _____ seja.

Mati ir _____.

Man ir _____ acis.

Deguns ir _____, bet

Mute – _____.

Man ir _____ augums.

Es esmu (kāds/kāda?) _____.

1. ES.

1.2. Tas tik ir raksturs!

1.1. Papildini vārdus!

Čakla kā b ___ t ___.

Spītīgs kā ___ z ___ s.

Ass kā ___ z ___ s.

Bailīgs kā z ___ ķ ___ s.

Raibs kā dz ___ n ___ s.

Viltīga kā l ___ ps ___.

Lepns kā p ___ vs.

Gudra kā p ___ c ___.

Pļāpīga kā ž ___ g ___ t ___.

1.2. Pasvītro 1.1. uzdevumā īpašību, kura attiecas uz cilvēka izskatu!

Kad, tavuprāt, tā saka?

1.3. Kā nosaukt rakstura īpašību? Papildini ar vārdu no 1.1.uzdevuma!

Daudz strādā – centīgs, strādīgs, čakls.

No visa baidās – _____.

Nevienā neklausās, dara savu – _____.

Daudz ko zina – _____.

Ātri un viegli sadusmojas – dusmīgs, nesavaldīgs, _____.

Daudz runā, izstāsta arī to, ko nevajag – _____.

Ātrs uz nedarbiem, mēnās, prot izmantot apstākļus – blēdīgs, _____.

Ir ļoti labās domās par sevi – iedomīgs, augstprātīgs, _____.

2.1. Kāds ir Edgars? Lasi vārdus – cilvēka rakstura īpašības! Klausies tekstu un atzīmē teksta fragmenta numuru pie atbilstoša vārda!

kārtīgs

lielīgs

nepieklājīgs

plāpīgs

neatlaidīgs

0.

2.2. Vai tev patīk Edgara rakstura īpašības! Pabeidz teikumus!

Man patīk, ka Edgars ir _____
_____.

Man nepatīk, ka Edgars ir _____
_____.

3.1. Savieno rakstura īpašību ar tās aprakstu!

1. labsirdīgs, laipns

Nebaidās no grūtībām un šķēršļiem.
Tos bez bailēm pārvar.

2. godīgs

Pret visiem – gan cilvēkiem, gan
dzīvniekiem – labvēlīgi noskaņots.

3. drosmīgs

Cenšas palīdzēt savu iespēju robežās
visiem, kuriem nepieciešams.

4. slinks

Bieži aizmirst kaut ko izdarīt,
paņemt vai pateikt.

5. mērķtiecīgs

Saprot, ko vēlas iemācīties un sasniegt. Dara
visu – daudz mācās un strādā, lai to sasniegtu.

6. aizmāršīgs

Neprot un negrib melot, vienmēr runā taisnību,
arī tad, ja tas sagādā problēmas pašam.

7. izpalīdzīgs

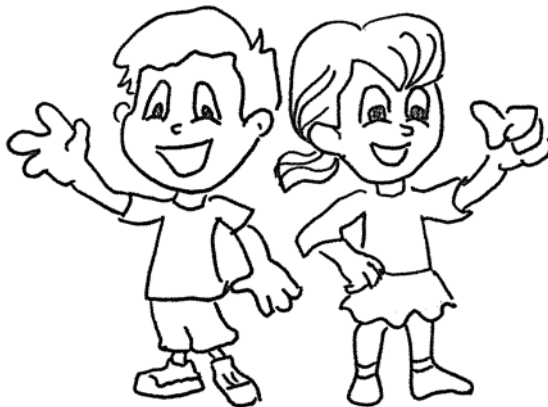
Bieži žēl kaut ko iedot otram, ar grūtībām
šķiras no naudas vai kādas lietas.

8. skops

Cenšas izvairīties no visiem pienākumiem un
darīt tikai pašu nepieciešamāko.

3.2. Kādi ir bērni? Iegaumē, kā salīdzina īpašības!

gudr-s	gudr-āks	gudr-a	gudr-āka
nekārt-īgs	nekārt-īgāks	nekārt-īga	nekārt-īgāka

3.3. Veido teikumus pēc parauga! Izmanto vārdus no 3.1. uzdevuma! Raksti!

1. Ainārs ne no kā nebaidās, bet Dina mazliet baidās no tumsas.

Dina ir drosmīga, Ainārs ir drosmīgāks.

2. Dinai patīk palīdzēt cilvēkiem vairāk nekā Aināram.

Ainārs ir _____, bet Dina – _____.

3. Abi bērni grib aizbraukt ekskursijā uz Parīzi un tādēļ cenšas sakrāt naudu ceļojumam. Ainārs liek krājkasē visu viņam uzdāvināto naudu, bet Dina reizēm nopērk kādu kārumu. Ainārs ir _____ nekā Dina.

4. Dinai patīk daudz runāt. Ainārs klausās Dinas stāstos. Arī Aināram patīk stāstīt interesantas lietas, bet viņš to dara daudz mazāk nekā Dina. Dina ir _____ par Aināru.

5. Gan Ainārs, gan Dina nemelo. Abi domā, ka teikt patiesību ir vieglāk. Ainārs gan vienreiz teica mammai, ka iet pie drauga mācīties, bet mācīšanās vietā abi spēlēja futbolu. Vai Dina ir _____ nekā Ainārs?

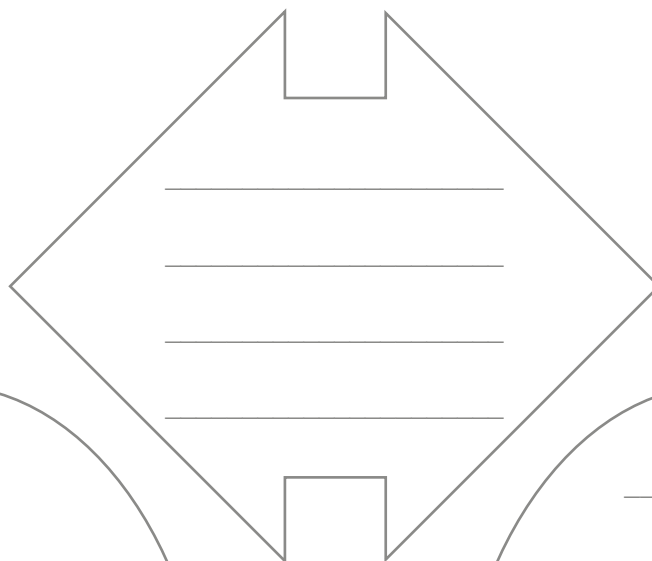
4.1. Sagrupē dotās rakstura īpašības! Papildini!

Slinks, mērķtiecīgs, dusmīgs, drosmīgs, godīgs, spītīgs, bailīgs, viltīgs,
iedomīgs, labsirdīgs, čakls, izpalīdzīgs, ļauns, aizmāršīgs

Vājš raksturs

abi

Stiprs raksturs

Slinks,

4.2. Kāds/kāda esi tu? Raksti un stāsti!

1. Man ir _____ raksturs.

2. Es esmu laipn-s/-a, jo cenšos nedusmoties un būt lab-s/-a pret visiem.

_____.

3. Es esmu _____

_____.

4. _____

_____.

4.3. Strādājiet pāri! Stāsti, kāds/kāda ir tavs/tava klasesbiedrs/tava klasesbiedrene! Pabeidz teikumu!

Nosauc pēc iespējas daudz rakstura īpašību!

1. Manuprāt, tu esi ...

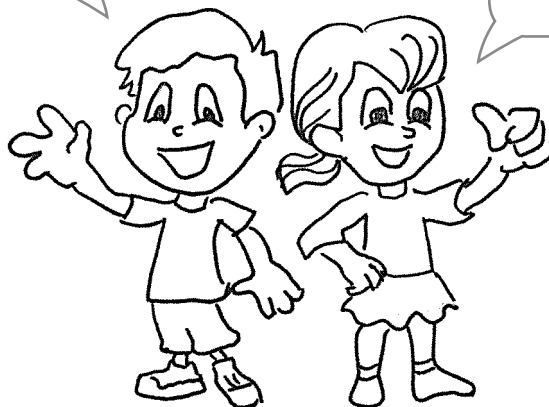
2. Manuprāt, tu esi ...

3. Manuprāt, tu esi ...

4. Manuprāt, tu esi ...

5.

6.

4.4. Atbilde uz jautājumiem! Jautājumos un atbildēs izmanto vārdus no tabulas!

Kas?	Kā?	Kam?	Ko?	Kur?
-	sevis	sev	sevi	sevī

Kura rakstura īpašība tev
(kur?) sevī patīk visvairāk?

Man visvairāk _____ patīk

_____.

Vai tu vari (ko?) _____ salīdzināt ar
kādu no savas ģimenes locekļiem?

_____.

Vai tu mācies vai kaut ko dari
(kā?) _____ dēļ vai par prieku
vecākiem?

_____.

Ko tu (kam?) _____ novēlētu?

_____.

4.5. Lasi! Papildini tekstu ar vārdiem no tabulas!

mans	tavs	savs
------	------	------

“_____ raksturs ir neciešams!” teica māsa, kad brālis nedevis viņai planšeti.

“Katram _____ kreklis tuvāks,” atbildēja brālis un turpināja spēli.

“Gudrākais piekāpjas. _____ raksturs ir labāks par tavu,” māsa saprata, ka planšeti tūlīt nedabūs.

“Gudrākais pirmais paņem planšeti,” smējās brālis.

4.6. Kad tā saka? Stāsti! Atceries gadījumus, kad tu varētu tā teikt!

Tavs raksturs ir neciešams!

Katram savs kreklis tuvāks.

Gudrākais piekāpjas.

5.1. Izlasi pasaku “Puķu zirnītis”!

Vienam tēvam bija trīs dēli. Tēvs aizgāja mežā malku cirst un atstāja dēliem pusdienām bļodiņu vārītu zirņu. Tos nu viņi ēda un gaidīja tēva atgriešanos.

Reiz tēvs nepārnāca norunātajā laikā, bet bļodiņā bija palikuši tikai seši zirņi. Vidējais brālis teica, ka tos vajagot taisnīgi sadalīt – katram pa divi. Bet vecākais brālis paņēma sev trīs zirņus, vidējam brālim iedeva divus zirņus, mazajam brālītim – vienu.

Te pie durvīm kāds klauvēja. Ienāca vecītis un uzrunāja vecāko puiku:

- Es esmu ļoti izsalcis un nevaru tālāk pāiet. Atdod man savas pusdienas, un tu redzēsi, ka pretī saņemsi daudz vairāk.

Vecākais brālis dusmīgi atbildēja:

- Domā, es noticēšu, ka mūsu laikos notiek brīnumi? Staigā vien tālāk, kur deguns rāda!

Bet vecītis negāja prom. Viņš uzrunāja vidējo brāli:

- Varbūt tev kļūš manis žēl un tu dalīsies ar mani savās pusdienās?

Vidējais brālis mazliet vēl ticēja pasakām un iedeva vecītim vienu no saviem zirņiem. Vecītis pateicās, apēda zirnīti un gribēja jau iet, bet viena kāja neklausīja. Tad pie viņa pieskrēja mazais brālītis, iedeva savu vienīgo zirnīti un teica:

- Ēd, vectētiņ, uz otru kāju, man pašam vēl nemaz negribas!

Kad vecītis gāja prom, viņš tiešām par pusdienām samaksāja: vecākais dēls saņēma bļodu pilnu ar zirņiem, vidējam dēlam piebēra pilnas saujas, bet jaunākajam iedeva tikai vienu zirnīti.

Pavasārī brāļi iesēja vecīša dotos zirņus. Vecākajam brālim izauga zāle, vidējam brālim – sīki zirņi ar pelēkiem ziediem, bet jaunākā brāļa vienīgais zirnis uzziedēja skaistiem, gaišziliem, smaržīgiem ziediem. Šo puķu zirni nāca apbrīnot cilvēki no tālienes. Jaunākais dēls savāca sēklas, lai nākamajā pavasarī varētu tās dāvināt draugiem. Vēlāk zēns kļuva slavens dārznieks.

(Pēc Annas Sakses.)

5.2. Lasi! Ar X atzīmē teksta saturam atbilstošu apgalvojumu!

Nr.p.k.	Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi
0.	<i>Vienam tēvam bija trīs meitas.</i>		X
1.	Zirņus sadalīja jaunākais brālis.		
2.	Vecītim ļoti gribējās ēst.		
3.	Vecītis par pusdienām samaksāja naudu.		
4.	Vecākais dēls no vecīša saņēma visvairāk zirņu.		
5.	Visskaistākie puķu zirņi izauga jaunākajam brālim.		
6.	Visi dēli kļuva par dārzniekiem.		

5.3. Pasvīturo to īpašību, kura atbilst katram pasakas tēlam!

0. *Vecītis ir bagāts, laimīgs, vecs.*

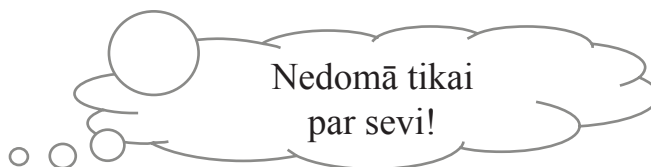
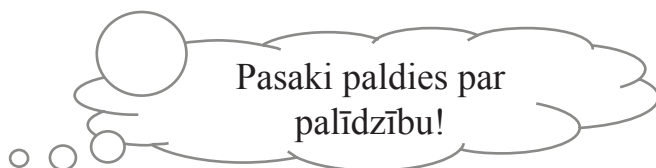
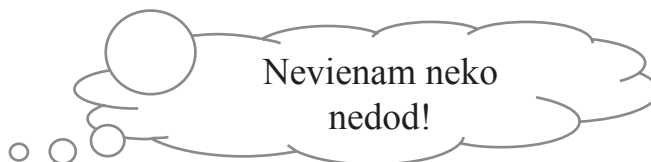
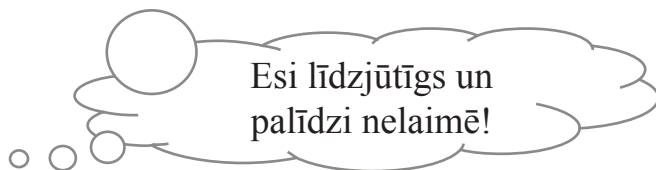
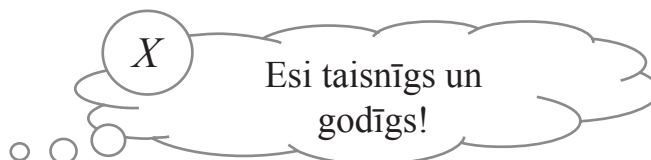
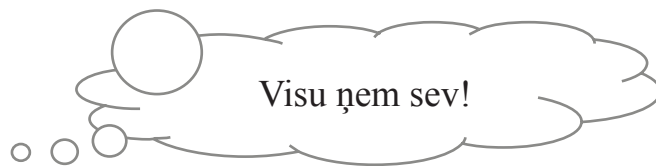
1. Vecākais brālis ir godīgs, skops, čakls.

2. Vidējais brālis ir taisnīgs, dusmīgs, ļauns.

3. Jaunākais brālis ir slinks, bailīgs, labsirdīgs.

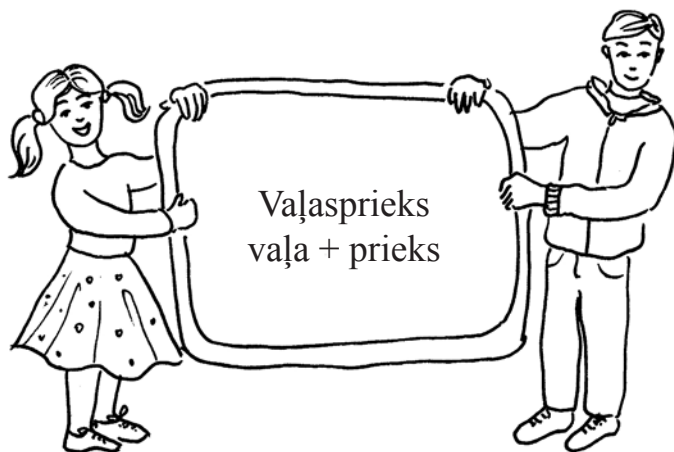
5.4. Ko māca Annas Sakses pasaka “Puķu zirnītis”? Atzīmē ar X pareizo apgalvojumu!

1. ES.

1.3. Intereses un vaļasprieki.

1.1. Lasi par vaļasprieku! Izkrāso ovālus ar teikumiem, kuriem tu piekrīti!

mans vaļasprieks =
mana aizraušanās =
mans hobijs

Brīvajā laikā es *kaut ko daru* =
ar kaut ko nodarbojos.

Man patīk *to darīt* =
ar to nodarboties.

Tas man sagādā prieku.

Tas ir interesanti.

Es redzu kaut ko jaunu.

Es uzzinu kaut ko jaunu.

Es nopērku kaut ko jaunu.

Es iemācos kaut ko jaunu.

Es veidoju kolekciju.

1.2. Stāsti, kas, tavuprāt, ir vaļasprieks!

2.1. Lasi tekstu!

Reiz dzīvoja meitene Šana. Viņa mācījās skolā. Meitenei patika lasīt, rakstīt un skaitīt. Šana zīmēja un krāsoja kaķus, vāveres un ēzus, spēlēja bumbu, dziedāja dziesmas un dejoja.

Ne tikai bērniem, bet pat dažiem vārdiem ļoti iepatikās meitenes vārds.

Vārdi lūdza Šanu: “Vai tu iedosi mums savu vārdu?”

“Ņemiet!” meitene deva savu vārdu katram, kas to lūdza.

Tad kādu dienu skolā šo vārdu bija tik daudz, ka tos dzirdēja katrā stundā. Valodas stundās bija lasīšana un rakstīšana, matemātikas stundās – skaitīšana, vizuālās mākslas stundās – zīmēšana un krāsošana. Sportā bija vingrošana, skriešana un spēlēšana, bet mūzikā – dziedāšana.

2.2. Izlasi apgalvojumus tabulā! Aizpildi tabulu atbilstoši tekstam!

Nr.p.k.	Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi
0.	Meitenes vārds bija Šana.	X	
1.	Meitenei patika zīmēt un krāsot mašīnas.		
2.	Viņa dziedāja dziesmas un dejoja.		
3.	Bērniem un dažiem vārdiem iepatikās meitenes vārds.		
4.	Šana savu vārdu nevienam nedeва.		
5.	Valodas stundās ir zīmēšana un krāsošana.		
6.	Sportā ir vingrošana, skriešana un spēlēšana.		

2.3. Lasi! Ieraksti! Stāsti!

ko darīt?	kas?
krāt (ko?)	krāšana
skriet	
braukt	
sportot	
ceļot	
ogot	
sēņot	
gatavot (ko?)	
dejot	

ko darīt?	kas?
adīt (ko?)	
lasīt (ko?)	
dziedāt (ko?)	
strādāt	
zīmēt (ko?)	
makšķerēt (ko?)	
fotografēt (ko?)	
kolekcionēt (ko?)	
spēlēt (ko?)	

Paraugs: Man patīk skriet. Man patīk skriešana.

3.1. Apskati zīmējumus 3.2. uzdevumā! Kurš vaļasprieks, tavuprāt, saistīts ar zīmējumā redzamo priekšmetu? Stāsti!

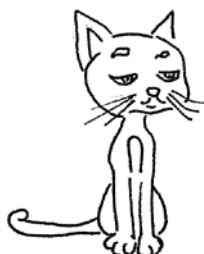
Manuprāt, ...

Es domāju, ka ...

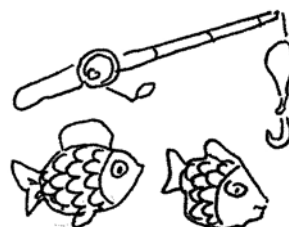
Man liekas, ka ...

... zīmējumā attēlotais vaļasprieks ir ...

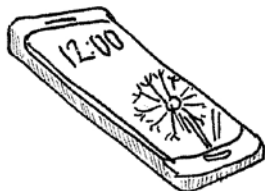
3.2. Klausies tekstu! Kā sauc bērnu, kura vaļasprieks saistīts ar zīmējumā redzamo priekšmetu? Raksti!

Jānis

3.3. Atceries un iegaumē! Klausies tekstu vēlreiz! Papildini tabulu!

Kas?	Ivars	Paulis	Mikus	Rēzija	Edīte
Kā ?	Ivara	Paula	Mikus	Rēzijas	Edītes

Kā?		kas?
<i>Jāņa</i>	vaļasprieks ir	<i>makšķerēšana.</i>

4.1. Izpēti tabulu! Iegaumē! Papildini tabulu!

Man patīk	Es	Es
<i>ko darīt?</i>	kādreiz <i>(ko darīju?)</i>	tagad, pašlaik <i>(ko daru?)</i>
krāt (ko?)	krāju (ko)	krāju (ko?)
skriet	skrēju	skrienu
braukt	braucu	braucu
sportot	sportoju	sportoju
ceļot	ceļoju	
ogot	ogoju	
sēņot	sēņoju	
gatavot (ko?)	gatavoju (ko?)	
dejot	dejoju	
adīt (ko?)	adīju (ko?)	adu (ko?)
lasīt (ko?)	lasīju (ko?)	lasu (ko?)
dziedāt (ko?)	dziedāju (ko?)	dziedu (ko?)
strādāt	strādāju	strādāju
zīmēt (ko/)	zīmēju (ko?)	zīmēju (ko?)
makšķerēt (ko?)	makšķerēju (ko?)	
fotografēt (ko?)	fotografēju (ko?)	
kolekcionēt (ko?)	kolekcionēju (ko?)	
spēlēt (ko?)	spēlēju (ko?)	

4.2. Trīs labas lietas! – izvēlies trīs darbības no 4.1.tabulas! Veido teikumus pēc parauga! Raksti! Stāsti!

Paraugs:

Man patīk sportot. Kādreiz es sportoju. Arī pašlaik es sportoju.

Man patīk spēlēt basketbolu. Kādreiz es nespēlēju basketbolu, bet tagad spēlēju.

Man patīk skriet. Kādreiz es neskrēju. Tagad es skrienu krosu divas reizes nedēļā.

[illegible]

5.1. Veic aptauju par klasesbiedru vaļaspriekiem! Aizpildi tabulu!

Ko tev patīk darīt brīvajā laikā?

Kam?		Darīt ko?	Kas tā ir?
<i>Inai</i>	patīk	<i>lasīt grāmatas –</i>	<i>lasīšana.</i>

5.2. Izmanto informāciju 5.1. uzdevuma tabulā! Stāsti pēc parauga!

kas?	es	tu	viņš, viņa viņi, viņas	mēs	jūs
kā vaļasprieks?	mans	tavs	viņa, viņas viņu	mūsu	jūsu

Paraugs:

*Inai patīk lasīt grāmatas. **Viņas** (kā?) vaļasprieks ir lasīšana.*

5.3. Papildini jautājumus ar vārdu no tabulas 5.2.uzdevumā – kā vaļasprieks!

1. Mana aizraušanās ir ģeogrāfija. _____ vaļasprieks ir ceļošana.
2. Ivara tēvocis kolekcionē markas. Kolekcionēšana ir _____ vaļasprieks.
3. Ieva ar māmiņu un tēti bieži apmeklē teātra izrādes. _____ vaļasprieks ir teātris.
4. Mēs brīvdienās braucam ar velosipēdiem. _____ ģimenes vaļasprieks ir riteņbraukšana. Ko brīvdienās dara _____ ģimene?
5. Es zinu, ka jums patīk gatavot. _____ vaļasprieks ir ēdienu gatavošana.

6.1. Kā kaut ko var darīt? Turpini vārdu rindas!

Ātri braukt, _____, _____

Lēni iet, _____, _____

Skaļi smieties, _____, _____

Klusu lasīt, _____, _____

Skaisti rakstīt, _____, _____

Augstu skatīties, _____, _____

6.2. Papildini teikumus ar vārdu no tabulas! Katru vārdu raksti vienu reizi!

ātri	lēni	skaļi	klusi	skaisti	augstu
------	------	-------	-------	---------	--------

Iveta skaisti zīmē pilsētas ainavas.

Ceļojumā mēs kāpām _____ kalnos.

Es iemācījos adīt, bet daru to _____.

Mēs _____ dziedam jauno dziesmu.

Viņš ir mūsu skolas čempions peldēšanā – viņš peld ļoti _____.

Bērni stundā _____ sarunājas.

7. Raksti par savu vaļasprieku! Izmanto dotos jautājumus!

Ko tu dari brīvajā laikā?

Kāds ir tavš vaļasprieks?

Kad tu sāki nodarboties ar savu vaļasprieku?

Kāpēc tev tas patīk?

Ko tu vari pastāstīt par savu vaļasprieku?

1. ES.

1.4. Ātri! Tālu! Augstu!

1.1. Lasi! Iegaumē sporta veidu nosaukumus!

spēlēt hokeju

spēlēt basketbolu

spēlēt volejbolu

skriet – skriešana

lēkt – lēkšana

mest – mešana

peldēt – peldēšana

slidot – slidošana

slēpot – slēpošana

jāt ar zirgu

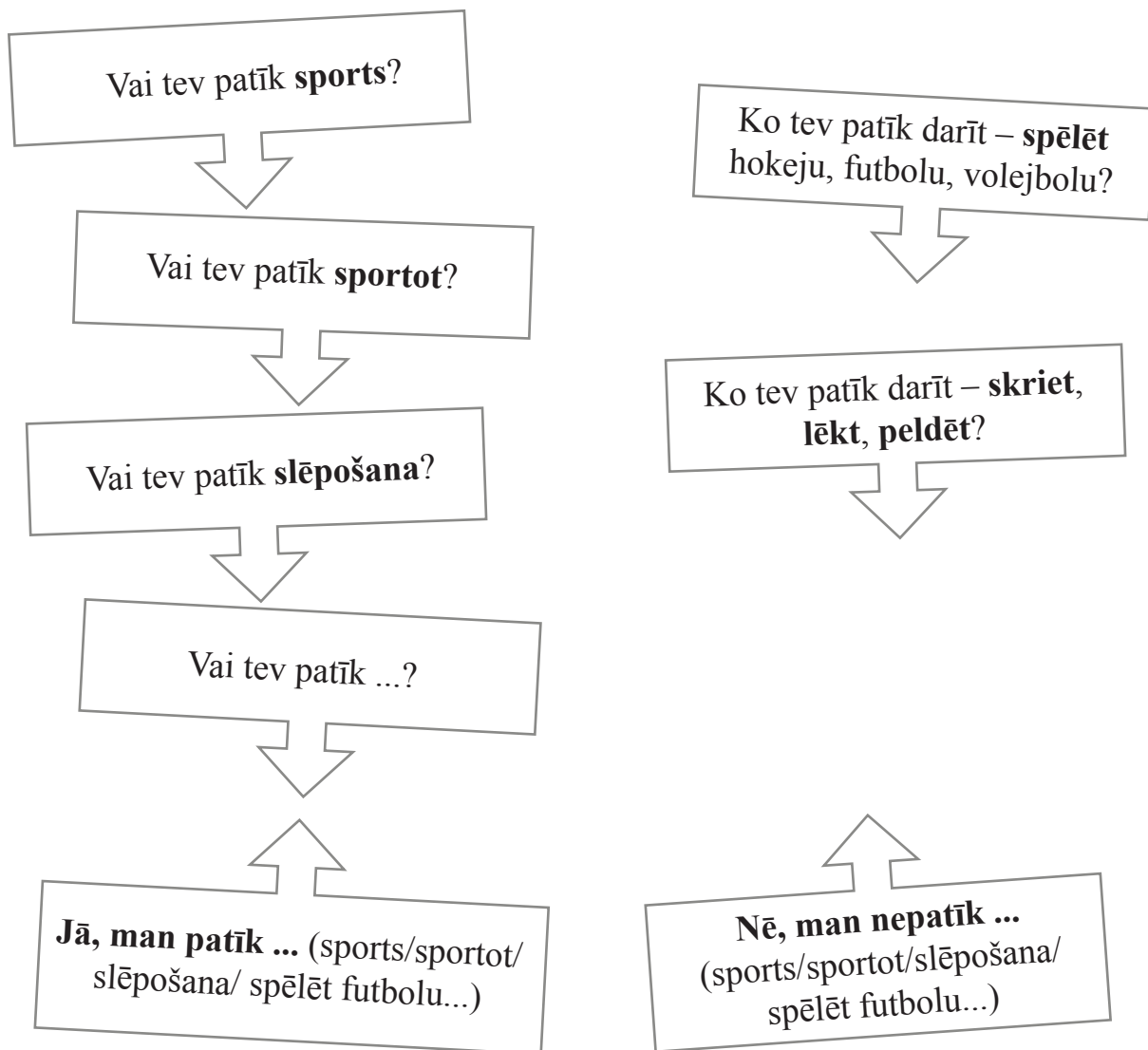

braukt ar riteni

spēlēt tenisu

1.2. Strādā pāri! Jautā un atbildi!

1.3. Ko sportisti dara tagad? Iegaumē!

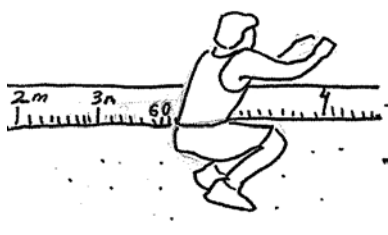
ko darīt?	es	tu	viņš, viņa/ viņi, viņas	mēs	jūs
skriet	skrienu	skrien	skrien	skrienam	skrienat
lēkt	lecu	lec	lec	lecam	lecat
mest	metu	met	met	metam	metat
braukt	braucu	brauc	brauc	braucam	braucat
jāt	jāju	jāj	jāj	jājam	jājat
spēlēt	spēlēju	spēlē	spēlē	spēlējam	spēlējat
peldēt	peldu	peldi	peld	peldam	peldat
slidot	slidoju	slido	slido	slidojam	slidojat
slēpot	slēpoju	slēpo	slēpo	slēpojam	slidojat
sportot	sportoju	sporto	sporto	sportojam	sportoat

1.4. Strādājiet grupā! Izmantojiet 1.1. uzdevuma attēlus! Stāstiet!

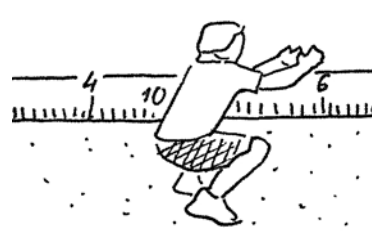
2.1. Kā sporto bērni? Stāsti!

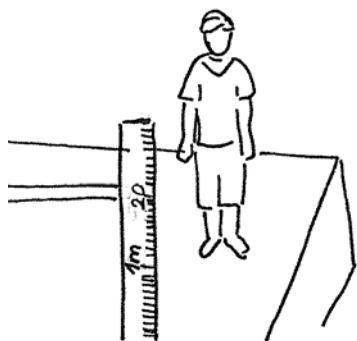
Jānis lec tālu

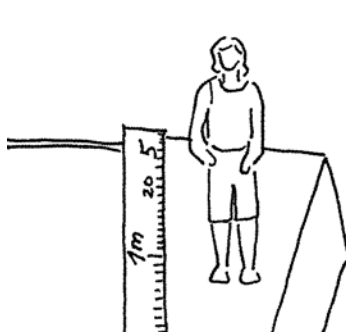
Džordžs lec tālāk

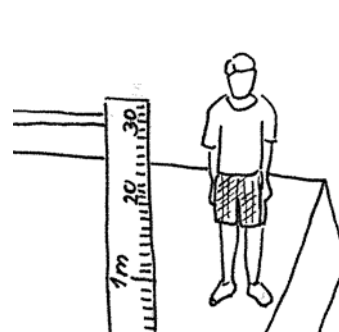
Kristaps lec **vistālāk**

Džordžs lec augstu

Jānis lec augstāk

Kristaps lec **visaugstāk**

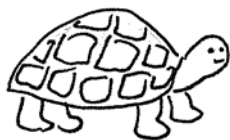
Kristaps skrien ātri

Jānis skrien ātrāk

Džordžs skrien **visātrāk**

Priekšā ir Džordžs, **aizmugurē** ir Kristaps.

2.2. Kā skrien dzīvnieki? Stāsti!

3

bruņurupucis

10

žurka

47

kaķis

113 kilometri stundā

gepards

vislēnāk	lēnāk	lēni	ātri
skrien			

3.1. Lasi tekstu!

Komandu sporta veidi.

Hokejs ir komandu sporta veids, kuru spēlē uz ledus laukuma divas komandas. Hokeju mūsdienās spēlē slēgtās hallēs. Uz laukuma atrodas seši spēlētāji no katras komandas – pieci laukuma spēlētāji un viens vārtsargs. Visiem spēlētājiem ir nūjas. Vārtus iegūst, ar nūju ieraidot ripu pretinieka vārtos. Vārti atrodas pretējos laukuma galos. To priekšā stāv pretinieku komandas vārtsargs. Uzvar komanda, kura iesit pretinieka vārtos vairāk ripu.

Basketbols ir komandu sporta veids, kurā divas komandas ar pieciem spēlētājiem katrā komandā cenšas gūt punktus, izmetot bumbu cauri grozam no augšas. Lai spēlētu basketbolu, nepieciešams laukums, kura abos galos ir stīpa ar tīklu – basketbola grozs. Bumbu vada pa laukumu: sit pret zemi – driblē – vai met – piespēlē komandas biedriem. Basketbolā jāievēro īpaši noteikumi. Bumba jāiemet pretinieka grozā. Uzvar komanda, kurai ir vairāk punktu.

Volejbols ir komandu sporta veids, kurā divas komandas sacenšas speciāli tam paredzētā laukumā. Laukums vidū ar tīklu pārdalīts uz pusēm. Volejbolā piedalās seši spēlētāji katrā komandā. Katras komandas spēlētāji cenšas iesist bumbu pretinieka laukuma pusē, kā arī cenšas piespiest pretinieku kļūdīties. Spēles laiks nav ierobežots. Vienu spēles laiku sauc par setu. Tikko kāda no komandām iegūst 25 punktus, sets beidzas ar šīs komandas uzvaru. Visā spēlē uzvar komanda, kura guvusi uzvaru vismaz divos setos no trim vai trijos no pieciem.

Futbols ir komandu sporta veids, kurā piedalās divas komandas. Katrā komandā uz laukuma ir vienpadsmit spēlētāji, no kuriem viens ir vārtsargs. Nepieciešams taisnstūrveida zālāja vai mākslīgā zāliena laukums ar vārtiem katrā laukuma galā, futbola bumba. Spēles mērķis ir gūt pēc iespējas vairāk vārtu, ieraidot bumbu pretinieku komandas vārtos. Uzvar komanda, kura iesit bumbu pretinieka vārtos visvairāk reižu.

3.2. Aizpildi tabulu atbilstoši lasītajam tekstam!

	hokejs	futbols	basketbols	volejbols
seši spēlētāji				
pieci spēlētāji, vārtsargs				
vienpadsmit spēlētāji				
pieci spēlētāji				
ledus laukums				
laukums			X	X
zālāja laukums				
vārti				
tīkls				
grozs				
bumba				
nūja un ripa				
bumba jāiesit pretinieka laukumā				
bumba jāiesit pretinieka vārtos				
ripa jāiesit pretinieka vārtos				
bumba jāiemet pretinieka grozā				

3.3. Veido stāstījumu par kādu no komandu sporta veidiem!

Pabeidz teikumus! Stāsti!

1. Tas ir komandu sporta veids – _____.
2. Spēlē katrā komandā piedalās _____.
3. Lai spēlētu, nepieciešams _____.
4. Lai iegūtu punktu, komandai _____.
5. Uzvar komanda, kura _____.

4.1. Lasi tekstu! Pasvītro tekstā sporta veidu nosaukumus!

Individuālie sporta veidi.

Teniss ir sporta veids diviem spēlētājiem (vienspēle) vai divām divu spēlētāju komandām (dubultspēle). Tenisā nepieciešams laukums, kura nosaukums ir korti, tīkls, kurš kortus sadala divās daļās. Spēlētājiem ar raketi jāpārsit bumbiņa pāri tīklam otra korta pusē, lai pretinieks nespētu pārsist to atpakaļ.

Riteņbraukšanas sports jeb **velosports** ir sporta veids, kurā sportisti ar velosipēdu veic noteiktu distanci – attālumu. Riteņbraukšanas sacensības iedalās vairākos veidos – šosejas riteņbraukšana, treka riteņbraukšana, kalnu riteņbraukšana, BMX.

Peldēšanas prasmi vislabāk var apgūt bērnībā. Ar peldēšanu nodarbojas baseinā. Peldēšanai vajadzīgs peldkostīms meitenēm, peldbikses zēniem, peldcepure gan zēniem, gan meitenēm.

Vieglatlētika ir sporta veids, kurā apvienotas vairākas skriešanas, lēkšanas, soļošanas un mešanas disciplīnas.

Viena no disciplīnām skriešanā, kur nepieciešama izturība, ir **maratons**. Maratonā jānoskrien 42,195 km gara distance.

Pazīstamas disciplīnas vieglatlētikā ir **tāllēkšana, augstlēkšana, šķēpmešana**.

No ziemas sporta veidiem populārākie ir **slēpošana** un **slidošana**. Daudziem patīk **daiļslidošana**.

4.2. Izraksti no teksta sporta veida nosaukumus – salikteņus! Sadali vārdu daļās!

Vieglatlētika = vieglā + atlētika

Riteņbraukšana = ritenis + braukšana

4.3. Izvēlies vienu sporta veidu! Stāsti! Ja nepieciešams, izmanto teikumus!

1. Tas ir ziemas/vasaras sporta veids –
2. Man šis sporta veids patīk tāpēc, ka
3. Ar to var nodarboties (kur?)
4. Šim sporta veidam nepieciešam-s/-a (kas?)
5. Arī es nodarbojos/gribu nodarboties ar (ko?)

5.1. Visiem patīk uzvarēt. Izpēti tabulu! Iegaumē!

Ivaram (kam?) ir	otrā	pirmā	trešā	(kas?) vieta.
Ina (kas?) ir	otrajā	pirmajā	trešajā	(kurā?) vietā.
Bruno (kas?) ieņem/ iegūst	otro	pirmo	trešo	(ko?) vietu.

5.2. Stāsti pēc parauga!

Daniela	1.									
Bruno		2.								
Ella			3.							
Edīte				4.						
Kristers					5.					
Elviss						6.				
Ina							7.			
Martins								8.		
Natālija									9.	
Tīna										10.

Paraugs: Tīnai ir desmitā **vieta**.
Tīna ir desmitajā **vietā**.
Tīna ieņem desmito **vietu**.

5.3. Stāsti par saviem panākumiem sportā!

6. Lasi frāzes! Atrodi katrai situācijai, tavuprāt, atbilstošu frāzi/frāzes!
Stāsti par situācijām!

1. Bravo! Sarauj! Lieliski!
2. Fantastiski!
3. Cik žēl!
4. Kā tu jūties? Vai tev kaut kas sāp? Ko tu sasiti?

7.1. Lasi! Aizpildi anketu!

Vārds _____

Uzvārds _____

Vecums _____ dzimšanas datums _____

Dzīvesvieta _____

Acu krāsa _____

Matu krāsa _____

Divas rakstura īpašības _____

Vaļasprieks _____

Mīļākais sporta veids _____

7.2. Stāsti par sevi!

2. ES UN ĢIMENE.

2.1. Vistuvākie cilvēki.

1. Tētis un mamma, māsa un brālis...

Kas viņi ir? Savieno! Atceries citu radnieku nosaukumus!

Mammas mamma un tēta mamma ir	vectētiņš.
Mammas tētis un tēta tētis ir	tante.
Mammas vai tēta brālis ir	tēvocis.
Mammas vai tēta māsa ir	vecmāmiņa.

2.1. Uzzīmē savu ģimeni! Nosauc ģimenes locekļus!

2.2. Raksti piecrindi par ģimeni!

1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

3. Raksturo savu ģimeni! Izvēlies trīs savas ģimenes locekļus!

Ģimenes loceklis _____

Vārds _____

Vecums _____

Izskats _____

Rakstura īpašības _____

Intereses/ vaļasprieks _____

Ģimenes loceklis _____

Vārds _____

Vecums _____

Izskats _____

Rakstura īpašības _____

Intereses/ vaļasprieks _____

Ģimenes loceklis _____

Vārds _____

Vecums _____

Izskats _____

Rakstura īpašības _____

Intereses/ vaļasprieks _____

4. Izpēti, kā veido profesiju nosaukumus vīriešu un sieviešu dzimtē! Raksti!

-ājs/-āja	-ējs/-ēja	-is/-e	-s/-e	-nieks/-niece
skolotājs skolotāja	pārdevējs pārdevēja	tiesnesis tiesnese	stjuarts stjuarte	strādnieks strādniece
lidotājs	ugunsdzēsējs	aktieris aktrise	ārsts	celtnieks
..... gleznotāja	krāvējs	kasieris	 advokāte	sētnieks
dziedātājs	 apkopēja	šoferis	 bibliotekāre	 dārzniece
..... baletdejojotāja		fermeris	IT..... IT speciāliste	 galdniece
krāsotājs		grāmatvedis	žurnālists	kurpnieks
		 bārmene	pavārs	 muitniece
		elektriķis	 sanitāre	zvejnieks
			sekretārs	pastnieks
				

5. Lasi profesiju aprakstus un uzraksti profesiju nosaukumu!

1. Viņa strādā slimnīcā vai poliklīnikā un palīdz atveseļoties cilvēkiem, kuriem ir kāda slimība vai trauma, dod padomus ar veselību saistītos jautājumos. Viņai palīdz medicīnas māsa. Viņa ir ārste.
2. Viņa strādā uzņēmumā vai iestādē. Viņas darba pienākumi ir dažādi: atbildēt uz tālruņa zvaniem, kārtot dokumentus, sniegt nepieciešamo informāciju apmeklētājiem. Viņa ir _____.
3. Viņš strādā savā lauku saimniecībā. Laukos viņš audzē labību, dārzeņus, augļus un ogas. Saimniecībā var būt arī ganāmpulks. Viņš prot dažādus darbus: gan audzēt labību un kopt dzīvniekus, gan remontēt mašīnas un pārdot savu produkciju. Viņš ir _____.
4. Viņš var strādāt operā vai operetē, kur izpilda citu sacerētus skaņdarbus. Var uzstāties arī koncertzālēs un dažādos pasākumos. Viņš ir _____.
5. Viņu pienākums ir cilvēku, dzīvnieku un īpašuma glābšana gan ugunsgrēkos, gan nelaimes gadījumos. Viņi prot sniegt pirmo palīdzību un evakuēt cilvēkus. Viņi paši un viņu tehnika vienmēr ir darba gatavībā. Kad pienāk izsaukums, ceļā jādodas minūtes laikā. Laikā starp izsaukumiem viņi trenējas un pārbauda aprīkojumu. Viņi ir _____.
6. Viņi strādā visās pilsētās. Viņi strādā ar slotu, lāpstu vai zāles plāvēju. Viņi seko līdzi, lai ietves būtu tīras visos gadalaikos. Visvairāk darba viņiem ir rudeņos, kad krīt lapas, un ziemā, kad snieg sniegs. Viņi ir _____.
7. Viņas strādā gan pilsētās, gan laukos. Viņu pienākums ir piegādāt abonentiem laikrakstus un žurnālus, vēstules un telegrammas, arī dažādus rēķinus. Viņas ir _____.
8. Viņas strādā kafejnīcās un restorānos. Viņas pieņem pasūtījumus no cilvēkiem, kuri vēlas paēst. Pēc neilga laika viņas no virtuves atnes pasūtītos ēdienus un dzērienus, izsniedz rēķinu un saņem naudu par pasūtīto. Viņas ir _____.
9. Viņš strādā ar koku un gatavo dažādas lietas no koka. Viņš prot ielikt logus un durvis, pagatavot dažādas mēbeles – galdus, skapjus, krēslus. Viņš prot mēbeles salabot. Viņš ir _____.
10. Viņu var atrast katrā mazā un lielā pilsētā un ciematā. Viņš labo apavus – kurpes un zābakus –, liek papēžus, jaunas zoles, rāvējslēdzējus. Daži prot gatavot jaunus apavus. Viņš ir _____.

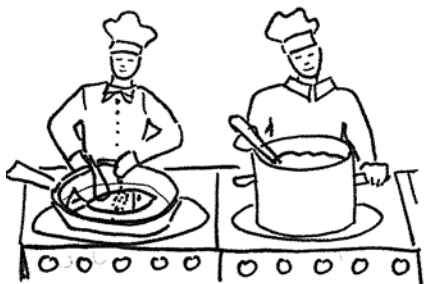
6.1. Strādāt par... Izpēti tabulu! Iegaumē!

viņš – viņa	skolotājs – skolotāja	kasieris – kasiere	celtnieks – celtniece
strādāt par ...	skolotāju	kasieri	celtnieku – celtnieci
viņi – viņas	skolotāji – skolotājas	kasieri – kasieres	celtnieki – celtnieces
strādāt par ...	skolotājiem – skolotājām	kasieriem – kasierēm	celtniekiem – celtniecēm

6.2. Skaties! Pasvītro vienu no vārdiem *viņš/viņa/viņi/viņas*! Papildini teikumus!

Kas?	Viņš/viņa/viņi/viņas
	Viņš/Viņa/Viņi/Viņas strādā par <i>stjuarti</i> .
	Viņš/Viņa/Viņi/Viņas strādā par _____.
	Viņš/Viņa/Viņi/Viņas strādā par _____.

Viņš/Viņa/Viņi/Viņas

strādā par _____ .

Viņš/Viņa/Viņi/Viņas

strādā par _____ .

Viņš/Viņa/Viņi/Viņas

strādā par _____ .

Viņš/Viņa/Viņi/Viņas

strādā par _____ .

Viņš/Viņa/Viņi/Viņas

strādā par _____ .

7. Katrs apgalvojums atbilst kādam talantam.

Izlasi tekstu tabulā un atzīmē atbilstošu apgalvojumu!

Nr.p.k.	Apgalvojums	Aktieris	Sportists	Zinātnieks	Mūziķis
1.	<i>Drosmīgs, nebaidās no zilumiem un puniem.</i>		X		
2.	Bez problēmām atdarina citas personas.				
3.	Pats sacer melodijas.				
4.	Labprāt rada projektus un shēmas.				
5.	Fiziski attīstītāks par saviem vienaudžiem.				
6.	Pats mēģina rast izskaidrojumu dažādām parādībām.				
7.	Daudz izmanto mīmiku, žestus, prot pārveidot balsi.				
8.	Labi atceras ritmu un melodijas.				

8.1. Stāsti, cik viņiem gadu! Atceries!

Kas?	Arvīds	Uldis	Edžus	Dina	Kristīne
Kam?	Arvīdam	Uldim	Edžum	Dinai	Kristīnei

Ainārs un Ella

Jānis un Inese

Ivars un Valentīna

8.2. Aizpildi tabulu! Stāsti!

Kāds/Kāda? Kas?	vecs	vecāks	visvecākais	jauna	jaunāka	visjaunākā
Ainārs	X					
Ella						
Jānis						
Inese						
Ivars						
Valentīna						

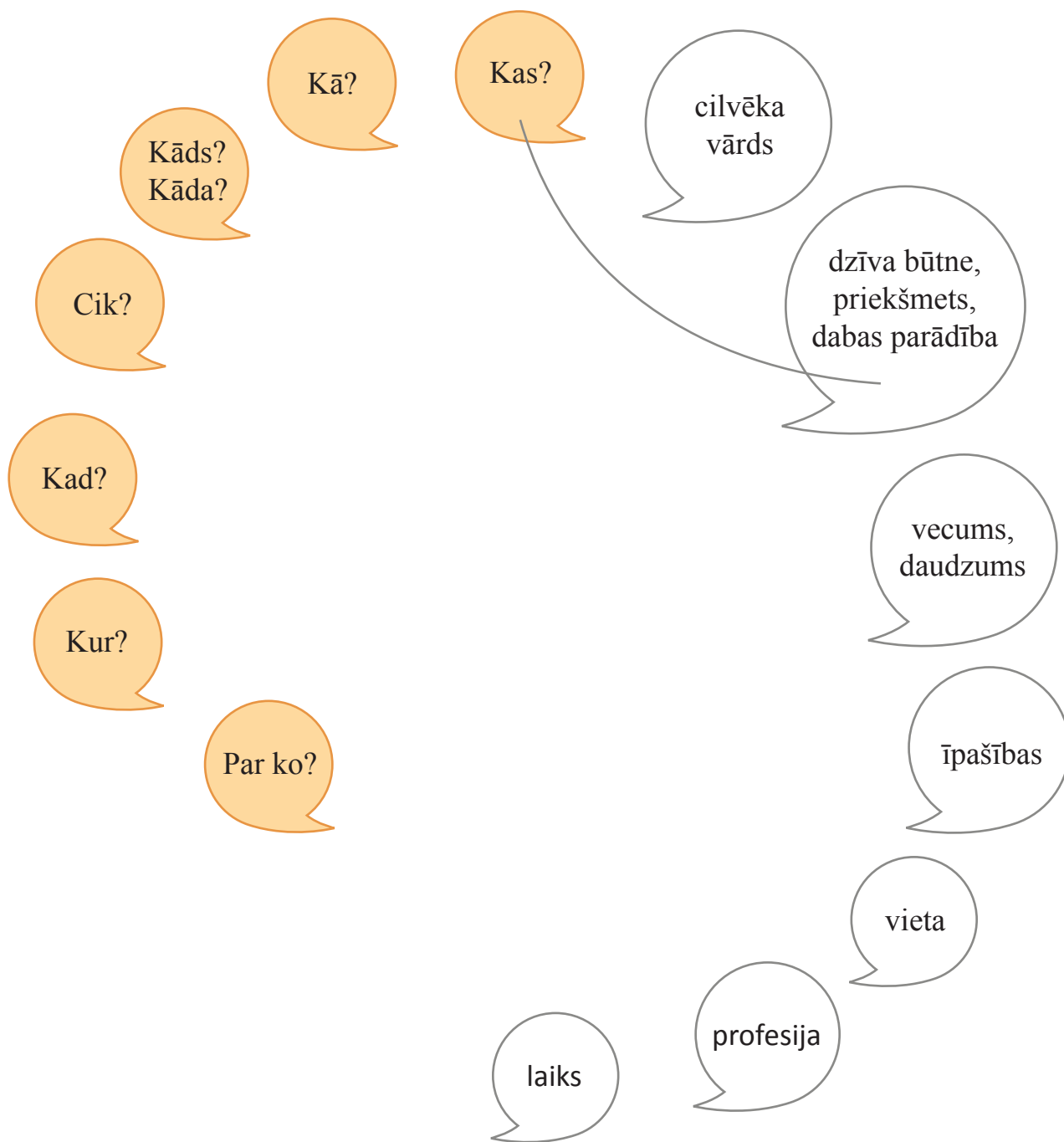
8.3. Kurš no taviem ģimenes locekļiem ir ...? Aizpildi tabulu! Stāsti par savu ģimeni!

vecs	vecāks	visvecākais
.....		
jautrs	jautrāks	visjautrākais
.....		
sportisks	sportiskāks	vissportiskākais
.....		
labsirdīgs	labsirdīgāks	vislabsirdīgākais
.....		

jauna	jaunāka	visjaunākā
.....		
sirsnīga	sirsnīgāka	vissirsnīgākā
.....		
kārtīga	kārtīgāka	viskārtīgākā
.....		
uzmanīga	uzmanīgāka	visuzmanīgākā
.....		

9.1. Atrodi vārdu vai vārdu savienojumu, par kuru jautā ...! Savieno!

9.2. Papildini teikumus ar jautājumu no 9.1. uzdevuma!

Vai tava ģimene ir liela?

Jā, mana ģimene ir liela.
Nē, mana ģimene nav liela.

..... cilvēku ir
tavā ģimenē?

Manā ģimenē ir
.....

..... viņi ir?

Viņi ir
.....

..... dzīvo tava ģimene?

Mana
.....

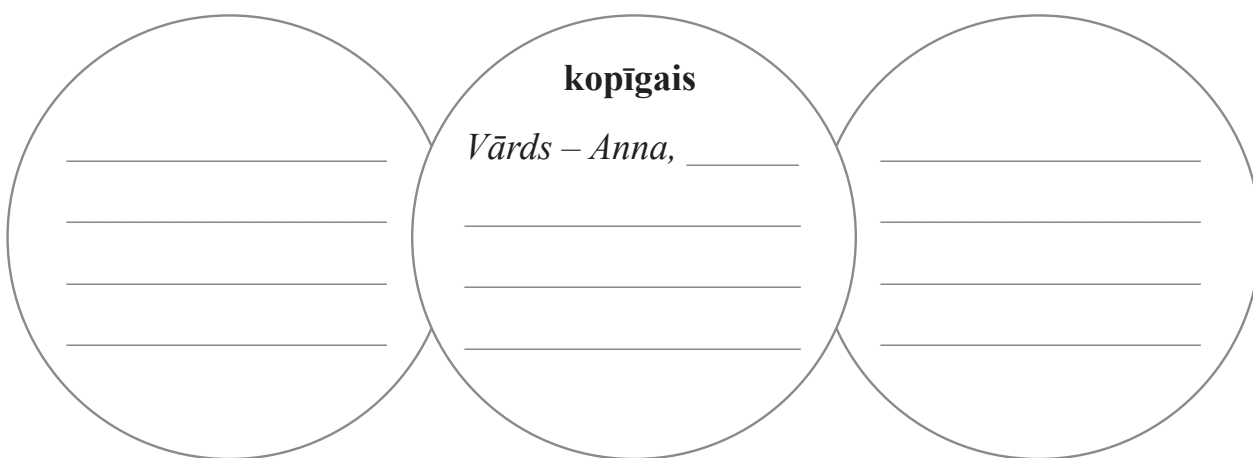
9.3. Aizpildi tabulu par savas ģimenes locekļiem! Stāsti!

Kas?	Kā sauc?	Kad dzimis/ dzimusi?	Kāds/kāda?	Nodarbošanās/ profesija
brālis	Jānis	11.04.2006.	jautrs	skolnieks

10. Klausies tekstu!

Aizpildi diagrammu! Ar ko atšķiras Martina un Lanass vecmāmiņas?
Kas kopīgs abām vecmāmiņām?

11.1. Papildini tekstu ar vārdiem no tabulas!

jauna	īsi	neliela	garš	sportisks	gari	vecāks	slaida
	brūniem	laimīgi	zilām	gaiši	brūnas		

Mana ģimene ir neliela. Mēs esam trīs cilvēki – mana māmiņa, tētis un es. Mamma ir _____ – viņai ir 30 gadi. Viņai ir _____, _____ mati un _____ acis. Viņa ir gara auguma, _____ un sportiska. Arī tētis ir _____. Viņš ir _____ un atlētisks. Tētim ir _____ mati un zilas acis. Viņš ir gadu _____ par māmiņu – viņam ir 31 gads. Man ir 10 gadi. Es esmu neliela auguma zēns ar _____ matiem un _____ acīm.

Mēs kopā esam priecīgi un _____.

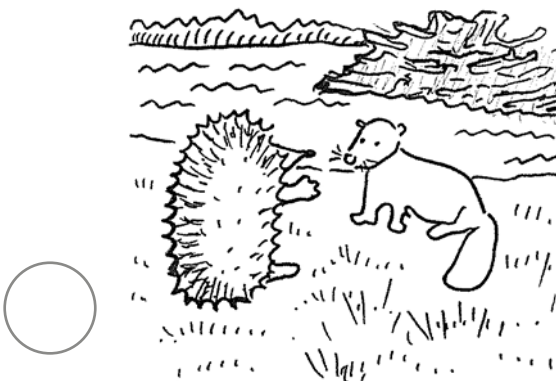
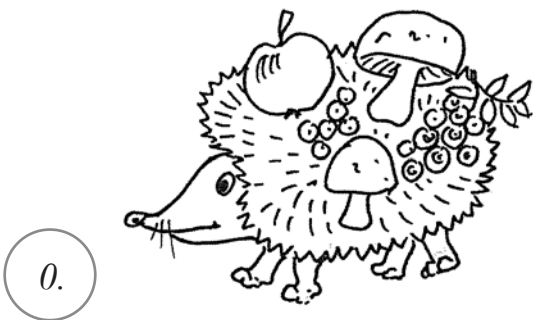
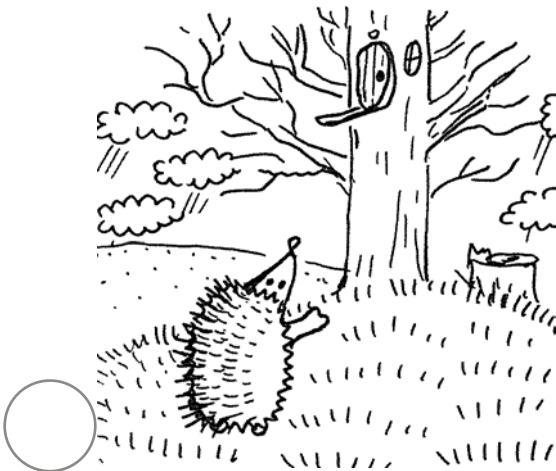
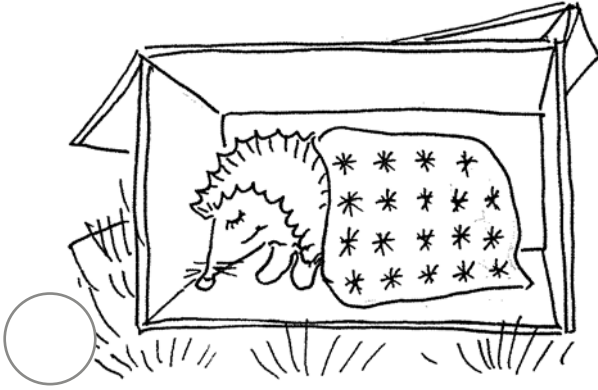
11.2. Raksti par savu ģimeni! Kā paraugu izmanto 11.1. uzdevumu!

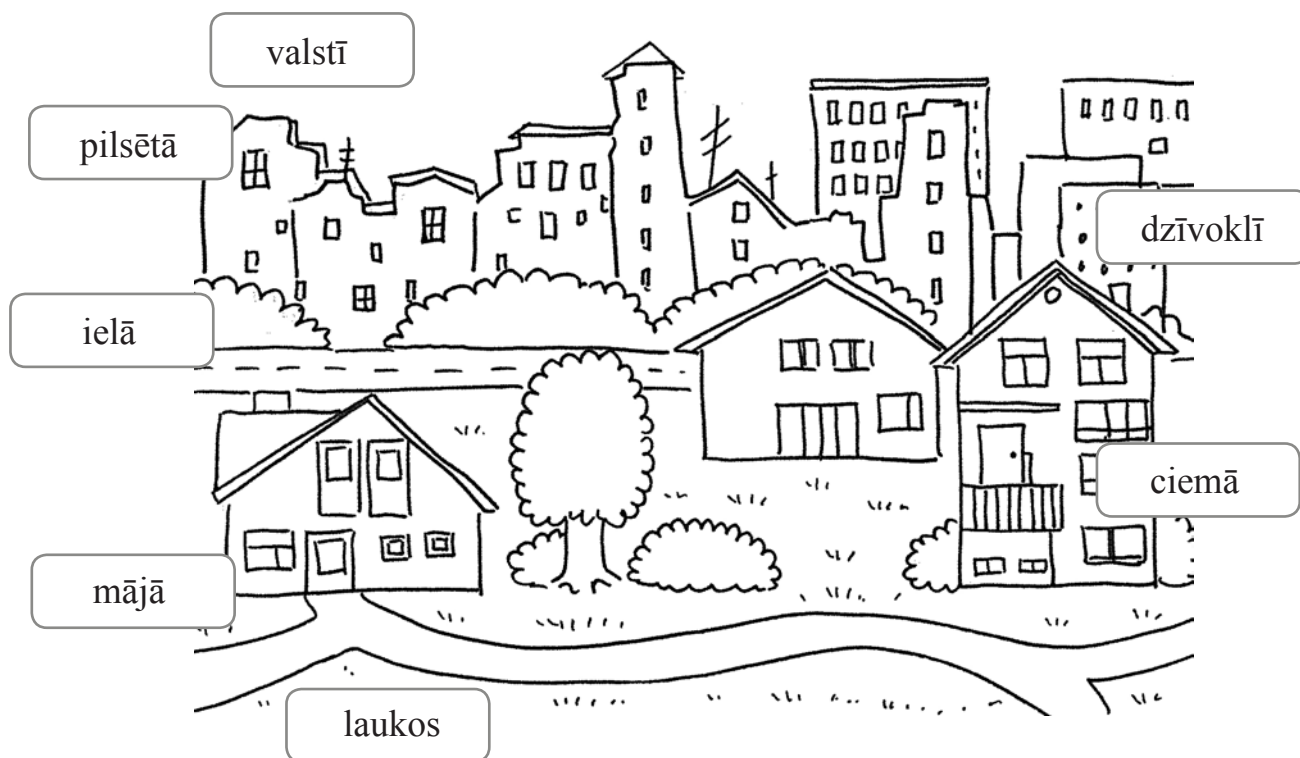
2. ES UN ĢIMENE.

2.2. Manas mājas.

1. Aplūko attēlus! Uzmanīgi klausies tekstu! Sanumurē attēlus atbilstoši teksta fragmentiem!

2.1. Kur tu dzīvo? Izkrāso “savus” vārdus! Raksti!

Es dzīvoju

_____,
(ielas nosaukums)

_____,
(pilsētas, ciema nosaukums)

_____.
(valsts nosaukums)

2.2. Kur tu dzīvo? Nosauc savu adresi!

3. No dotajiem vārdiem izveido trīs teikumus! Raksti!

mana	Bristolē	strādāju	atpūšos		patīk
	ģimene	mājās		mana	māja
dzīvo		es	un	man	

4.1. Kā pie manis var nokļūt? Izpēti tabulu un vārdus!

Jābrauc ar	Jābrauc ar	Jālido ar
automašīnu	kuģi	lidmašīnu
autobusu	prāmi	helikopteru
trolejbusu		
tramvaju		
vilcienu		
metro		
laivu		

līdz

stacijai

pieturai

4.2. Lasi! Raksti!

Es dzīvoju Jūrmalā.
Pie manis var atbraukt ar vilcien ____.
Jābrauc līdz stacijai Vaivari.

Es dzīvoju Latvijas laukos.
Pie manis var atbraukt ar autobus ____.
Jābrauc līdz pieturai Ugāle.

Es dzīvoju Londonā.
Pie manis var atlidot ar lidmašīn ____.
Jālido līdz Londonai.

Es dzīvoju pilsētā.
Pie manis var atbraukt ar metr ____.
Jābrauc līdz stacijai Marka laukums.

4.3. Raksti par sevi!

Es dzīvoju _____.

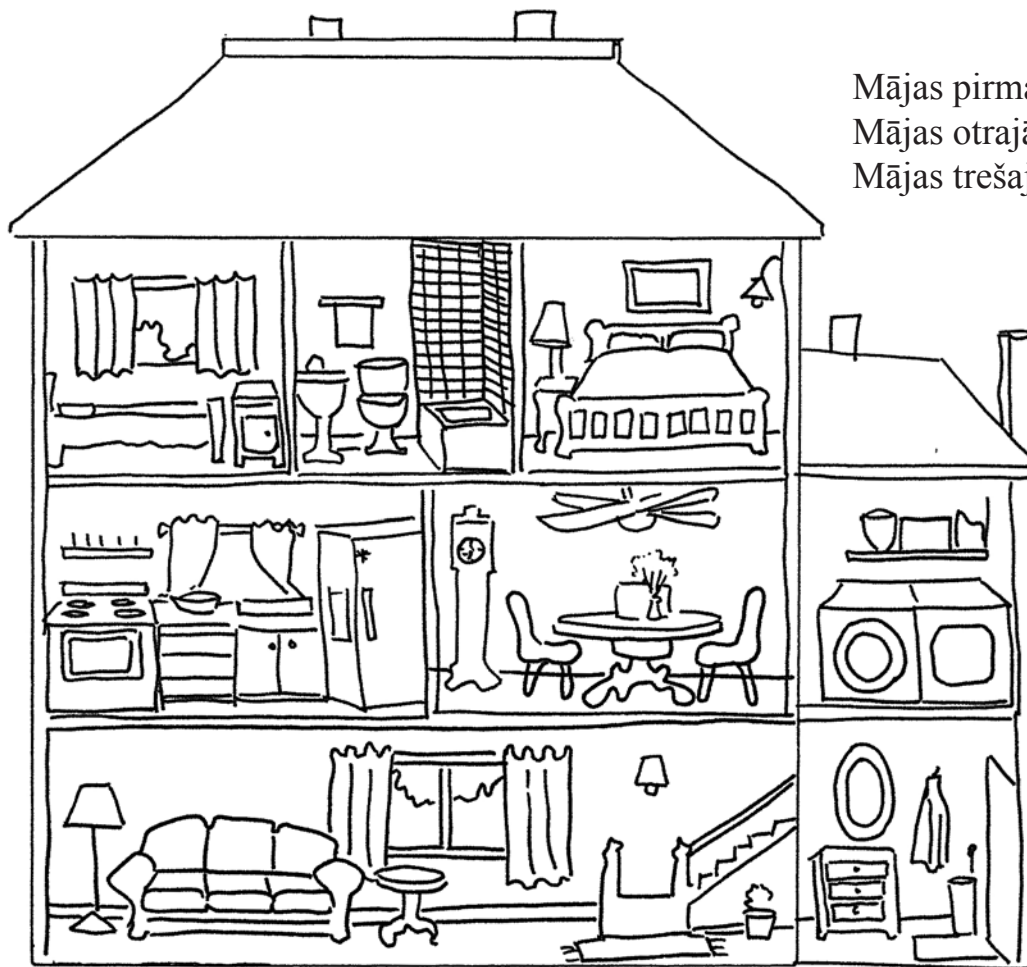
Pie _____.

Jābrauc _____.

5.1. Kādas telpas ir mājā vai dzīvoklī? Stāsti!

priekšnams gaitenis koridors viesistaba darbstaba guļamistaba
bērnistaba virtuve vannasistaba tualete veļasistaba

Mājas pirmajā stāvā ir ...

Mājas otrajā stāvā ir ...

Mājas trešajā stāvā ir ...

5.2. Stāsti par savu māju vai dzīvokli!

5.3. Mana sapņu māja. Zīmē un stāsti!

6. Aplūko zīmējumu – kurmja Pēča māju!

Izlasi tabulā dotos vārdus!

Klausies tekstu par kurmja Pēča māju! Aizpildi tabulu! Uzraksti tās telpas numuru, kura atrodas kurmja mājā vai kurā Pēcis kaut ko dara!

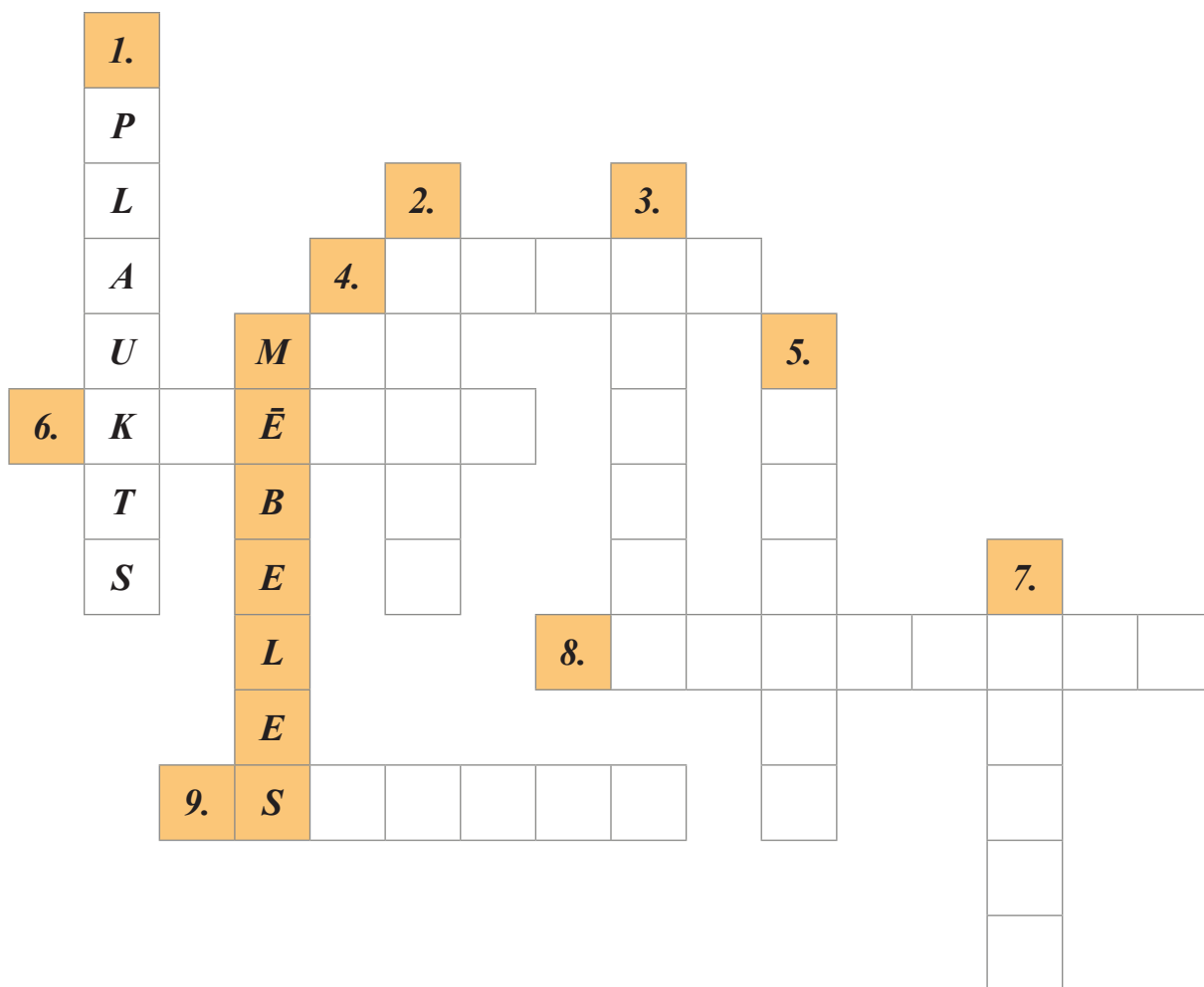

Telpas nosaukums/Pēcis..	Telpas numurs
<i>virtuve</i>	8
..glabā produktus	
ēdamistaba	
..atpūšas	
viesistaba	
guļamistaba	
..mazgājas	
bibliotēka	
..veido no māla un plastilīna	
..vēro zvaigznes	

7. Kā sauc mēbeles? Lasi un pabeidz teikumus! Vārdu raksti krustvārdu mīklā!

1. Tas ir liels un mazs. Tas ir gan virtuvē, gan istabā, gan vannasistabā. Tas ir ...
2. Tā var būt liela un maza, mīksta un cieta. Tajā guļ. Tā ir ...
3. Tas parasti ir mīksts. Uz tā var sēdēt un gulēt. Tas ir ...
4. Tas ir katrā mājā un gandrīz katrā virtuvē. Tas var būt liels un mazs, apaļš, ovāls, četrstūrainš. Tas ir ...
5. Tā ir vidēja lieluma. Tajā ir daudz atvilktnu. Tā atrodas istabā. Tā ir ...
6. Tas var būt mazs vai liels. Lielais gandrīz vienmēr ir mīksts un ērts. Tam ir četras kājas. Tas ir ...
7. Tā ir pie sienas, pie griestiem, uz galda vai grīdas. Tā ir ...
8. Visbiežāk tas atrodas pie sienas. Tam ir dažāda forma – apaļa, ovāla, četrstūraina. Tas ir ...
9. Tas ir liels, tam ir durvis. Iekšā ir plaukti. Tas ir ...

8. Stāsti, kur kas atrodas!

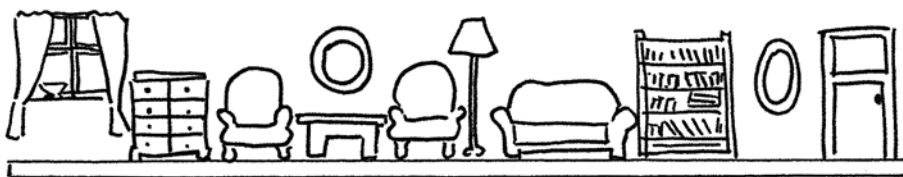
8.1. Starp...

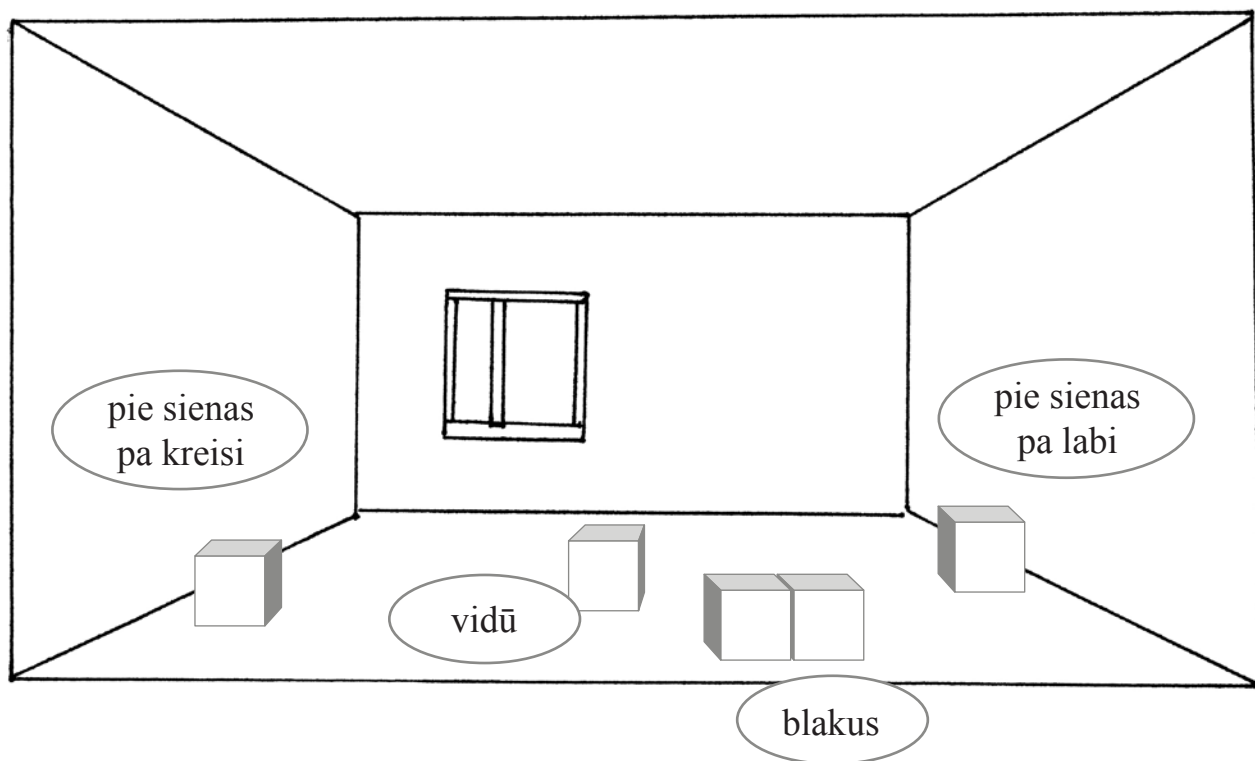
starp

kas?	dīvāns	pulkstenis	gulta	virtuve
starp ko?	dīvānu	pulksteni	gultu	virtuvi

kas?	dīvāni	pulksteņi	gultas	virtuves	durvis
starp ko?	dīvāniem	pulksteņiem	gultām	virtuvēm	durvīm

8.2. Istabā... Stāsti par savu istabu!

kas?	dīvāns	pulkstenis	gulta	virtuve
blakus kam?	dīvānam	pulkstenim	gultai	virtuvei

kas?	dīvāni	pulksteņi	gultas	virtuves	durvis
blakus kam?	dīvāniem	pulksteņiem	gultām	virtuvēm	durvīm

Istabas vidū ir ... ,
 pa labi ir ... ,
 pa kreisi ir ... ,
 blakus logam ir ... ,
 pie sienas ir

9. Lasi! Atrodi katram zīmējumam atbilstošu attēlu! Numurē!

Istabas

vidū ir dīvāns,
pa labi ir logs,
pa kreisi ir durvis,
blakus logam ir grāmatu plaukts,
pie sienas ir televizors.

Istabas

vidū ir galds,
pa labi ir puķes,
pa kreisi ir dīvāns,
blakus puķēm ir otrs dīvāns,
pie sienas ir plaukti.

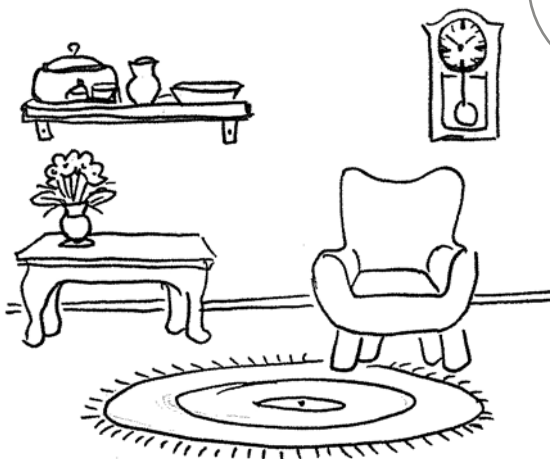
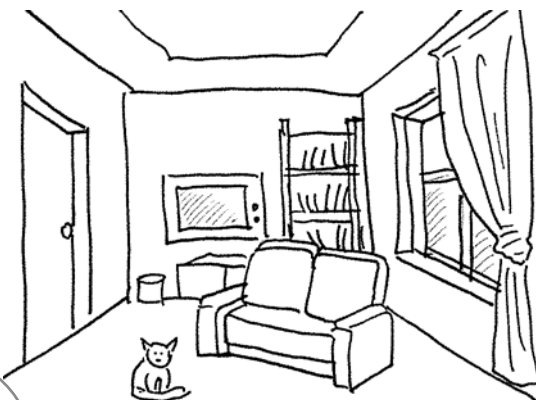
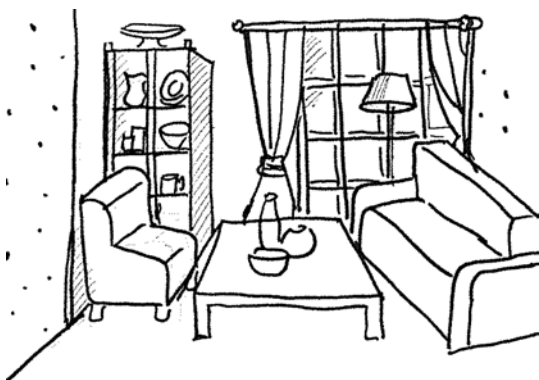
1 2
3 4

Istabas

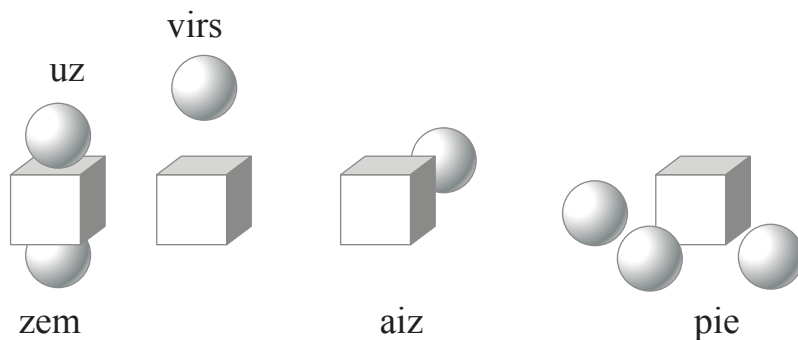
vidū ir paklājs,
pa labi ir krēsls,
pa kreisi ir galds,
blakus krēslam ir pulkstenis,
pie sienas ir plaukts.

Istabas

vidū ir galds,
pa labi ir dīvāns,
pa kreisi ir krēsls,
blakus logam ir lampa,
pie sienas ir trauku skapis.

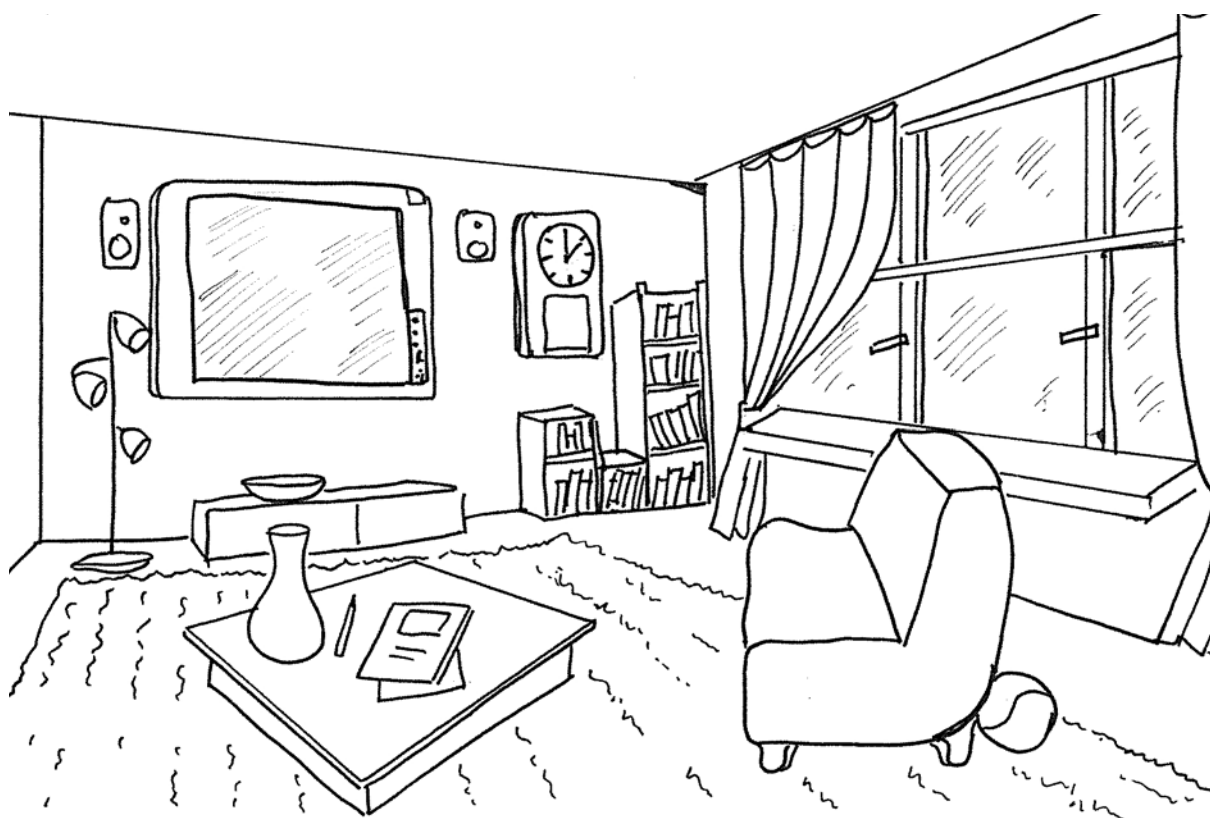

10.1. Atceries, kā stāsta, kur kas atrodas! Aplūko attēlu! Stāsti!

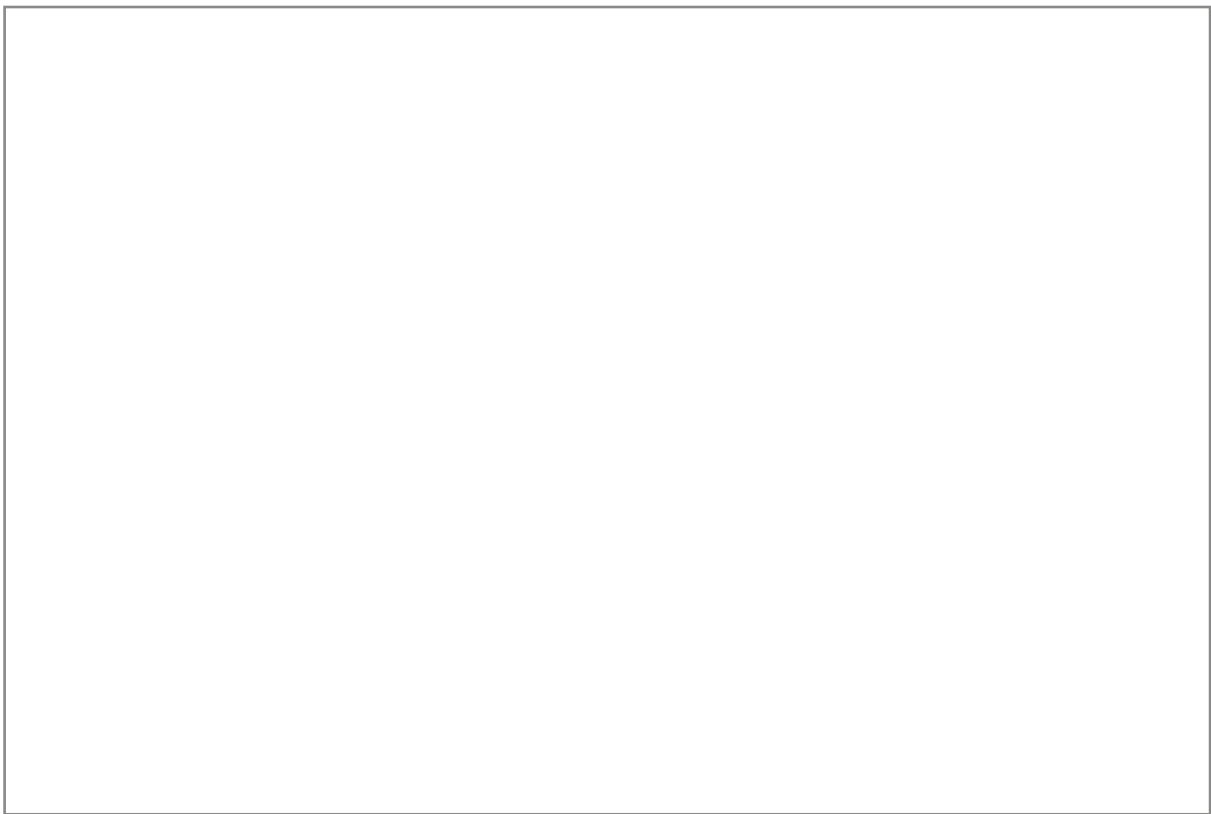

kas?	dīvāns	pulkstenis	gulta	virtuve
uz/zem/pie/aiz/virs kā?	dīvāna	pulksteņa	gultas	virtuves

kas?	dīvāni	pulksteņi	gultas	palodzes	durvis
uz/zem/pie/aiz/virs kā?	dīvāniem	pulksteņiem	gultām	palodzēm	durvīm

10.2. Zīmē istabu un stāsti!

Istabas

vidū ir ... ,
pa labi ir ... ,
pa kreisi ir ... ,
blakus ... ,
pie sienas

Uz ... ir

Pie

Virs

Aiz

Zem

Sarp

Blakus

**11.1. Lasi! Sameklē jautājumam atbilstošu atbildi! Krāso vienā krāsā!
Iegaumē, kā izsaka attieksmi!**

Vai tu zini, kur dzīvo Iveta?

Man (ne)patīk Ivetas māja.

Kā pie Ivetas var aizbraukt?

Man liekas, ka Iveta
dzīvo Jūrmalā.

Vai tu zini viņas adresi?

Manuprāt,
Pliekšāna iela 5.

Vai tev patīk Ivetas māja?

Es domāju, ka pie viņas var
aizbraukt ar vilcienu.

11.2. Strādāji pāri! Veidojiet līdzīgu dialogu!

2. ES UN ĢIMENE.

2.3. Kopīgas brokastis, pusdienas, vakariņas.

1.1. Lasi teksta fragmentus!

Pasaulē vienojas par noteiktu mērvienību sistēmas lietošanu. Pašlaik tāda ir Starptautiskā mērvienību sistēma, saīsināti SI (*Système International d'Unités*).

SI sistēmu mēdz saukt arī par metrisko sistēmu (pēc garuma mērvienības – metra – nosaukuma).

Masa ir matērijas daudzums, ko satur ķermenis. Masas pamatmērvienība ir **kilograms** (kg).

Kilogramā ir 1000 **grami** (g).
 $1\text{ kg} = 1000\text{ g}$
puskilograms = 500g

Šķidruma mērvienība ir tilpums. Tilpumu nemēra ne gramos, ne kilogramos. Tilpumu mēra litros (l). Lai izmērītu mazus tilpumus, lieto mililitrus. Vienā litrā ir 1000 mililitri.
 $1\text{ l} = 1000\text{ ml}$

Litrs ir tilpuma vienība, ko sadzīvē lieto visbiežāk. Mazā ūdens pudele ir 0,5 litri (puse no litra = **puslitrs**). Interesanti, ka 1 litrs ūdens ir vienāds ar 1 kilogramu ūdens. Nevienai citai vielai tā nav. Piemēram, 1 kg piena nav vienāds ar 1 litru piena, litrs benzīna nav kilograms benzīna.

Glāze vai **krūze** = 236 ml – šos traukus var izmantot kā mērvienību beramiem produktiem (ogām, cukuram u.c.)

1 tēj.k. / **tējkarote** = 5 ml

1 ēd. k. / **ēdamkarote** = 15 ml

1.2. Izdomā tekstam virsrakstu!

Raksti uz līnijas virs teksta!

1.3. Pabeidz teikumus, izmantojot tekstu 1.1. uzdevumā!

1. Tējkarote ir ir 5 ml.
2. Ēdamkarote ir _____.
3. Glāze vai krūze ir _____.
4. Puslitrs ir _____.
5. Litrs ir _____.
6. Puskilograms ir _____.
7. Kilograms ir _____.

2.1. Cik daudz kā?

Kas?	cukurs	pulveris	medus	milti
Kā?	cukura	pulvera	medus	miltu

Kas?	ola	šokolāde	zivs	sēklas	dilles	zivis
Kā?	olas	šokolādes	zivs	sēklu	dilļu	zivju

2.2. Lasi, kas nepieciešams, lai pagatavotu dažus ēdienus! Papildini!

Šokolādes desa

180 g – 1 paciņa “Selgas” (cepumi) cepumu,

1 ola, 90 g (sviests) _____,

4 – 5 tējkarotes (cukurs) _____,

10 tējkarotes (kakao) _____,

60 g (marmelāde) _____.

Brokastu maizītes franču stilā

1 litrs (piens) _____,

250 g (tostermaize) _____,

10 olas, 1 ēdamkarote (cukurs) _____,

pustējkarote (kanēlis) _____,

eļļa cepšanai.

Pankūkas ar banāniem

250ml (piens) _____,

2 olas, 100g (milti) _____,

260g (cukurs) _____,

100g (sviests) _____,

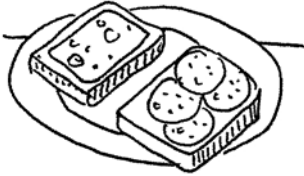
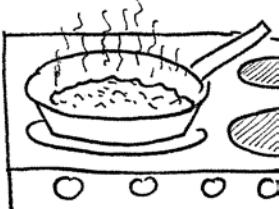
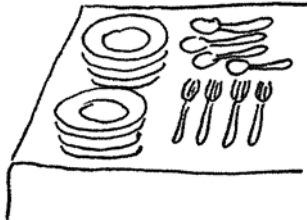
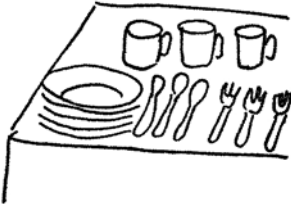
400g (banāni) _____,

100g saldā (krējums) _____,

sāls, medus.

3.1. Ko dara virtuvē?

Ko darīt? (ko es daru?)		Ko?	
Gatavot (es gatavoju)		brokastis	pusdienas
Pagatavot (es pagatavoju)		siermaizi	desmaizi
Vārīt (es vāru)		tēju	putru
Cept (es cepu)		pankūkas	zivi
Putot (es putoju)		olas	krējumu
Maisīt (es maisu)		mīklu	zupu
Uzklāt (es uzklāju)		galdu	
Uzlikt (es uzlieku)		krūzes	karotes

3.2. Kā gatavo tiramisu? Lasi tekstu!

Nepieciešams:

4 olu dzeltenumi
250 g maskarpones siera
200 g saldā krējuma
400 g cepumu “Dāmu pirkstiņi”
200 ml stipras kafijas
40 g pūdercukura
1 ēdamkarote kakao pulvera
Ogas – mellenes, avenes, zemenes

Darba gaita:

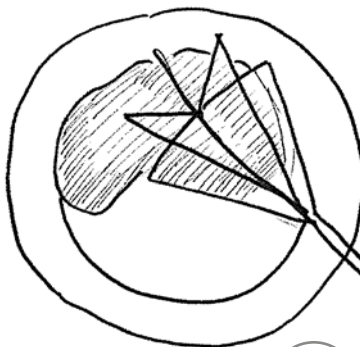
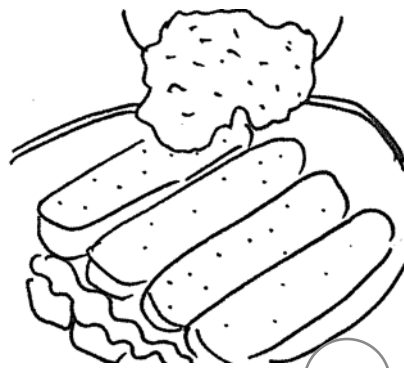
1. Saputo olu dzeltenumus ar pūdercukuru.
2. Pievieno maskarpones sieru.
3. Saputo saldo krējumu.
4. Pievieno masai.
5. Cepumus iemērc kafijā un kārto lēzenā traukā.
6. Pārlej ar olas dzeltenumu, maskarpones siera un saldā krējuma masu.
7. Cepumus iemērc kafijā un kārto otru cepumu kārtu.
8. Pārlej ar atlikušo masu.
9. Pārkaisa kakao pulveri.
10. Dekorē ar ogām.
11. Liek ledusskapī.

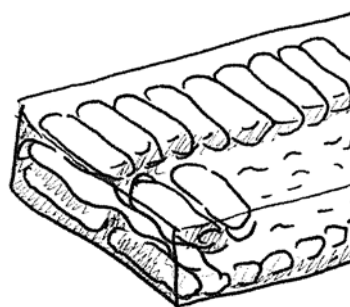
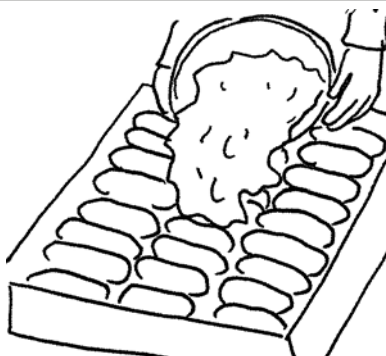
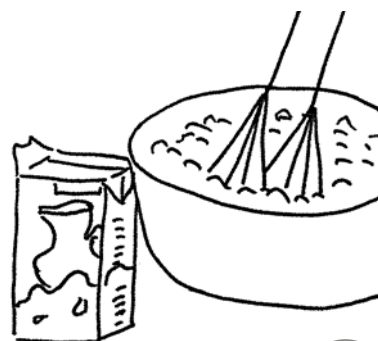
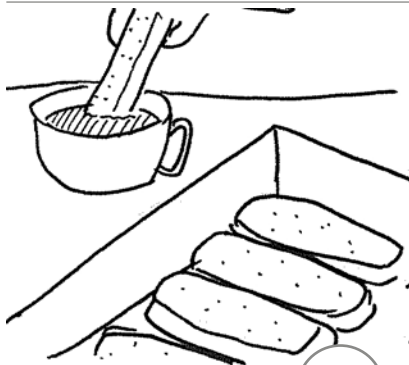
3.3. Numurē zīmējumus atbilstoši lasītajam 3.2.uzdevumā! Stāsti!

Produkti

1.

4.1. Kā stāstīt par ēdiena gatavošanu?

Kas virtuvē jādara vai – dari tā! Izpēti tabulu! Iegaumē!

Darbības vārds nenoteiksmē – ko darīt?	Viņš ... (ko dara?) ko?	Man/tev (jādara?) kas?	Tu (dari ko?)	Dari tā!
cept	cep	jācep	cep	cep!
griezt	griež	jāsagriež	griez	griez!
uzklāt	uzklāj	jāuzklāj	uzklāj	uzklāj!
uzlikt	uzliek	jāuzliek	uzliec	uzliec!
maisīt	maisa	jāmaisa	maisi	maisi!
vārīt	vāra	jāvāra	vāri	vāri!
gatavot	gatavo	jāgatavo	gatavo	gatavo!
pagatavot	pagatavo	jāpagatavo	pagatavo	pagatavo!
pievienot	pievieno	jāpievieno	pievieno	pievieno!
putot	puto	jāputo	puto	puto!
mizot	mizo	jāmizo	mizo	mizo!

4.2. Lasi! Numurē teikumus atbilstoši zīmējumu secībai!

Frankfurtes konfektes

Nepieciešams:

12 mazas Frankfurtes desiņas

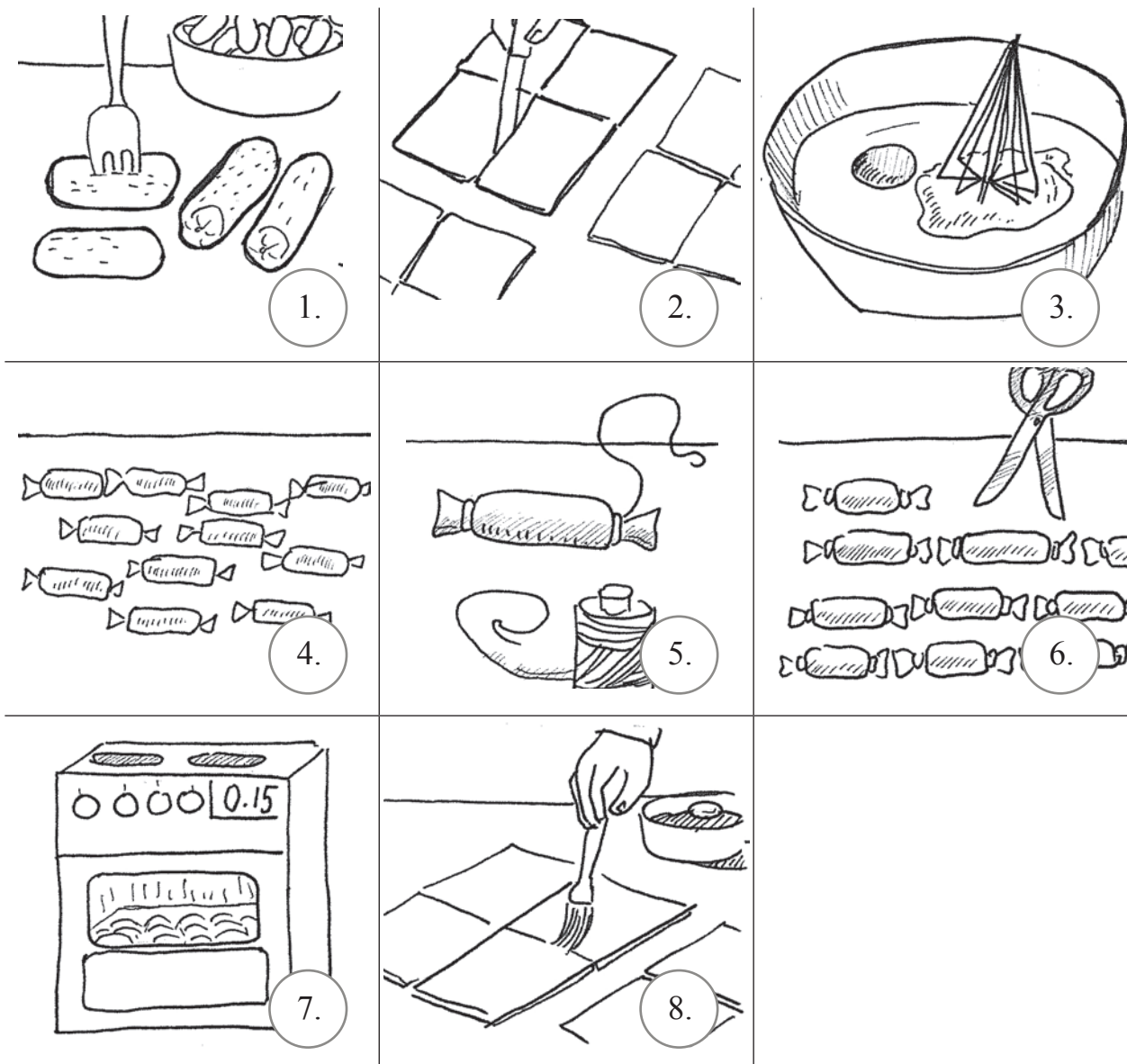
3 gatavas izrullētas loksnes kārtainās mīklas

1 ola

Kokvilnas vai džutas aukla

Kā pagatavot – darba gaita

..... Jāsakuļ ola.
 Jāspiež mīklas gali (kā konfektēm).
 Jāsasien ar auklu.
 !... Jāsadur desiņas ar dakšiņu.
 Jācep 15 minūtes.
 Jāsgriež katra mīklas loksne četros kvadrātos.
 Jānozied mīkla ar olu!
 Jāietin katrā kvadrātā viena desiņa.
 Jāiegriež gali!

Sakul olu!
 Saspied mīklas galus!
 Sasien ar auklu!
 Sadur desiņas ar dakšiņu!
 Cep 15 minūtes!
 Sgriež katru mīklas loksni četros kvadrātos!
 Nozied mīklu ar olu!
 Ietin katrā kvadrātā vienu desiņu!
 Iegriež galus!

4.3. Atceries kādu ēdienu, kurš tev garšo! Stāsti!

1. Kas nepieciešams, lai to pagatavotu?
2. Kā pagatavot ēdienu?

5.1. Lasi mīklas par dažādiem ēdieniem! Kas tie ir? Izvēlies vārdu no vārdu rāmīša! Raksti!

pankūkas, kartupeļi, *zupa*, tēja, makaroni, mērce, salāti, biezputra

Esmu uz galda pusdienās vai dažreiz vakariņās. Mani gatavo uz uguns katlā. Lai mani pagatavotu, vienmēr ir nepieciešams ūdens. Man ir daudz nosaukumu, bet otrais vārds vienmēr skan vienādi. Parasti es esmu karsta. Vasarā mani var ēst aukstu.

Es esmu *zupa*.

Mani gatavo no dažādiem graudaugiem – rīsiem, griķiem, mannas, auzu pārslām. Es labi garšoju ar ievārījumu, sviestu, medu, ogām. Parasti es esmu uz galda brokastīs. Visiem bērniem es negaršoju.

Es esmu _____.

Mēs esam vienā traukā. Esam sagriezti nelielos gabaliņos. Mūs gatavo no dažādiem dārzeņiem. Parasti mēs labi garšojam kopā ar gaļu vai zivīm.

Mēs esam _____.

Mēs esam nelieli, gari un īsi. Dzīvojam vienā pakā. Mūs vāra. Mēs esam pagatavoti no miltiem. Mēs labi garšojam ar sieru vai gaļu.

Mēs esam _____ jeb pasta.

Mēs esam dārzeņi – apaļi vai ovāli. Augam zem zemes. Mūs var vārīt un cept. Vēl no mums gatavo biezputru, pankūkas un salātus. Mēs garšojam gandrīz visiem.

Mēs esam _____.

Mēs esam mazākas vai lielākas, bet vienmēr apaļas. Mūs var tikai izcept. Mēs varam būt pildītas ar sieru, biezpienu, gaļu, banāniem. Mūs ēd ar ievārījumu, krējumu, medu.

Mēs esam _____.

Es esmu dzēriens. Mani lieto gandrīz visi cilvēki. Lai mani pagatavotu, nepieciešams ūdens un kaltēti augi vai lapas. Esmu garšīga kopā ar cukuru vai medu – tad esmu salda.

Es esmu _____.

Es varu būt ļoti dažāda – reizēm šķidra, reizēm biezāka. Mani lieto kopā ar pastu, makaroniem, kartupeļiem. Var lietot ar pankūkām un biezputru, bet nekad – kopā ar zupu. Varu būt salda, sāļa un pat piparota.

Es esmu _____.

5.2. Izsvītro lieko vārdu katrā vārdu ķēdītē!

1. piens, krējums, -olas-, biezpiens, kefīrs
2. ābols, bumbieris, apelsīns, biete, plūme
3. desa, gaļa, siers, cīsiņi, kotletes
4. kartupeļi, burkāni, kāposti, ķirši, gurķi
5. maize, kūkas, bulciņas, cepumi, konfektes

6.1. Kā pastāstīt par darbībām – ēst un dzert?

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	dzēru/ēdu	dzeru/ēdu	dzeršu/ēdīšu
Tu	dzēri/ēdi	dzer/ēd	dzeresi/ēdīsi
Viņš, viņa, viņi, viņas	dzēra/ēda	dzer/ēd	dzers/ēdīs
Mēs	dzērām/ēdām	dzeram/ēdam	dzersim/ēdīsim
Jūs	dzērāt/ēdāt	dzerat/ēdat	dzersiet/ēdīsiet

6.2. Papildini teikumus!

Vakar

1. Brokastīs **es ēdu** auzu pārslu biezputru, siera maizi un _____ tēju.
2. Pusdienas **mēs** _____ visi kopā.
3. Vakariņās **vecāki** _____ ceptu vistu ar dārzeņu salātiem.
Māsa _____ tikai salātus. **Visi** _____ tēju ar citronu un medu.
4. Ko **jūs** _____ vakariņās?

Tagad

5. **Tu** _____ pankūkas ar ievārījumu un _____ pienu.
6. **Mēs** pusdienojam – _____ sakņu zupu, kartupeļus ar zivi.
Mēs _____ tomātu sulu.
7. **Viņš** _____ desertu – augļu salātus ar putukrējumu.
Viņš _____ tēju.
8. Ko jūs **rīt** _____ pusdienās?
9. **Nākamajā vasarā** es _____ meža ogas – avenes un mellenes un _____ ogu sulu.
10. Pēc pusdienām tante jautā: “Vai visi _____ torti un dzers kafiju?”
– “Mēs _____ picu un _____ kolu.”
11. Trīs draugi – Kārlis, Toms un Diāna – vēlas paēst pusdienas.
Kārlis: “Ko jūs _____ un _____?”
Diāna: “Es _____ un _____ to pašu, ko tu!”

7.1. Ko tu izvēlēšies ēst un dzert katrā no ēdienreizēm? Raksti zem attiecīgā virsraksta!

dārzeņu zupa, saldējums, tēja, piens, kefīrs, ūdens, kāpostu salāti, biezpiens, āboli, siers, baltmaize, cepumi, rupjmaize, kūkas, kartupeļi, rīsu biezputra, makaroni (pasta), cepta zivs, vistas fileja, bumbieri, biešu salāti, vistas buljons, zirņu zupa, piena zupa

BROKASTIS

PUSDIENAS

VAKARIŅAS

7.2. Stāsti, ko tu ēdi/ēd/ēdīsi brokastīs, pusdienās, vakariņās!

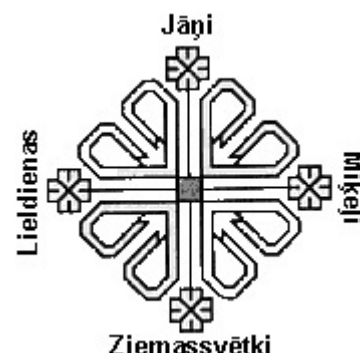
2. ES UN ĢIMENE.

2.4. Apsveicam vārdadienā!

1.1. Lasi tekstu!

Gadskārtu svētki.

Gadskārtu svētki saistīti ar saulgriežiem un nozīmīgām pārmaiņām dabā, kas notiek katru gadu. Zemei viena gada laikā apritot ap Sauli, ir četri zīmīgi laikposmi, kas saistīti ar dienas un nakts garuma izmaiņām. Šajos laikposmos iesāk vai pabeidz noteiktus lauku darbus un svin gadskārtu svētkus: Lieldienas, Jāņus, Miķeļus un Ziemassvētkus.

Pavasārī, kad diena un nakts ir vienā garumā un diena kļuvusi par mirkli garāka nekā nakts, latvieši svin LIELO DIENU. Ļaudis šūpojas, krāso olas un iet satikt sauli no rīta, kad tā aust. Tas ir laiks, kad laukos ir ļoti daudz darba.

Vasarā, kad diena visgarākā un nakts visīsākā, klāt JĀŅI. Pirms Jāņiem – Zāļu dienā – plūc jāņuzāles, pin puķu un ozolzaru vainagus. Latvieši Jāņu nakti pavada nomodā, kurinot ugunskurus un līgojot. Laukos pirms Jāņiem pabeigti aršanas, sēšanas un ravēšanas darbi, bet pēc Jāņiem sākas ražas novākšanas laiks, kuru ievada siena pļauja.

Rudenī, kad nakts un diena atkal ir vienādā garumā, ir klāt MIĶEĻI. Miķeļus svin tad, kad dārzos un laukos novākts viss izaugušais un pienācis tirgū braukšanas laiks. Sešas nedēļas pēc Miķeļiem svin Mārtiņus. Tas ir laiks, kad ziemei durvis vaļā, bet ļaudīm laiks darināt maskas un apciemot tuvus un tālus kaimiņus kā lāčiem, dzērvēm, zirgiem vai salmu kūļiem.

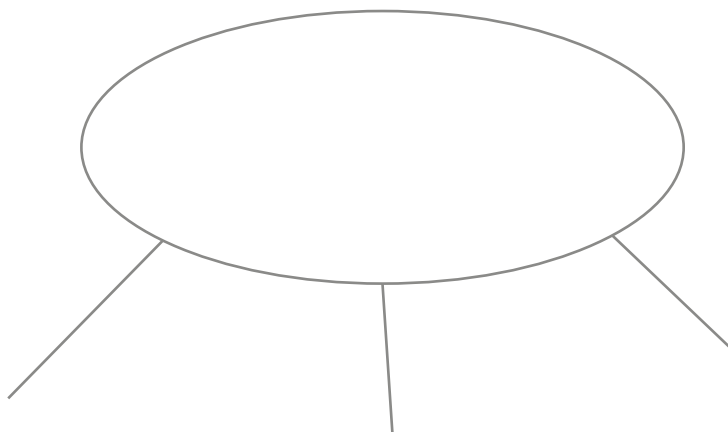
Ziemā, kad diena visīsākā un nakts visgarākā, latvieši svin ZIEMAS SVĒTKUS. Kristīgajā tradīcijā tā ir Dieva dēla piedzimšana, bet tradicionālajā latviešu kultūrā tā ir Saulesmeitas atdzimšana. Ziemā lauku darbi pieklusuši, bet ļaudis pulcējas, lai kopā vakarētu – strādātu dažādus rokdarbus, stāstītu un klausītos pasakas un citus stāstus, minētu mīklas, dziedātu un dejotu.

(Pēc Māras Mellēnas.)

1.2. Aizpildi tukšās vietas atbilstoši lasītā teksta saturam!

Liieldienas		Miķeļi	
nakts un diena vienā garumā			diena visīsākā, nakts visgarākā
	kurina ugunskurus, dzied līgo dziesmas	brauc uz tirgu	

1.3. Atrodi tekstā informāciju par Mārtiņiem! Veido domu karti! Stāsti!

2.1. Latviešu ģimenēs ir trīs galvenie mūža godi – kristības, kāzas un bēres. Lasi tekstu!

Ģimenes godi.

Kristības ir svētki, kad bērnam dod vārdu. Šie svētki notiek baznīcā. Bērns tiek pie krustvecākiem – krustmātes un krustēva. Tie ir radnieki vai tuvi ģimenes draugi, kuri apņemas rūpēties par bērnu.

Kāzas ir divu dzimtu – divu ģimeņu – kopīgi svētki. Kāzas ir jaunas ģimenes nodibināšana. Laulības bieži vien notiek baznīcā. Laulības – tā ir divu cilvēku savienība, kuri mīl un ciena viens otru. Kopā sāk dzīvot divi – sieviete un vīrietis –, sieva un vīrs. Kāzas ir priecīgs notikums ar dažādām tradīcijām.

Kad no dzīves aiziet – nomirst – kāds cilvēks, paliek atmiņas par viņu. **Bēres** ir notikums, kad no aizgājušā atvadās radi un draugi. Bēres nav svētki, tā ir atvadu diena no mīla, tuva cilvēka. Mirušo pavada pēdējā gaitā – uz kapiem vai atvadās no viņa krematorijā.

2.2. Katrā teksta “Ģimenes godi” daļā pasvīturo vienu teikumu, kurā nosaukts katru godu svarīgākais notikums!

2.3. Vai tu esi piedalījies kādos no šiem godiem? Kā tu tajos juties? Stāsti!

3.1. Lasi tekstu!

Ģimenes svētki.

Daudzās ģimenēs svin svētkus – dzimšanas un vārdadienas, Mātes dienu, Jauno gadu.

Dzimšanas diena – tā ir īpaša diena, kad cilvēks kļūst par vienu gadu vecāks. Bērni par dzimšanas dienu priecājas un to gaida. Tie ir svētki, kad gaviļnieks no radiem un draugiem saņem apsveikumus, dāvanas, ziedus.

Vārdadiena ir īpaši svētki, kuru citām tautām nemaz nav. Latviešiem kalendārā katrā gada dienā ir ierakstīts vismaz viens vārds. Vienā dienā var būt ierakstīti vairāki vārdi. Datumā, kurā tu vari atrast savu vārdu, ir tava vārdadiena. Tevi šajā dienā sveic draugi un radi. Cilvēki, kuru vārdi kalendārā nav ierakstīti, var svinēt vārdadienu 22. maijā. Tā ir diena, kad varam apsveikt kalendārā neiekļauto vārdu īpašniekus.

Jaunais gads – katra gada pirmā diena, kuru sāk gaidīt Vecā gada vakarā, bet pusnaktī, kad pulkstenis ir divpadsmit, cilvēki novēl viens otram prieku un laimi. Lielajās pilsētās ļaudis vēro salūtu – krāsainās mirkļa puķes ziemas tumšajās debesīs.

Mātes diena – diena, kad īpaši atceramies savas māmiņas un vecmāmiņas. Mātes dienu atzīmē maija otrajā svētdienā. Katru gadu tās datums mainās. Mēs sveicam savas mammas un sakām viņām paldies par mīlestību un rūpēm.

3.2. Lasi! Turpini teikumus!

Svētkos	kas?	ko dara? ...
Dzimšanas dienā	cilvēks bērni gaviļnieks	kļūst vecāks; priecājas; saņem apsveikumus, dāvanas.
Vārdadienā		
Jaunajā gadā		
Mātes dienā		

4.1. Lasi tekstu!

Valsts svētki.

Lāčplēša diena. Lāčplēša dienas nosaukums cēlies no A. Pumpura tāda paša nosaukuma eposa – dzejā sarakstīta darba, kurā izmantotas tautas teikas. Lāčplēsis ir stiprinieks, kurš cīnās par Latvijas brīvību.

Lāčplēša diena – Latvijas brīvības cīņu visslavenākā diena, kad 1919. gada 11. novembrī Latvijas armijas karavīri padzina no Pārdaugavas Bermonta– Avalova karaspēku.

Pieminot šo notikumu, 11. novembrī tiek godināti Latvijas brīvības cīnītāji.

Viena no pazīstamākajām Lāčplēša dienas tradīcijām, kas aizsākusies 1988. gadā, ir svečīšu aizdedzināšana pie Rīgas pils un 11. novembra krastmalā. Latvijas pilsētās notiek lāpu gājieni.

Lāčplēša diena ir nozīmīga arī ar to, ka 1919. gada 11. novembrī tika dibināts Latvijas valsts apbalvojums – Lāčplēša Kara ordenis ar devīzi “Par Latviju”.

Latvijas Republikas proklamēšanas diena ir Latvijas valsts pasludināšanas diena. To ik gadu atzīmē 18. novembrī. Šī diena tiek svinēta par godu notikumam, kad 1918. gada 18. novembrī Latvijas Tautas padome proklamēja Latvijas Republiku, padarot to par neatkarīgu valsti. 18. novembris ir brīvdiena, kad visā valstī un citur, kur dzīvo latvieši, norisinās dažādi pasākumi par godu Latvijas dzimšanas dienai. Latvijas valsts prezidents un citas augstākās amatpersonas noliek ziedus pie Brīvības pieminekļa. Pie Daugavas – 11. novembra krastmalā – notiek Nacionālo bruņoto spēku parāde. Virs Daugavas notiek krāšņa uguņošana – svētku salūts. To vēro simtiem cilvēku.

4.2. Savieno teikumu daļas atbilstoši lasītajam tekstam!

Lāčplēša tēls	notiek parāde.
11. novembrī – Lāčplēša dienā	var vērot svētku salūtu.
Latvijas pilsētās	ir spēka simbols.
Latvijas dzimšanas diena	tiek godināti Latvijas brīvības cīnītāji.
11. novembra krastmalā	tiek svinēta 18. novembrī.
Virs Daugavas	notiek lāpu gājieni.

5.1. Lasi informāciju tabulā! Atzīmē ar X un nosauc svētkus, kurus svin tavā ģimenē! Papildini tabulu ar citiem svētku nosaukumiem, kurus svin tavā ģimenē!

Svētki	Gadskārtu svētki	Ģimenes svētki	Valsts svētki
Lieldienas			
Jāņi			
Miķeļi			
Mārtiņi			
Ziemassvētki			
dzimšanas diena			
vārdadiena			
Jaunais gads			
Mātes diena			
Lāčplēša diena			
Latvijas Republikas proklamēšanas diena			

5.2. Iekrāso svētku nosaukumus 5.1. uzdevuma tabulā, kurus lieto daudzskaitlī!

6.1. Aplūko 2017. gada maija mēneša kalendāru!

MAIJS – *ziedu mēnesis*

Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena	Sestdiena	Svētdiena
1 Ziedonis	2 Zigmunds, Sigmunds, Zigismunds	3 Gints, Uvis	4 Vizbulīte, Vijolīte, Viola	5 Ģirts, Ģederts	6 Gaidis, Didzis	7 Jete, Henriete, Henrijs
8 Staņislavs, Staņislava, Stefānija	9 Klāvs, Einārs, Ervīns	10 Maija, Paija	11 Milda, Karmena, Manfreds	12 Valija, Ināra, Ina, Inārs	13 Irēna, Irīna, Ira, Iraida	14 Krišjānis, Elfa, Elvita, Aivita
15 Sofija, Taiga, Arita, Airita	16 Edvīns, Edijs	17 Herberts, Dailis, Umberts	18 Inese, Inesis, Ēriks	19 Lita, Sibilla, Teika	20 Venta, Salvis, Selva	21 Ernestīne, Ingmārs, Akvelīna
22 Emīlija	23 Leontīne, Lonija, Ligija, Leokādija	24 Ilvija, Marlēna, Ziedone	25 Anšlavs, Junona	26 Eduards, Edvards, Varis	27 Dzidra, Dzidris, Gunita, Loreta	28 Vilis, Vilhelms
29 Maksis, Raivis, Raivo	30 Vitolds, Lolita, Letīcija	31 Alīda, Jūsma				

6.2. Pabeidz teikumus, izmantojot informāciju kalendārā!

0. Maijs ir (kāds?) ziedu mēnesis.

1. Maijā ir trīsdesmit viena (kas?) _____.

2. Mātes diena šogad ir (kurā datumā?) _____.

3. Mana drauga vārdadiena ir 20. maijā. Manu draugu sauc _____.

6.3. Atceries! Raksti!

Kas?	Gints	Uvis	Edžus	Raivo	Viola	Jete
Kā?	Ginta	Uvja	Edžus	Raivo	Violas	Jetes
Kam?	Gintam	Uvim	Edžum	Raivo	Violai	Jetei

1. 18.maijā vārdadienu svin _____, _____, _____.
2. 21.maijā vārdadiena ir _____, _____, _____.
3. 28.maijā vārdadiena ir _____, _____.

6.4. Nosauc ģimenes locekļu un draugu vārdadienas datumus! Raksti!

Kam?/Kā?		datums	mēnesis
	vārdadiena ir		janvārī.
			februārī.
			martā.
			aprīlī.
Ziedonim/ Ziedoņa		1.	maijā.
			jūnijā.
			jūlijā.
			augustā.
			septembrī.
			oktobrī.
			novembrī.
			decembrī.

7.1. Izlasi apgalvojumus! Klausies tekstu par fazāna viesībām! Atzīmē dzirdētajam tekstam atbilstošu apgalvojumu!

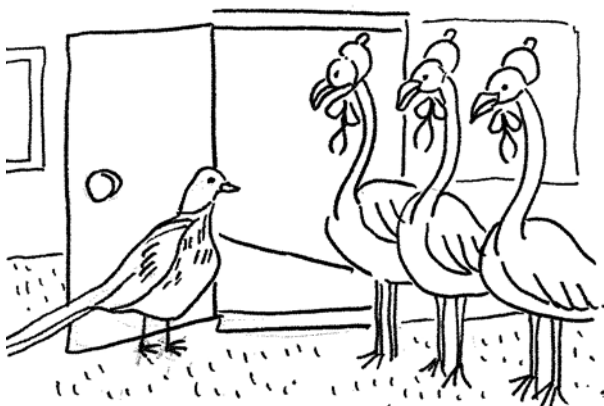
0.	Fazāns sadomāja rīkot dzimšanas dienas svinības.	
	<i>Fazāns sadomāja rīkot svinības.</i>	<i>X</i>
1.	Fazāns uzaicināja ciemos savus tuvākos kaimiņus.	
	Fazāns uzaicināja ciemos savus labākos draugus.	
2.	Fazāns aicināja ciemiņus noģērbties.	
	Fazāns aicināja ciemiņus pie galda.	
3.	Visi jutās lieliski un bija priecīgi.	
	Fazāns jutās lieliski un bija priecīgs.	
4.	Lai ciemiņiem nebūtu garlaicīgi, fazāns visu laiku runāja.	
	Lai nebūtu garlaicīgi, visi apsprieda pēdējos jaunumus.	
5.	Fazāns no prieka vicināja spārnus.	
	Fazāns dziedāja un dejoja.	
6.	Flamingi bija bēdīgi tāpēc, ka fazāns aizmirsu piedāvāt ēdienu.	
	Flamingi bija bēdīgi tāpēc, ka viesībās maz runāja.	

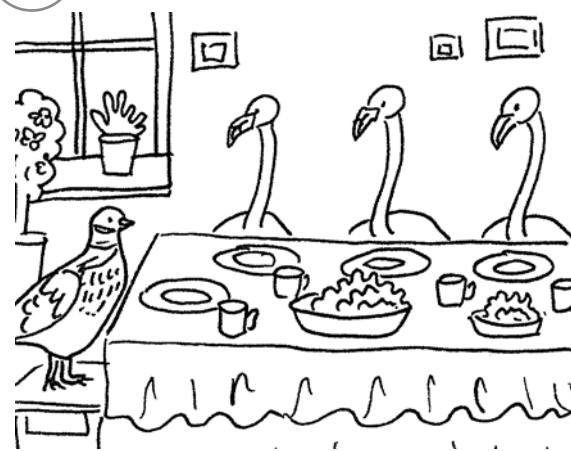
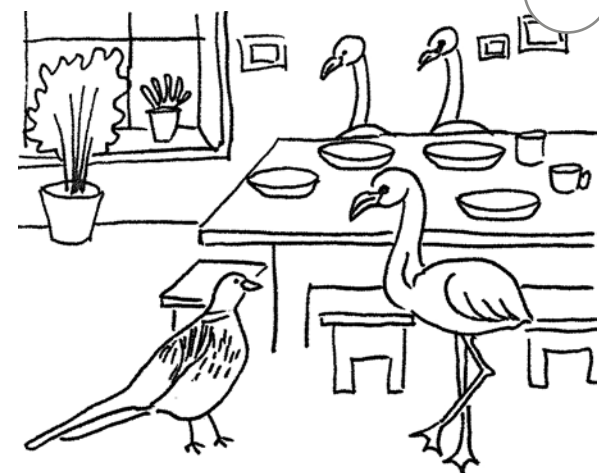
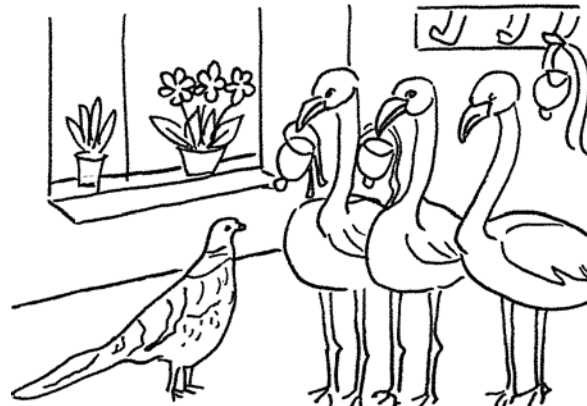
7.2. Kā aicināt viesus kaut ko darīt? Izlasi vārdus tabulā! Iegaumē!

Ko darīt?	Tu		Jūs	
ienākt	1.	Ienāc!	5.	Ienāciet!
noģērbties	2.	Noģērbies!	6.	Noģērbieties!
apsēsties	3.	Apsēdies!	7.	Apsēdieties!
cienāties	4.	Cienājies!	8.	Cienājieties!

7.3. Ko saviem ciemiņiem teica fazāns? Izvēlies vienu no darbības vārdiem! Aplītī ieraksti atbilstošu numuru!

5.

8.1. Atceries, kā rakstīt apsveikumu!

1. Vispirms uzrunā to, kuru gribi apsveikt!

Andrej! Džonatan! – vīriešu vārdus raksta bez galotnes -s;

Marta! Elīna! – sieviešu vārdus raksta kā parasti;

Karolīn! Natālij! – garākus vārdus (4 zilbes) raksta bez galotnes -a;

Mīļo māmiņ, vecmāmiņ, krustmāt! Mīļo tēti, vectēv, krusttēv! Skolotāj!

2. Tad raksti sirsnīgu vēlējumu!

Priecīgus svētkus!

Priecīgus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno gadu!

Daudz laimes dzimšanas dienā (vārdadienā, Jaunajā gadā)!

Apsveicu (Apsveicam) Tevi (Jūs) svētkos!

Novēlu (Novēlam) laimi (prieku, veselību, labklājību, bagātību, dzīvesprieku, veiksmi, panākumus, ...)!

Lai Tev (Jums) laime, prieks, veselība (labklājība, bagātība, dzīvesprieks, veiksmē, panākumi, ...)!

3. Zem vēlējuma kreisajā pusē raksti savu vārdu!

8.2. Uzraksti apsveikumu kādam tuvam cilvēkam svētkos!

9.1. Izlasi vārdu savienojumus tabulā! Ko es darīju? / Ko mēs darījām?

gatavoj-u/-ām ielūgumus	uzaicināj-u/-ām viesus	gatavoju-u/-ām galdakartes
plānoj-u/-ām dienas gaitu	gatavoj-u/-ām cienastu	klāj-u/-ām galdu
sagaidīj-u/-ām	spēlēj-u/-ām spēles	dziedāj-u/-ām dziesmas
dejoj-u/-ām dejas	ēd-u/-ām torti	gāj-u/-ām pastaigāties
taisīj-u/-ām selfijus	smēj-os/-āmiem par jokiem	saņēm-u/-ām apsveikumus
pateic-os/-āmiem par dāvanām	atvadīj-os/-āmiem no viesiem	priecāj-os/-āmiem par svētkiem

9.2. Uzraksti stāstījumu “Mana vārdadiena”! Izmanto jautājumus!

1. Ko tu aicināji uz savu vārdadienu?
2. Kā tu to darīji?
3. Kā tu gatavojies uzņemt viesus?
4. Kā jūs pavadījāt laiku?
5. Kas tev patika? Kāpēc?
6. Kas tev nepatika? Kāpēc?

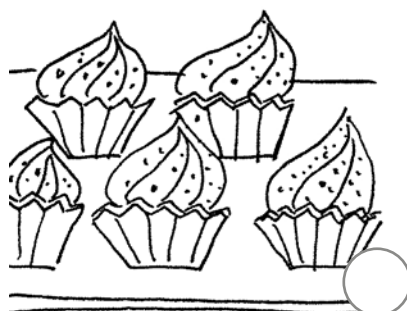
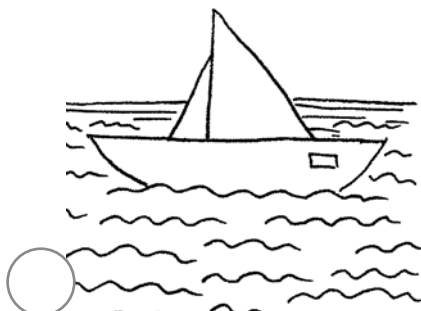
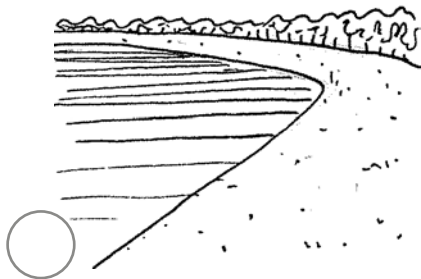
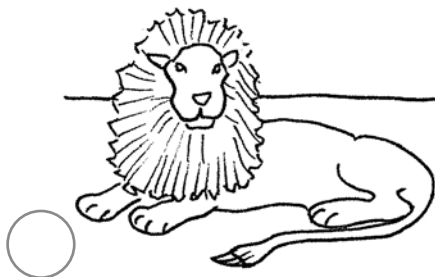
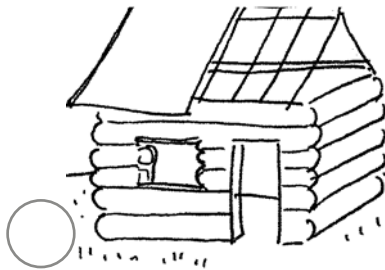
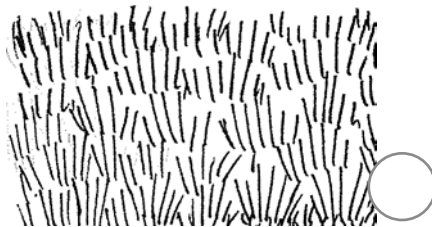
This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

3. ES UN CITI.

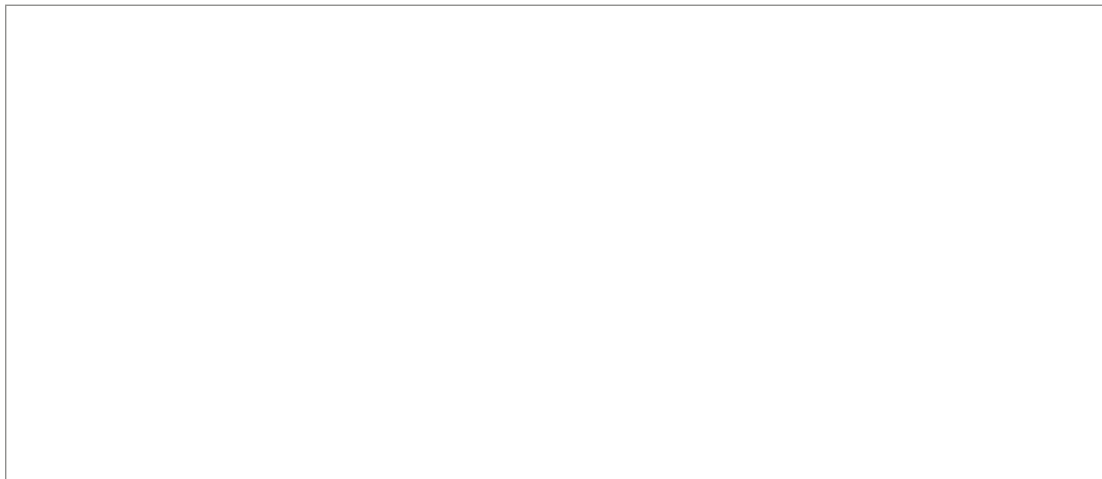
3.1. Mani draugi.

1.1. Aplūko attēlus! Klausies dzejoli! Cik kukaiņu? Raksti katrā attēlā kukaiņu skaitu!

Desmit kukainīši.

1.2. Kādi varētu būt kukainīša draugi? Zīmē un stāsti!

2.1. Izlasi pasaku!

Pelēns un vardulēns.

Pelēns domāja, ka mazais vardulēns ir viņa labākais draugs.

Tā pelēns domātu vēl šodien, ja viņam nebūtu gadījies kāds gadījums. Un gadījums bija šāds.

Reiz pelēns un vardulēns, draudzīgi runājoties, cieši blakus gāja pa meža taku. Viņiem pretī nāca liela žurka. Tā pati, par kuru visi zināja, ka šī žurka briesmīgi neieredz pelēnu.

Vardulēns, ieraudzījis lielo žurku, atlēca nost no pelēna un sāka iet pa priekšu. Nonācis blakus žurkai, viņš, dziļi paklanījies, sveicināja: “Labdien!” Un vēl steidzās piebilst: “Es to pelēnu nepazīstu. Nemaz nezinu, vai tāds pelēns vispār ir.”

“Labi, labi,” žurka norūca, uz vardulēnu pat nepaskatījusies.

Kad žurka bija tālu, vardulēns apstājās un sagaidīja, kamēr pienāca pelēns.

“Kur tu tik lēns,” viņš pārmeta, “varbūt neredzi, es taču tevi gaidu!”

“Kāpēc gaidi?” pelēns nesaprata. “Nupat tu apgalvoji: nemaz nepazīstot mani.”

Vardulēns brīnījās, cik pelēns neattapīgs. “Cik tu jocīgs! Lielā žurka ir prom, un es tevi atkal pazīstu.”

(Pēc Mirdzas Kļavas.)

2.2. Izlasi apgalvojumus tabulā! Aizpildi tabulu atbilstoši tekstam!

Nr.p.k.	Apgalvojums	Jā	Nē
0.	Mazajam pelēnam gadījās kāds gadījums.	X	
1.	Vardulēns un pelēns gāja pa lielceļu.		
2.	Pelēns un vardulēns satika žurku.		
3.	Vardulēns izlikās, ka nepazīst pelēnu.		
4.	Pelēns gaidīja vardulēnu.		
5.	Vardulēns bija pelēna labākais draugs.		

2.3. Pasvītro pasakā to teikumu, kurā ir teikts, ka vardulēns nav pelēna īstais draugs!

2.4. Pasvītro pareizo vārdu!

1. Vardulēns bija drosmīgs/bailīgs/lēns.
2. Žurkai patika/nepatika/interesēja pelēns.
3. Pelēns bija jocīgs/neattapīgs/apvainojies.

2.5. Kā, tavuprāt, jutās pelēns? Stāsti!

3.1. Izlasi pasaku!

Kādu dienu Trambajs – 2.maršruta tramvajiņš, kas sev bija gribējis tieši tādu vārdu, jo tā viņu bija nosaucis kāds gaišmatains puisītis, brauca garām Zasulauka stacijai. Tas iedomājās: nez kā būtu, ja es savam draugam vilcieniņam Tutū piedāvātu sacensību – kurš ātrāks? Trambajs bija pārliecināts, ka viņš noteikti varētu noskriet Tutū, ja vien kārtīgi papūlētos. Tutū gan augumā bija lielāks, bet tas nenožīmē, ka tas brauc ātrāk!

Un tā kādudien abi sarīkoja skriešanās sacensības. Trambajs skrēja, cik jaudāja. Tutū uzreiz saprata, ka mazais draugs tramvajiņš Trambajs ļoti, ļoti grib uzvarēt. Un Tutū nolēma nesteigties – tūlīt būs Zasulauka stacija. Jābremzē! Stacijā uz perona jau stāvēja cilvēki. Abi draugi kādu gabaliņu brauca līdzās. Tramvajs skrēja no visa spēka, lai tikai uzvarētu. Ātrāks Trambajs patiešām arī bija.

Nākamajā dienā vilcieniņš Tutū priecīgs iesvilpās, ieraugot mazo draugu tramvajiņu, bet tramvajs lepni nograbināja sānus un uzpūtīgi sacīja: “Redzi, nu! Es tevi vakar noskrēju! Tavs lielais un spēcīgais augums nemaz nepalīdz braukt ātrāk!”

Tutū samulsa. Bet viņš saprata, cik ļoti svarīgi tramvajiņam bija skriešanās sacensībās uzvarēt. Ja pateiks, ka piebremzējis, mazais draugs varētu kļūt bēdīgs. Visi taču zina, ka vilcieni tāpat brauc ātrāk nekā tramvaji.

Un Tutū nolēma neteikt, ka pie Zasulauka stacijas vilcieni nekad, nekad nebrauc ātri, kur nu vēl no visa spēka! Lai jau tramvajiņam Trambajam priecīgi ap sirdi, lai!

Draugs taču!

(Pēc Rasas Ābelītes.)

3.2. Lasi! Atrodi teikuma turpinājumu atbilstoši lasītajam tekstam! Savieno!

0. Trambajam vārdu iedeva	_____	mamma.
gaišmatains puisītis.
vilciens Tutū.
1. Tramvajs iedomājās rīkot skriešanas		sacensības.
dienu.
skolu.
2. Ātrāk skrēja		Tutū.
Zasulauks.
Trambajs.
3. Uzvarētājs par rezultātu bija		lielīgs.
samulsis.
bēdīgs.
4. Vilciens Tutū zaudēja sacensības, jo		bija liels.
nepūlējās.
bija jābremzē.

3.3. Vai Trambajs ir īsts draugs? Stāsti! Savu atbildi pamato!

4. Pārlasi abas pasakas! Ar ko tu gribētu draudzēties? Raksti! Stāsti!

Es gribētu draudzēties ar

pelēnu	tāpēc, ka	
žurku		
vardulēnu		
vilcieniņu		
tramvaju		

5. Strādā pāri! Jautā un atbilde par savu draugu/draudzeni!

Kā viņu sauc?

Viņu sauc ...

Cik viņai/viņam ir gadu?

Viņam/viņai ir ... gadi.

Kur viņš/viņa dzīvo?

Viņš/viņa dzīvo ...
Viņa/viņas adrese ir ...

Kā pie viņa/viņas
var nokļūt?

Pie viņa/viņas var ...

Par ko viņš/viņa
interesējas?

Viņš/viņa interesējas par ...
Viņa/viņas vaļasprieks ir ...

Kāds viņš ir?
Kāda viņa ir?

Viņš/viņa ir ...
Viņam/viņai ir ...

Kāds viņš/viņa ir?

Viņš/viņa ir ... (izskats).
Viņš/viņa ir ... (raksturs).

Ko vēl tu gribētu pastāstīt
par savu draugu/draudzeni?

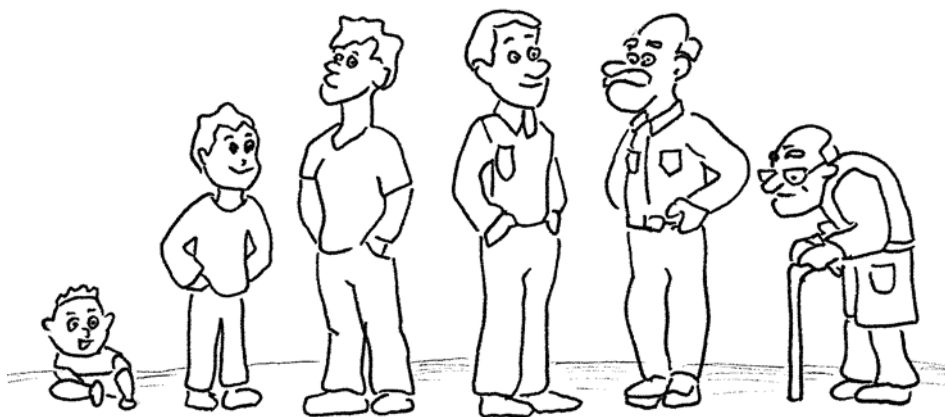
...

6.1. Atceries! Iegaumē!

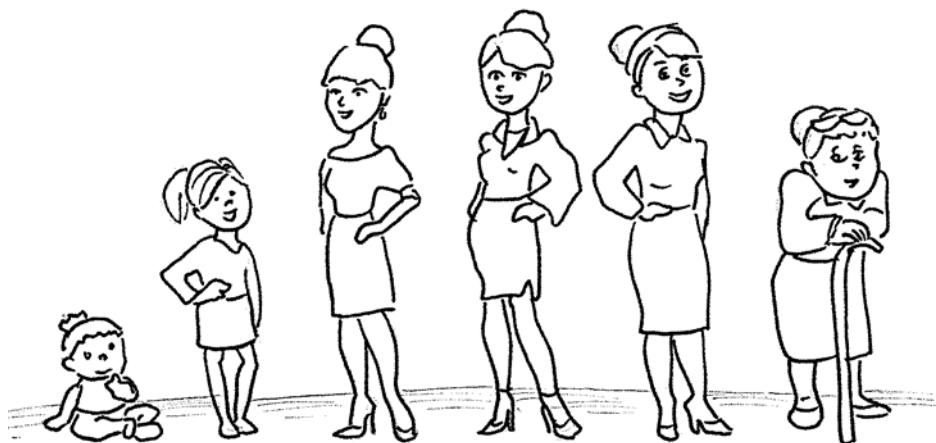
	Cik?			Cik?	
1	viens	gads			gadi
21	divdesmit viens		2	divi	
31	trīsdesmit viens		3	trīs	
41	četrdesmit viens		4	četri	
51	piecdesmit viens		5	pieci	
61	sešdesmit viens		6	seši	
71	septiņdesmit viens		7	septiņi	
81	astoņdesmit viens		8	astoņi	
91	deviņdesmit viens		9	deviņi	
10	desmit	gadi gadu	22	divdesmit divi	gadi
11	vienpadsmit		33	trīsdesmit trīs	
12	divpadsmit		44	četrdesmit četri	
19	deviņpadsmit		55	piecdesmit pieci	
20	divdesmit		66	sešdesmit seši	
30	trīsdesmit		77	septiņdesmit septiņi	
40	četrdesmit		88	astoņdesmit astoņi	
50	piecdesmit		99	deviņdesmit deviņi	
60	sešdesmit				
70	septiņdesmit				
80	astoņdesmit				
90	deviņdesmit				
100	simt/simts				

6.2. Cik viņiem gadu? Stāsti!

Ivars	Fils	Toms	Guntis	Mikus	Sandis
1	7	24	41	58	86
jauns	jaunāks	visjaunākais			
			Guntis	Mikus	Sandis

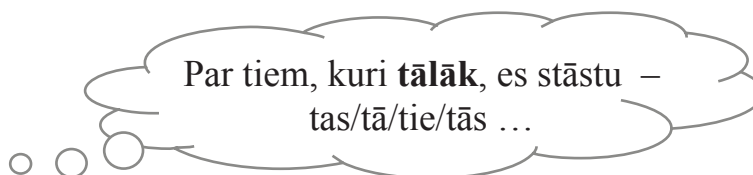

Iveta	Dana	Edīte	Marija	Terēze	Alise
3	11	26	42	60	83
			veca	vecāka	visvecākā
Edīte	Dana	Iveta			

7.1. Šis un tas par šo un to. Izpēti tabulu! Iegaumē!

kas?	šis/tas	šī/tā	šie/tie	šīs/tās
kā?	šī/tā	šīs/tās	šo/to	šo/to
kam?	šim/tam	šai/tai	šiem/tiem	šīm/tām
ko?	šo/to	šo/to	šos/tos	šīs/tās
ar ko?	ar šo/ar to	ar šo/ar to	ar šiem/ar tiem	ar šīm/ar tām
kur?	šajā/tajā	šajā/tajā	šajos/tajos	šajās/tajās

Par tiem, kuri **tuvāk**, es stāstu –
šis/šī/šie/šīs ...

7.2. Kas? Raksti!

1. Šī meitene stāv, bet tā meitene skrien.
2. _____ suns skrien, bet _____ suns sēž.
3. _____ zēni spēlē futbolu, bet _____ telefonā spēlē spēles.
4. _____ meitenes uzņem pašbildes. _____ meitenes sarunājas.
5. _____ bērni par kaut ko strīdas, bet _____ – mierīgi sarunājas.

7.3. Kam? Papildini teikumus!

_____ zēnam ir divi saldējumi.

_____ meitenei ir viens saldējums.

_____ puika šūpojas šūpolēs. Arī _____ meitene šūpojas.

_____ bērni slidinās no slidkalniņa. _____ meitenes lec ar lecamauklu.

8.1. Veic aptauju! Izvēlies trīs savus labākos draugus/draudzenes!
Aizpildi tabulas!

Kam?			
ir ... gads/gadi/gadu			

visjaunākais visjaunākā	jaunākais jaunākā	jauns jauna
.....		

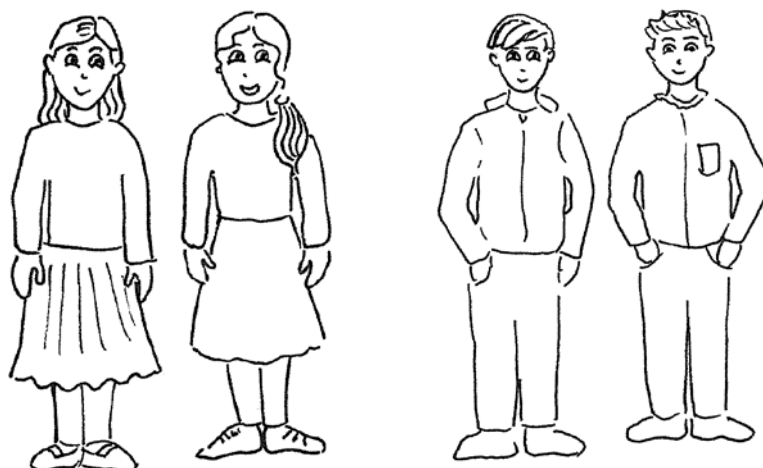
8.2. Izvēlies vārdus! Raksti! Stāsti!

(Kas?) _____ – šis ir mans labākais draugs.

(Kas?) _____ – šī ir mana labākā draudzene.

(Kas?) _____ – šie ir mani
labākie draugi.

(Kas?) _____ – šīs ir manas
labākās draudzenes.

9.1. Izpēti tabulu! Iegaumē!

Ko darīt?	Ko darām mēs?	Ko dara viņš/viņa/viņi/viņas?
iet	ejam	iet
krāt (ko?)	krājam	krāj
skriet	skrienam	skrien
braukt	braucam	brauc
sportot	sportojam	sporto
ceļot	ceļojam	ceļo
ogot	ogojam	ogo
sēņot	sēņojam	sēņo
gatavot (ko?)	gatavojam	gatavo
dejt	dejojām	dejo
adīt (ko?)	adām	ada
lasīt (ko?)	lasām	lasa
dziedāt (ko?)	dziedam	dzied
strādāt	strādājam	strādā
zīmēt (ko/)	zīmējam	zīmē
makšķerēt (ko?)	makšķerējam	makšķerē
fotografēt (ko?)	fotografējam	fotografē
kolekcionēt (ko?)	kolekcionējam	kolekcionē
spēlēt (ko?)	spēlējam	spēlē
apmeklēt (ko?)	apmeklējam	apmeklē
pastaigāties	pastaigājamies	pastaigājas
klausīties	klausāmies	klausās
spēlēties	spēlējamies	spēlējas
peldēties	peldāmies	peldas
sauļoties	sauļojamies	sauļojas

9.2. Ko tu dari kopā ar draugu? Stāsti!

*Mēs katru dienu pastaigājamies.
Mums patīk spēlēt dažādas spēles.*

...

3. ES UN CITI.

3.2. Ar draugiem ekskursijā.

1. Lasi dzejoli! Savieno, tavuprāt, atbilstošās teikumu daļas!

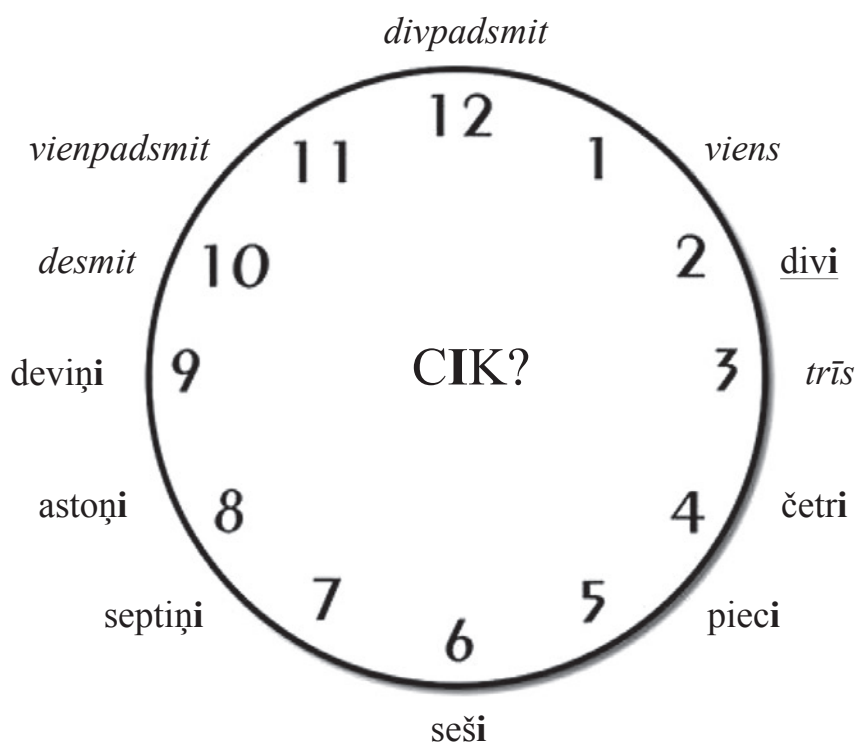
Nozagtā Parīze.

Vecā vārņa Lavīze	izlasa par Parīzi.
Lavīze tai avīzē	izrauj arī Parīzi.
“Skaista gan tā Parīze,”	atrod mežā avīzi.
Atskrien vējš un Lavīzei	kā vējš aizpūš Parīzi.
Izrauj ne vien avīzi,	domā vārņa Lavīze.
Žēli skatās Lavīze	rauj no rokām avīzi.

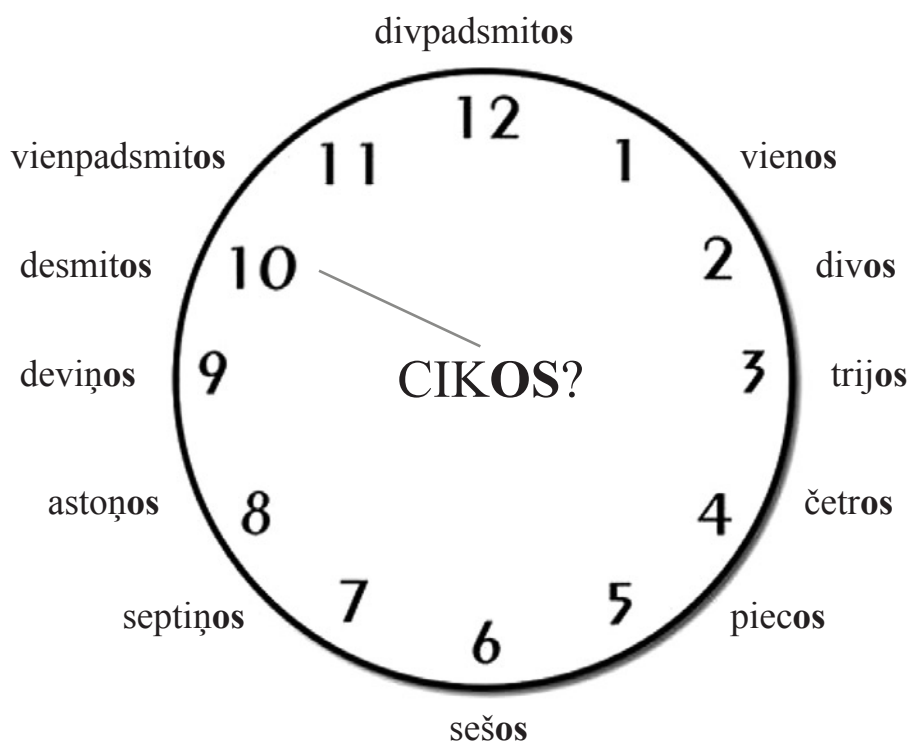
(Jānis Baltvilks.)

2.1. Cik ir pulkstenis? Atceries! Klausies skaitāmpantu!

Pasvītro pulksteņa laiku, ja dzirdēsi darbību!

2.2. Ko tu dari pulksten ...? Izvēlies trīs darbības! Savieno un stāsti!

Pulksten desmitos es esmu skolā.

2.3. Cik ir pulkstenis? Cikos? Iegaumē! Raksti un stāsti!

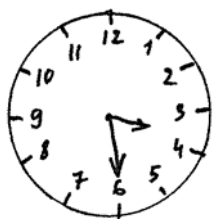
Pulkstenis ir astoņi un trīsdesmit minūtes.
Pulkstenis ir pusdeviņi.

Pulksten astoņos un trīsdesmit minūtēs.
Pulksten pusdeviņos.

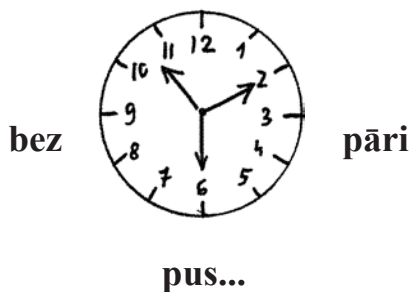

2.4. Cik ir pulkstenis? Pulksten cikos? Iegaumē! Stāsti!

minūtes

Cik ir pulkstenis?

Pulkstenis ir
divi un piecas minūtes,
piecas minūtes **pāri** diviem.

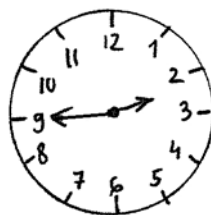

Pulksten cikos?

Pulksten
divos un piecās minūtēs,
piecas minūtes **pāri** diviem.

Cik ir pulkstenis?

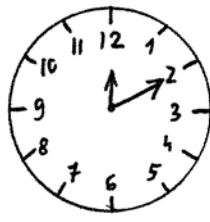
Pulkstenis ir
divi un četrdesmit piecas minūtes,
bez piecpadsmit minūtēm trīs.

Pulksten cikos?

Pulksten
divos un četrdesmit piecās minūtēs,
bez piecpadsmit minūtēm trijos.

3.1. Strādājiet grupā!

Atrodi katrai frāzei turpinājumu!

Es nevēlos braukt uz ...

Es gribu braukt uz ...

Es negribu braukt uz ...

Es vēlos aizbraukt
un apskatīt ...

Man negribētos ...

Man gribētos redzēt (ko?)...
Varbūt mēs varētu ...

...Ventspili.

...kā izskatās purvs.

...braukt uz Ķemeru Nacionālo parku, Lielā Ķemeru tīreļa laipu.

...kamieļus un lamas apskatīt tepat Rīgā, zooloģiskajā dārzā!

...braukt uz Ventspili! Tas ir tālu! Ceļā vien pavadīsim vismaz trīs stundas!

...Rakšiem. Tas atrodas sešus kilometrus aiz Cēsīm.

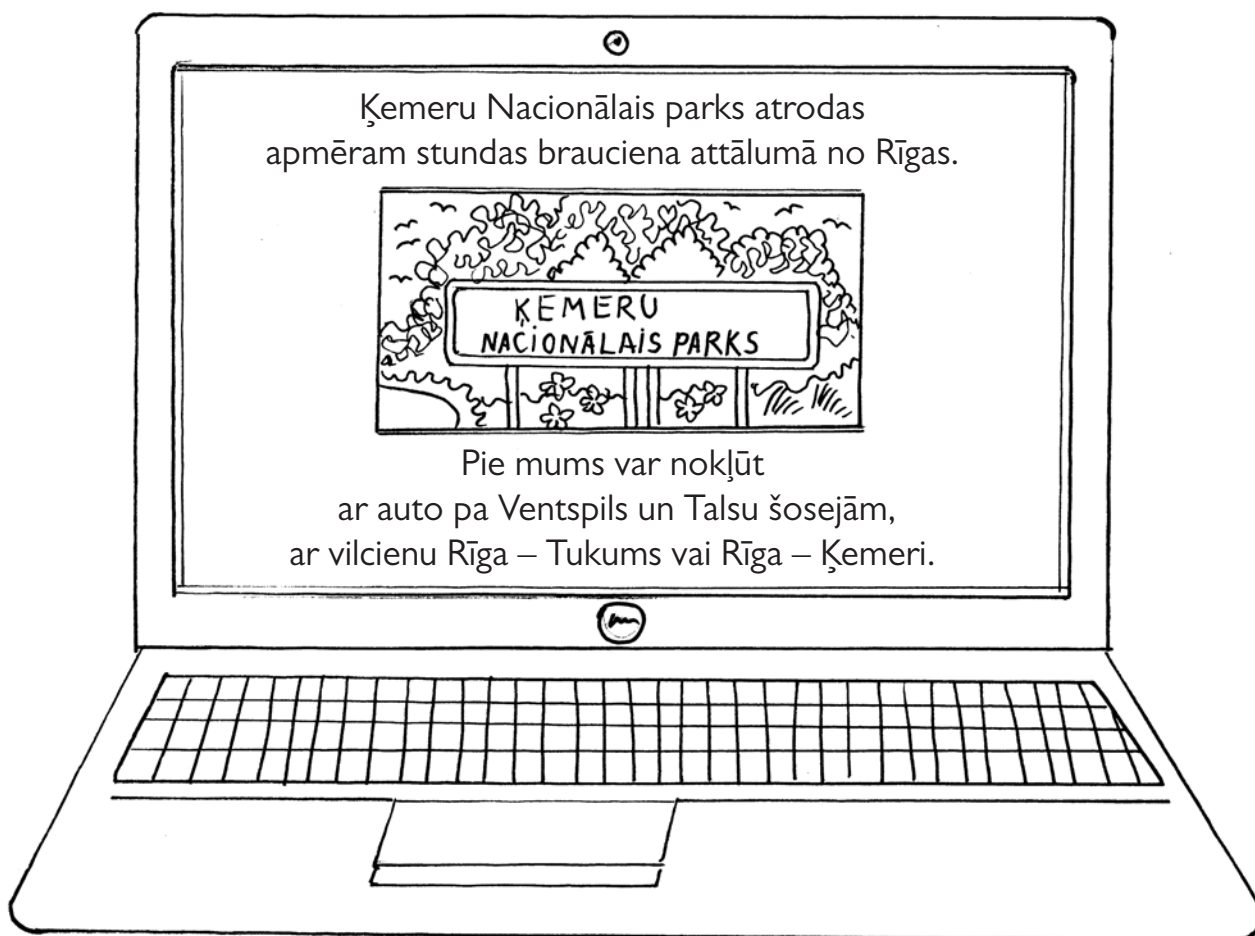
Rakšos var apskatīt kamieļus un lamas.

...braukt uz Rakšiem! Tur būs jāiet kājām seši kilometri!

3.2. Strādājiет grupā! Atbildi uz jautājumiem!

Izmanto doto informāciju – tekstus, attēlus, tabulas!

Vilcienu kustības saraksts

Rīga → Ķemeri → Tukums

Rīga	05.51	06.14	07.36	09.20	11.26	13.00	14.17
Ķemeri	06.52	07.11	08.37	10.22	12.25	14.01	15.15
Tukums	07.15		08.56		12.43	14.20	15.28

Tukums → Ķemeri → Rīga

Tukums	13.20	14.38	16.38	17.50	19.11	19.38
Ķemeri	13.38	14.55	16.56	18.08	19.26	19.57
Rīga	14.52	15.59	17.56	19.05	20.15	20.54

Cena
€ 1.90

4. Strādājiet pāri! Lasiet dialogu bilešu kasē starp pircēju un kasieri! Sakārtojiet teikumus pareizā secībā!

Pircējs	5.
Kasiere	
Pircējs	
Kasiere	
Pircējs	
Kasiere	
Pircējs	

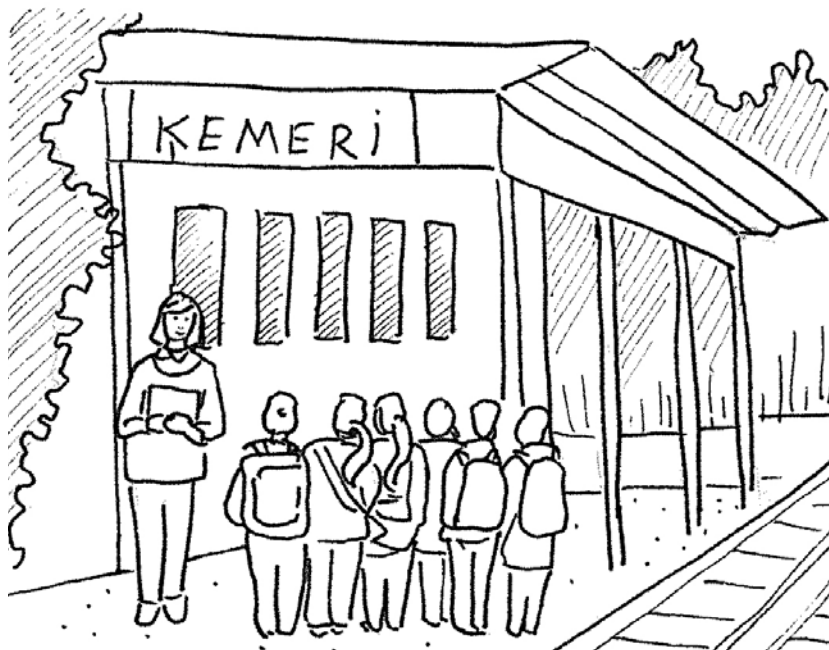

1. Turp un atpakaļ?
2. Lūdzu, nauda!
3. Jā! Turp un atpakaļ! Cik maksā viena biļete?
4. Man, lūdzu, sešas biļetes līdz Ķemeriem!
5. Sakiet, lūdzu, cikš iet nākamais vilciens uz Ķemeriem?
6. Pēc desmit minūtēm – deviņos divdesmit!
7. Vienas biļetes cena turp un atpakaļ ir eiro deviņdesmit. Kopā jāmaksā vienpadsmit eiro un 40 centi.

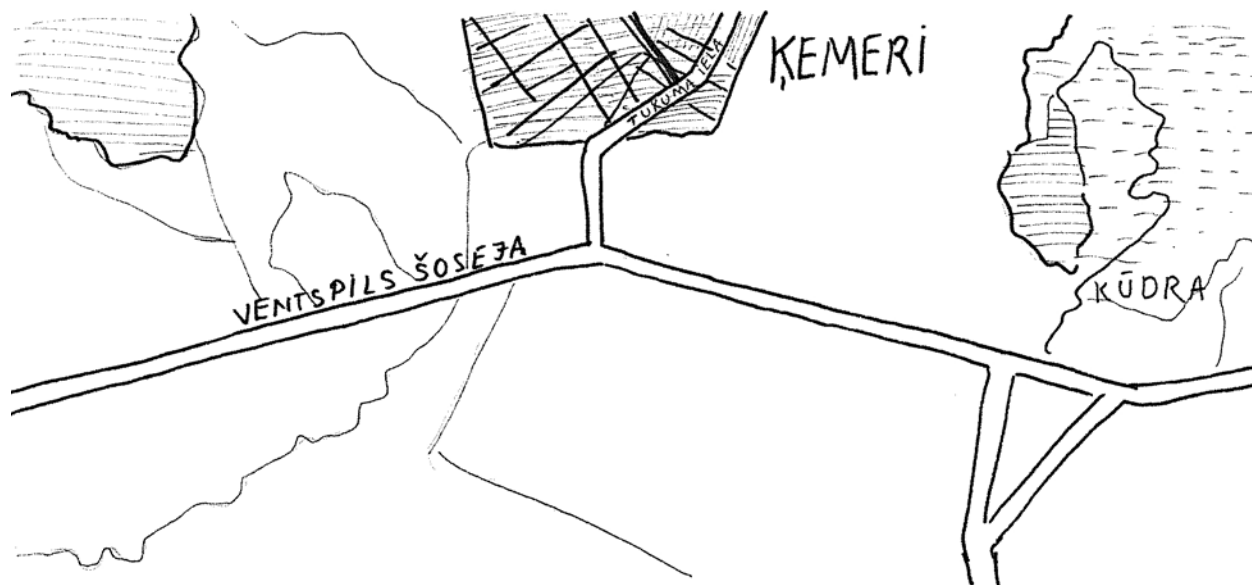

5. Lasi! Zīmē ekskursantu ceļu atbilstoši lasītajai informācijai!

No stacijas ejiet
taisni uz priekšu gar
dzelzceļu līdz dzelzceļa
pārbrauktuvei.

Pagriezieties **pa kreisi**, šķērsojiet dzelzceļu.
Ejiet **taisni uz priekšu** līdz Ventspils šosejai.
Šķērsojiet šoseju. Pagriezieties **pa labi** un ejiet **uz priekšu** līdz ceļam,
kurš iegriežas mežā. Tur redzēsiet norādi “Kēmeru Nacionālais parks”.
Pagriezieties **pa kreisi** un ejiet pa ceļu **uz priekšu** līdz Kēmeru tīreļa laipai.

5.1. Lasi tekstu!

Lielā Ķemeru tīreļa (purva) laipa ir populārākais apskates objekts Ķemeru Nacionālajā parkā. Te var iepazīt sūnu purvu.

Lielais Ķemeru tīrelis ir viens no lielākajiem sūnu purviem Latvijas piekrastē. Tā platība ir 5000 ha. Purva vecums ir ap 8000 gadu. Purvā atrodas iegareni **ezeriņi jeb akaču labirints**. Šie akači redzami arī blakus takai.

Tīreļa laipa ir būvēta no koka dēļiem. Tās kopējais garums ir **3,4 km**. Taku veido **divi apli**, kas izvietoti līdzīgi kā astotniekā. Līdz ar to ir iespēja izvēlēties tuvāko, **“mazo” apli**, kura garums ir 1,4 km. Var iet visu maršrutu pilnībā – 3,4 km. Lielākajā aplī ir izbūvēts **skatu tornis**.

Augstajā purvā var redzēt augus, kuri citur nekur neaug. Piemēram, takas malās aug kukaiņēdāju augs – **rasene**. Tas ir neliels 3-5 cm augsts augs.

Ejot pa laipu, parasti izdodas ieraudzīt arī dažādus **putnus** – mazi pelēki putniņi, kas čivina pa labi un pa kreisi priedīšu galotnēs, ir **koku čipstes**. Tepat laipas tuvumā mīt **baltās cielavas**. Rudeņos netālu bieži var dzirdēt **dzērves**.

(Pēc interneta materiāliem.)

5.2. Kā pastāstīt par vietu? Stāsti par savu tuvāko apkārtni! Izmanto dažus vārdus!

blakus, malā, pa labi, pa kreisi, tepat, netālu, vidū

5.3. Pabeidz teikumus! Stāsti!

Ķemeru Nacionālajā parkā es redzēju

Vislabāk man patika

Man nepatika

Man ļoti patika

5.4. Izsaki vērtējumu par ekskursiju! Iekrāso!

5.5. Papildini teikumus ar kādu no vārdiem – *no, uz, pie, ar*!

Atceries, ka

- **no/uz** izmanto, stāstot par darbības virzienu;
Doties **no** skolas **uz** mājām. Doties **no** mājām **uz** skolu.
- **pie** izmanto, stāstot par vietu;
Stāvēt **pie** koka.
- **ar** izmanto stāstot, ar kā palīdzību vai ar ko kopā tiek veikta darbība.
Braukt **ar** mašīnu. Iet **ar** draugiem.

1. Mēs braucām no Rīgas _____ Ķemeriem.
2. _____ Rīgas mēs izbraucām pulksten deviņos un divdesmit minūtēs.
3. Mēs braucām _____ vilcienu.
4. _____ Ķemeru stacijas līdz laipai mēs gājām kājām.
5. _____ norādes “Ķemeru Nacionālais parks” mēs pagriezāmies pa kreisi.

6.1. Kā stāstīt par darbību vakar, tagad, rīt? Izpēti tabulu! Iegaumē!

ko darīt	vakar, iepriekšējā nedēļā es/mēs	tagad, šobrīd es/mēs	rīt, parīt es/mēs
iet	gāju/gājām	ēju/ejam	iešu/ iesim
braukt	braucu/braucām	braucu/braucam	braukšu/brauksim
pirkt	pirku/pirkām	pērku/pērkam	pirkšu/pirksim
sarunāt	sarunāju/sarunājām	sarunāju/sarunājam	sarunāšu/sarunāsim
aplūkot	aplūkoju/aplūkojām	aplūkoju/aplūkojam	aplūkošu/aplūkosim
šķērsot	šķērsoju/šķērsojām	šķērsoju/šķērsojam	šķērsošu/šķērsosim
gribēt	gribēju/gribējām	gribu/gribam	gribēšu/gribēsim
redzēt	redzēju/redzējām	redzu/redzam	redzēšu/redzēsim
tikties	tikos/tikāmies	tiekos/tiekamies	tikšos/tiksimies
doties	devos/devāmies	dodos/dodamies	došos/dosimies
interesēties	interesējos/ interesējāmies	interesējos/ interesējamies	interesēšos/ interesēsimies
izvēlēties	izvēlējos/izvēlējāmies	izvēlos/izvēlamies	izvēlēšos/ izvēlēsimies
skatīties	skatījos/skatījāmies	skatos/skatāmies	skatīšos/skatīsimies
apskatīt	apskatīju/apskatījām	apskatu/apskatām	apskatīšu/apskatīsim
pagriezties	pagriežospagriezāmies	pagriežos/ pagriežamies	pagriezišos/ pagriezišimies

6.2. Strādājiet grupā! Vienojieties par kādu ekskursiju!

Veidojiet īsu stāstījumu! Izmantojiet jautājumus!

1. Uz kurienu dosities?
2. Kad?
3. Ar ko?
4. Cik ilgi?
5. Ko apskatīsiet?

6.3. Grupās prezentējiet darbu! Stāstiet!

7. Atceries kādu ekskursiju! Izmanto plānu! Raksti! Stāsti!

1. Kad tu devies ekskursijā?
2. Uz kurienu devies?
3. Ar ko tu devies ekskursijā?
4. Cik ilgi bija ekskursija?
5. Ko tu apskatīji?
6. Kas tev patika, kas nepatika?

3. ES UN CITI.

3.3. Mani vienaudži – grāmatu varoņi.

1.1. Lasi vārdus! Sagrupē! Raksti!

grāmata, teksts, stāsts, lappuse, autors, ilustrācija, varonis, rindkopa, vāks, notikums, mākslinieks, saturs, nosaukums

<i>tekst-s</i>	<i>varon-is</i>	<i>grāmat-a</i>	<i>lappus-e</i>

1.2. Atceries/iegaumē, kā loka lietvārdus!

Kas?	Kā?	Kam?	Ko?	Ar ko?	Kur?
teksts	teksta	tekstam	tekstu	ar tekstu	tekstā
varonis	varoņa	varonim	varoni	ar varoni	varonī
grāmata	grāmatas	grāmatai	grāmatu	ar grāmatu	grāmatā
lappuse	lappuses	lappusei	lappusi	ar lappusi	lappusē

1.3. Papildini teikumus ar vārdu no 1.1. tabulas atbilstošā locījumā!

Lasītāju uzmanību piesaista grāmatas vāka noformējums. Grāmatas _____ ir kā vizītkarte, kas sniedz informāciju par grāmatas _____ un _____. Grāmatas vāku un ilustrācijas zīmē _____.

Autors grāmatā parāda galvenā _____ dzīvi noteiktā laikā un vietā. Grāmatas _____ ir viegli lasāms. Ar katru _____ notikumi stāstā kļūst arvien interesantāki.

2.1. Lasi teksta “Jūras krupim grāvī grūti” fragmentu!

- Sanita! Aiztaisi, bērniņ, logu – citādi nav gaisa no tām lapsenēm, – apmaisīdama ar koka karoti pēdējo ķiršu ievārījumu, saka Velta. – Būs kaut kur tuvumā lapseņu spiets iemeties: taisni acīs lien.

Meitene kārtīgi atvelk malā aizkaru. Loga kliņķis griežas diezgan smagi, un Velta redz, kā Sanitai pirkstu kauliņi saspringst balti aiz piepūles – kamēr ir ciet. Bet, kad nu beidzot no āra nepūš, mazliet rūgtenā ķiršu ievārījuma smarža sitas pretī no visiem kaktiem.

- Paldies, – Velta patencina. Pamet skatienu visriņķī. – Trauki pa rokai. Tagad burkā saliešu viena. Tu vari iet. Varbūt gribi pa dārzu?

- Nē, tante. Es šodien tikai vienu reizi vingrinājos. Vēl kādu pusstundu vajadzētu, – meitene atsaucas tādā liela cilvēka nopietnībā, ka Velta nobrīnās. Jau kuro reizi kopš aizvakara, kad māsīca bērnu atveda. Viņa gan pa telefonu bija teikusi, ka Sanita ir rāma un paklausīga, bet Velta pie sevis nodomāja: kur nu! It kā es, pusi mūža skolā nostrādājusi, nepazītu tādus desmitgadīgus špicbukus... Tāpēc jau baidīja tā lielā atbildība – uz veselu gadu paņemt svešu bērnu. Nu labi, ne gluži svešu. Māsīcas meitu. Jo māsīca Zeltīte brauks līdzī vīram, kurš kaut kur ārzemēs atradis darbu. Tāpēc Sanitu atveda pie Veltas un rudenī meitene mācīsies Upeslejas skolā.

- Galvoju, ka Sanita tev raizes nedarīs, – Zeltīte sacīja. – Viņa ir radināta pie stingras kārtības. Tikai viena lieta jāseko – zini, viņa nevar izrunāt dažas skaņas. Burtnīcā sarakstīti logopēdiskie vingrinājumi. Lai vingrinās divreiz dienā!

Tā būtībā arī bija vienīgā māsīcas norāde par meitenes audzināšanu visam gadam. Un tomēr kļuva kaut kā neomulīgi, noraugoties Zeltītes un meitas atvadās.

- Nu, tad – čau! – teica māsīca, viegli pamādama ar roku palicējiem. – Kā tiks galā, tūlīt rakstīšu.

Viņa iekāpa autobusā un māja arī pa logu. Sanita māja pretī mātei tikpat mierīgi. Autobuss pagriezās un atvadas bija galā.

(Pēc Monikas Zīles.)

2.2. Aizpildi tabulu atbilstoši lasītajam tekstam!

N.p.k.	Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi	Tekstā nav minēts
0.	<i>Velta vāra zupu.</i>		X	
1.	Sanita logam priekšā aizvelk aizkarus.			
2.	Meitenei grūti aiztaisīt logu.			
3.	Velta liek Sanitai iet uz dārzu.			
4.	Velta brīnās par meitenes nopietnību.			
5.	Velta ir skolotāja.			
6.	Zeltīte ir Veltas māsa.			
7.	Sanitas tētis un mamma brauks uz ārzemēm.			
8.	Sanitai jāvingrinās, jo meitene nevar izrunāt dažas skaņas.			
9.	Gan mammai, gan Sanitai grūti atvadīties.			

2.3. Pasvītro tekstā teikumus/teikuma daļas, kuri raksturo Sanitu!

2.4. Vārdu rāmītī iekrāso īpašības, kuras piemīt Sanitai!

spēcīga	apzinīga	skaļa	kārtīga	nopietna
---------	----------	-------	---------	----------

3. Kā pastāstīt par darbībām – *izlasīt/pārlasīt*? Izpēti tabulu! Papildini teikumus!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	izlasīju pārlasīju	lasu pārlasu	izlasīšu pārlasīšu
Tu	izlasīji pārlasīji	lasi pārlasi	izlasīsi pārlasīsi
Viņš, viņa, viņi, viņas	izlasīja pārlasīja	lasa pārlasa	izlasīs pārlasīs
Mēs	izlasījām pārlasījām	lasām pārlasām	izlasīsim pārlasīsim
Jūs	izlasījāt pārlasījāt	lasāt pārlasāt	izlasīsiet pārlasīsiet

1. Nesen **es** *izlasīju* Vizmas Belševicas grāmatu “Bille.” Mana **draudzene** šo grāmatu _____ iepriekšējā vasarā.
2. **Zēns** reizēm _____ vācu rakstnieka Gerharda Holca-Baumerta grāmatas par Alfonu Trīcvaidziņu, jo viņam patīk stāsti par smieklīgo puiku.
3. Kura ir tā grāmata, kuru **tu** bieži _____?
4. **Es** nezinu, vai kādreiz _____ visas grāmatas par Hariju Poteru.

4.1. Lasi teksta “Jūras krupim grāvī grūti” turpinājumu!

Velta iegāja pēc burkāmu pieliekamajā un saausījās no vienmuļās bubināšanas aiz sienas. Ak, šausmas, bērns laikam raud! Velta metās istabā un gribēja mierināt māsīcas meitu – spiest pie krūtīm stūraino augumiņu, skūpstīt sāļos vaigus, glaudīt muguriņu, līdz tā apstāj trīsēt un elsas pāriet rāmā elpā.

- Kārlis Klārai izkrāpa krelles, Klāra Kārlim nokrāpa klarneti, – Sanita skaitīja, bungodama rakstā ar sīko dūrīti pa galdu. – Kārlis Klārai ... – viņa aprāvās un raudzījās Veltā. Laikam jau tantei bija neparasta sejas izteiksme. – Vēl sešas reizes un būšu pabeigusi!

Vakarā, kad visi gulēja, Velta klausījās, vai no blakus istabas neatskanēs nopūtas un šņuksti. Durvis meitene pati bija aizvērusi, atbildēdama uz Veltas jautājumu par bailēm no tumsas:

- No tumsas baidās tikai mīkstčauli.

Veltai ienāca prātā – meitene izskatās kā pusaugu stārķēns – garām kājām un rokām, kā putnēns, kas raugās pāri ligzdas malām, bet lidot vēl baidās.

- Jūras krupim grāvī grūti, krūtīs kurkst ...

Sanita skaita pie sevis, ne pārāk skaļi. Pabeigusi skaitīt, meitene ieiet virtuvē, kur Velta kārtu ievārījuma burkas.

- Ejam apskatīt apkārtni! Aiziesim līdz upei! – aicina Velta.

Ceļā uz upīti kurmju rakumā kaut kas kūņojas. Kas tas ir? Melnajā bedrītē kūņojas kaut kas pelēks. Krupis! Veltai kauns atzīties, bet krupi rokās ņemt riebjas. Kamēr viņa meklē kādu zaru, Sanita jau krupi ir pacēlusi un noliek mitrumā pie celma.

- Kad rietēs saule un sāks dancot krupja vakariņas – odu bari, būs jau atžirdzis – nosaka Velta.

Upīte ir kļuvusi seklāka šajā vasaras karstumā. Dūņainajā ūdenī kuļas pīle ar mazajiem pīlēniem.

Ēdot vakariņas, Sanita pēkšņi sāk raudāt.

- Nu ko tu, ko... Cik tad ilgi un mamma būs atpakaļ, abi ar tēti, –

Velta apmulsusi slauka meitenes noraudātos vaigus.

- Nē! – Sanita krata galvu. – Es ne par mammu, par k-krupīti...

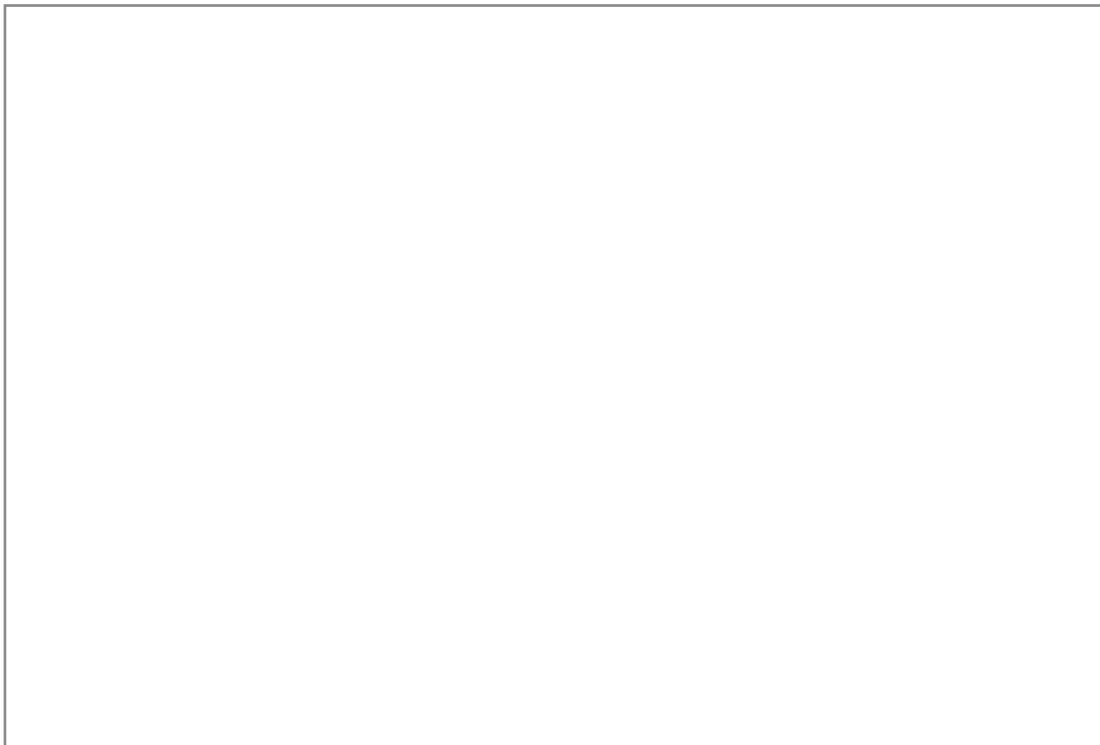
(Pēc Monikas Zīles.)

4.2. Atbildi uz jautājumiem par izlasīto tekstu!

1. Ko Velta izdzirdēja pieliekamajā?
2. Ko istabā darīja Sanita?
3. Kāpēc Velta gaidīja, ka Sanita sāks raudāt?
4. Ar ko Velta salīdzina meitenes izskatu?
5. Uz kurieni devās Velta un Sanita?
6. Kas notiek pa ceļam?
7. Kāpēc, tavuprāt, Sanita sāka raudāt?
8. Kāpēc stāstam dots nosaukums “Jūras krupim grāvī grūti”?

4.3. Uzzīmē ilustrāciju lasītajam tekstam! Stāsti, ko tu uzzīmēji!

5. Strādā pāri! Jautā un atbilde par grāmatu! Stāsti!

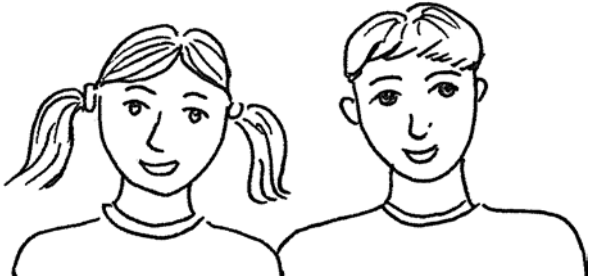
Kas ir tava mīļākā grāmata?	Mana mīļākā grāmata ir ...
Kas ir grāmatas autors?	Grāmatas autors ir ...
Vai grāmatā ir ilustrācijas?	Jā, grāmatā ir ... Nē, grāmatā nav ilustrāciju.
Kas ir grāmatas galvenais varonis?	Grāmatas galvenais varonis ir ...

Īsi raksturo galveno varoni!	Viņš/viņa ir...
Kur un kur notiek darbība?	Darbība notiek ...
Nosauc citus grāmatas varoņus!	Grāmatā vēl darbojas ...
Pastāsti par interesantāko notikumu grāmatā!	...

6. Izsaki savas domas un viedokli par savu mīļāko grāmatu!

Pabeidz teikumus!

Šo grāmatu es (ne)gribētu pārlasīt vēlreiz tāpēc, ka ...	Manuprāt, grāmata bija ...
	
Man (ne)patika, ka ...	Es ieteiktu grāmatu izlasīt cilvēkiem, kuriem patīk ...

7.1. Iztēlojies, ka esi rakstnieks/rakstniece! Aplūko attēlu! Izmanto attēlā redzamo kā ilustrāciju grāmatas vākam! Raksti!

1. Rakstnieka/rakstnieces vārds, uzvārds

2. Grāmatas nosaukums

7.2. Uzraksti grāmatas pirmo rindkopu!

7.3. Salīdziniet uzrakstīto klasē! Stāstiet! Izsakiet viedokli par dzirdēto!

Manuprāt, interesantākais
grāmatas nosaukums bija ...

Man patika grāmatas
sākums, kur ...

Es gribētu izlasīt
turpinājumu ...

3. ES UN CITI.

3.4. Mani elki.

1. Kas ir elks? Veido domu karti! Raksti! Stāsti!

2.1. Lasi! Iekrāso profesiju nosaukumus, kuri, tavuprāt, visbiežāk ir cilvēku elki!

-ājs/-āja	-ējs/-ēja	-is/-e	-s/-e	-nieks/-niece
skolotājs skolotāja	pārdevējs pārdevēja	tiesnesis tiesnese	stjuarts stjuarte	strādnieks strādniece
lidotājs lidotāja	ugunsdzēsējs ugunsdzēsēja	aktieris aktrise	ārsts ārste	celtnieks celtniece
gleznotājs gleznotāja	krāvējs krāvēja	kasieris kasiere	advokāte advokāts	sētnieks sētniece
dziedātājs dziedātāja	apkopējs apkopēja	šoferis šofere	bibliotekārs bibliotekāre	dārzniece dārzniece
baletdejojotājs baletdejojotāja		fermeris fermere	IT speciālists IT speciāliste	galdnieks galdniece
krāsotājs krāsotāja		grāmatvedis grāmatvede	žurnālists žurnāliste	kurpnieks kurpniece
		bārmenis bārmene	pavārs pavāre	muitnieks muitniece
		elektriķis elektriķe	sanitārs sanitāre	zvejnieks zvejniece
			sekretārs sekretāre	pastnieks pastniece
				rakstnieks rakstniece

2.1. Ko dara šo profesiju cilvēki? Lasi! Ja nepieciešams, papildini tabulu!

ko darīt?	nodarbošanās	vakar viņš/viņa	tagad viņš/viņa
spēlēt	spēlēšana	spēlēja	spēlē
muzicēt	muzicēšana	muzicēja	muzicē
priecēt		priecēja	priecē
dziedāt	dziedāšana	dziedāja	dzied
izdomāt	izdomāšana	izdomāja	izdomā
gleznot	gleznošana	gleznoja	glezno
sportot	sportošana	sportoja	sporto
dejojot	dejošana	dejoja	dejo
iedvesmot	iedvesmošana	iedvesmoja	iedvesmo
gatavot	gatavošana	gatavoja	gatavo
izgudrot	izgudrošana	izgudroja	izgudro
rakstīt	rakstīšana	rakstīja	raksta
nodarboties	nodarbošanās	nodarbojās	nodarbojas

2.3. Veido 3 teikumu pārus pēc parauga! Raksti! Stāsti!

1. Baletdejojotājs nodarbojas ar dejošanu. *Viņš dejo.*

2. _____

3. _____

4. _____

3.1. Iegaumē, kā mainās vārda forma!

Kas?	Kā?	Kam?	Ko?	Ar ko?	Kur?
mūziķis	mūziķa	mūziķim	mūziķi	ar mūziķi	mūziķī

3.2. Papildini teikumus ar vārdu *mūziķis* atbilstošā formā! Raksti!

1. Decembrī *mūziķim* sākas Ziemassvētku koncertu laiks.
2. Vai tu pazīsti šo _____?
3. Šī _____ balss katru dienu skan Latvijas radio.
4. Klausoties disku, es iepazīnos ar _____ labākajām dziesmām.
5. Prieks klausīties _____, kurš dzied no sirds!
6. Draugs mani iepazīstināja ar _____.

3.3. Papildini teikumus ar vārdu *aktieris* atbilstošā formā! Raksti!

1. Pazīstamu _____ cilvēki atpazīst uz ielas.
2. Kad par cilvēku saka: "Tu gan esi labs _____!"?
3. Ne tikai dziedātājam, bet arī _____ jādodomā par savu balsi.
4. Ar mazo _____ es iepazīnos filmā "Cilvēka bērns."
5. Katra loma _____ rada dažādas emocijas.
6. _____ darba diena bieži vien sākas vakarā.

4.1. Lasi informāciju par pazīstamiem cilvēkiem Latvijā un pasaulē!

Mārtiņš Sirmais

Dzimis 1981.gada 29.janvārī. Bērnībā dzīvoja Dikļos netālu no Valmieras. Jau pamatskolas beigās Mārtiņš saprata, ka ēdienu gatavošana ir vienīgais, ko var darīt labi un vienlaikus viņu tas arī interesē. Pēc pamatskolas mācījies Smiltenes tehnikumā. **Kādreiz** Mārtiņš darbojies galerijā “Istaba”, kur piedāvājis klientiem pagatavot ēdienu nevis pēc jau sastādītas ēdienkartes, bet pēc pašu vēlmēm. Tad sekojis piedāvājums piedalīties televīzijas pavāršovā “Sirmā ēdienkaratē”. Pēc diviem gadiem dienasgaismu ieraudzījis jauns garšas ceļojumu un dzīvesstila televīzijas raidījums “Sirmais. Kulta ēdieni”, kura idejas autors ir pats Mārtiņš. **Šobrīd** Mārtiņš Sirmais darbojas vairākos restorānos.

Kristaps Porziņģis ir latviešu basketbolists, spēlē spēka uzbrucēja pozīcijā. **Pašlaik** pārstāv NBA klubu Ņujorkas “Knicks”.

Dzimis: 1995. gada 2. augustā Liepājā.

Augums: 2,21 m

Svars: 109 kg

Aminata Savadogo dzimusi Rīgā 1993. gada 9. janvārī. Māte ir no Latvijas, tēvs – no Āfrikas valsts Burkinafaso. **Agrāk** Aminata mācījās spēlēt flautu un dziedāt, **tagad** komponē un dzied dziesmas. Piedalījusies vairākos televīzijas šovos. 2015. gadā Aminata ar dziesmu *Love Injected* pārstāvēja Latviju Eirovīzijas dziesmu konkursā, kas notika Vīnē, Austrijā. Finālā dziesma ieguva 6. vietu. Tas ir ceturtais visu laiku labākais Latvijas rezultāts Eirovīzijas vēsturē. 2016. gada jūnijā absolvējusi Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultāti.

Elza Leimane-Martinova dzimusi 1984. gada 2. jūlijā Rīgā. 2001. gadā pabeigusi Rīgas Horeogrāfijas vidusskolu un kļuvusi par baleta solisti Latvijas Nacionālajā operā. **Pašlaik** viņa ir viena no labākajām Latvijas balerīnām.

Džastins Drū Bībers (angļu: *Justin Drew Bieber*) dzimis 1994. gada 1. martā Stratfordā, Ontārio, Kanādā) ir kanādiešu dziedātājs, dziesmu autors un aktieris. Viņa karjera sākās portālā *YouTube*, kur viņa video atrada mūziķa pašreizējais menedžeris Skūters Brauns. Drīz vien Bībers noslēdza līgumu ar ierakstu kompāniju *Island Records*. **Šobrīd** viņš ir viens no populārākajiem dziedātājiem jaunatnes vidū.

Džoanna Džo Roulinga (angļu: *Joanne “Jo” Rowling*) dzimusi 1965. gada 31. jūlijā), plašāk pazīstama kā **Dž. K. Roulinga** (*J. K. Rowling*), ir britu rakstniece, kura kļuvusi pasauleslavena pēc grāmatu sērijas par Hariju Poteru radīšanas. Ideja rakstīt grāmatu dzimusi 1990. gadā ceļojuma laikā, kad Roulinga ar vilcienu devusies no Mančestras uz Londonu. Grāmatas par Poteru ir guvušas pasaules slavu, ieguvušas vairākas balvas, kā arī pārdotas vairāk nekā 400 miljonus eksemplāru. **Agrāk** Roulingai bija jādodomā, kā izdzīvot, jo bija maz naudas, bet **pašlaik** viņa ir viena no bagātākajām Lielbritānijas sievietēm.

(Pēc interneta materiāliem.)

4.2. Izvēlies vienu no slavenībām! Papildini teikumus! Stāsti!

1. Es izvēlējos (vārds, uzvārds) _____
_____ tāpēc, ka

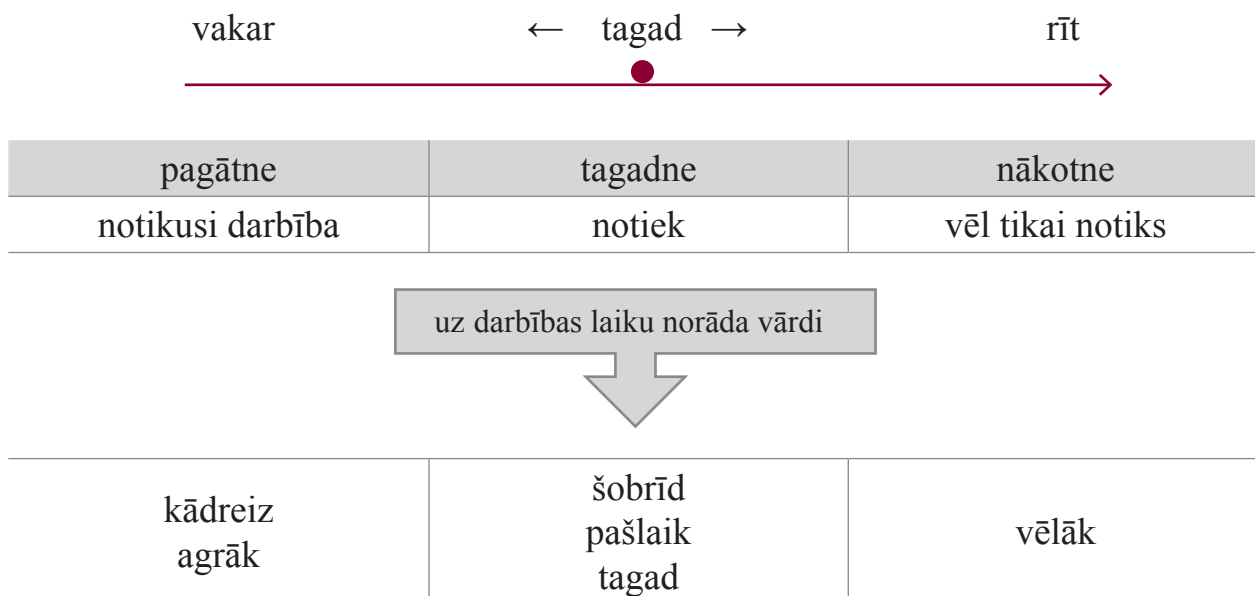
_____.
2. Pēc nodarbošanās viņš/viņa ir _____.
3. Es jau zināju, ka _____

_____.
4. Mani pārsteidza tas, ka _____

_____.
5. Es gribētu uzzināt _____

_____.

4.3. Vēro un stāsti!

5.1. Veic aptauju savā klasē “Pusaudžu elki”! Aizpildi tabulu!

Kā?		profesijas nosaukums	vārds uzvārds
<i>Danas</i>	elks ir	<i>dziedātājs</i>	<i>Intars Busulis</i>

5.2. Papildini teikumus! Stāsti!

1. Pusaudžu elki ir dažādu profesiju pārstāvji: viņi ir _____

_____.
2. Vispopulārākie ir (profesija – vārds, uzvārds): _____

_____.
3. Meitenēm vairāk patīk (kas?) _____

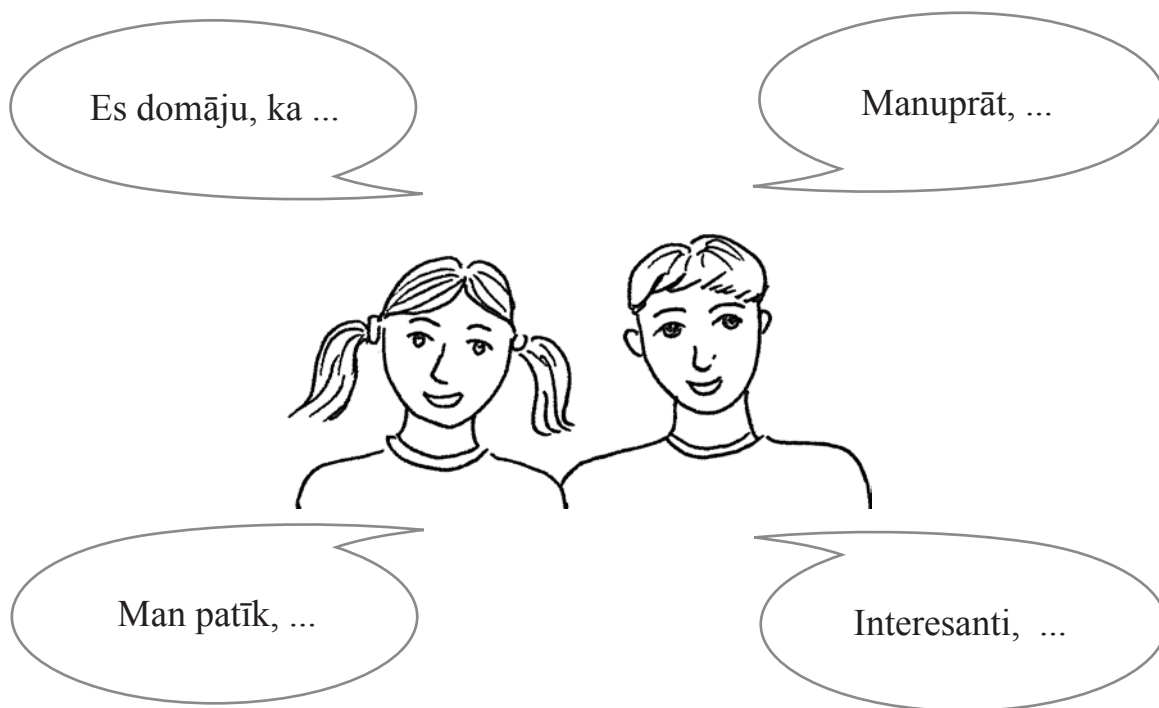
_____.
4. Zēniem vairāk patīk _____

_____.

6.1. Strādājiet pāri! Jautāji un atbildiet!

1. Kas ir tavs elks?
2. Kāpēc tu nosauci tieši viņu?
3. Kas tevi piesaista šajā cilvēkā?
4. Ko tu vari par viņu pastāstīt (izskats, rakstura īpašības, u.c.)?
5. Kā kļuvis/kļuvusi slavens/-a?
6. Vai tu gribētu viņam/viņai līdzināties? Kāpēc?
7. Ko tu viņam novēlētu?
8. ...

6.2. Izsaki savas domas par pusaudžu elkiem! Pabeidz teikumus!

7.1. Uzraksti sava elka CV! Meklē informāciju internetā!

Saīsināti *CV – Curriculum vitae*, tulkojumā no latīņu valodas “dzīves ceļš” ir īss dzīves apraksts, biogrāfija.

1. Uzvārds, vārds
2. Dzimšanas dati
3. Izglītība
4. Nodarbošanās
5. Sasniegumi
6. Papildus informācija – personiskās īpašības un intereses

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

4. ES IKDIENĀ.

4.1. Uz ielas.

1.1. Kā pastāstīt par kustību un pārvietošanos? Stāsti un raksti! Nosauc, kas vēl iet, skrien, brauc, lido!

Zēns

Suns

Automašīna

Putns

1.2. Lasi! Iegaumē!

iet	skriet	braukt	lidot
-----	--------	--------	-------

par kustību un pārvietošanos vienā vārdā var pastāstīt

doties uz ..., doties pastaigā, doties ekskursijā

1.3. Lasi! Iegaumē! Papildini teikumus!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	devos	dodos	došos
Tu	devies	dodies	dosies
Viņš, viņa, viņi, viņas	devās	dodas	dosies
Mēs	devāties	dodamies	dosimies
Jūs	devāties	dodaties	dosities

1. Mūsu ģimene iepriekšējā vasarā devās ekskursijā uz Rundāles pili.
2. Nākamajā vasarā mēs _____ uz Daugavpils cietoksni.
3. Lidmašīna pēc pusstundas _____ lidojumā uz Japānu.

4. Vakar es _____ pie vecmāmiņas, bet vecāki _____ uz operu.
5. Uz kurieni jūs tagad _____? – Mēs _____ pusdienās.
6. Katru rudenī putni _____ uz dienvidiem.

2.1. Strādā pāri! Lasi mīklas par transporta līdzekļiem! Centies atminēt 3 mīklas virzienos ↑, ↔, ↗, ↘ ātrāk par pārinieku! Bingo!

Tam ir divi riteņi. Ripo uz priekšu, ja strādā kājas.	Tas ir garš. Tas nevar pagriezties vai apgriezties. Brauc no viena gala uz otru galu. Pietur stacijās.	Tā var būt maza un liela, melna, pelēka, balta, sarkana, zila un vēl citās krāsās. Tā joņo – skrien – brauc pa ielām un ceļiem.
Tai ir spārni, bet tā nav putns. Vietu, kur tā apstājas, sauc par lidostu.	Osta ir tā mājvieta un vienīgā vieta, kur tam var piekļūt.	Ātrs un nīprs, reizēm bīstams. Tam ir divi riteņi. Visvairāk to izmanto vasarā, bet ziemas salā – nemaz.
Tā kļūst kustīga tikai ūdenī. Tai reizēm palīdz vējš, reizēm cilvēka rokas, bet reizēm – motors.	Tas ir vajadzīgs gan pilsētās, gan laukos. Tas palīdz tikt uz darbu un skolu, ciemos un ekskursijā. Tajā var braukt daudzi cilvēki.	Tas nav visās valstīs. Tas nav kurmis, bet bieži pārvietojas zem zemes lielās pilsētās.

2.2. Pārlasi mīklas! Atminējumus ieraksti atbilstošos lodziņos!

3.1. Lasi! Iegaumē!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	gāju	ēju	iešu
Tu	gāji	ej	iesi
Viņš, viņa, viņi, viņas	gāja	iet	ies
Mēs	gājām	ejam	iesim
Jūs	gājāt	ejat	iesiet

3.2. Lasi! Papildini teikumus!

Vakar es *gāju* uz baseinu, bet mans brālis _____ uz basketbola treniņu.
Vecmāmiņa _____ uz veikalu. Vai tu arī vakar _____ uz veikalu?
Tagad es _____ uz skolu. Mazā māsa _____ uz bērnudārzu.
Mēs _____ uz staciju, bet viņi _____ uz parku pastaigāties.
Rīt būs sestdiena. Mans draugs _____ uz stadionu spēlēt futbolu, bet mēs _____ uz sporta zāli spēlēt basketbolu. Uz kuriem rīt _____ tu?

3.3. Lasi! Papildini teikumus!

Iepriekšējā rudenī jūs *gājāt* pārgājienā pa Līgatnes dabas takām.
Aizvakar arī mēs _____ pārgājienā uz Līgatni. Mums tur ļoti patika.
Šobrīd viņi _____ uz staciju. Viņi brauks ekskursijā uz Siguldu.
Es arī _____ uz staciju.
Nākamajās brīvdienās mana māsa _____ pastaigāties ar draudzenēm.
Es _____ viņai līdzī. Mēs visi kopā _____ uz jūru.

3.4. Uz kuriem tu gāji vakar, ej šodien, iesi rīt? Stāsti!

4.1. Lasi! Iegaumē!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	braucu skrēju lidoju	braucu skrienu lidoju	braukšu skriešu lidošu
Tu	brauci skrēji lidoji	brauc skrien lido	brauksi skriesi lidosi
Viņš, viņa, viņi, viņas	brauca skrēja lidoja	brauc skrien lido	brauks skries lidos
Mēs	braucām skrējām lidojām	braucam skrienam lidojam	brauksim skriesim lidosim
Jūs	braucāt gājāt lidojāt	braucat skrienat lidojat	brauksiet skriesiet lidosiet

4.2. Veido 6 teikumus! Izmanto jautājumus! Raksti!

Kad? – kas? – ko darīja/dara/darīs? – uz kuriem?

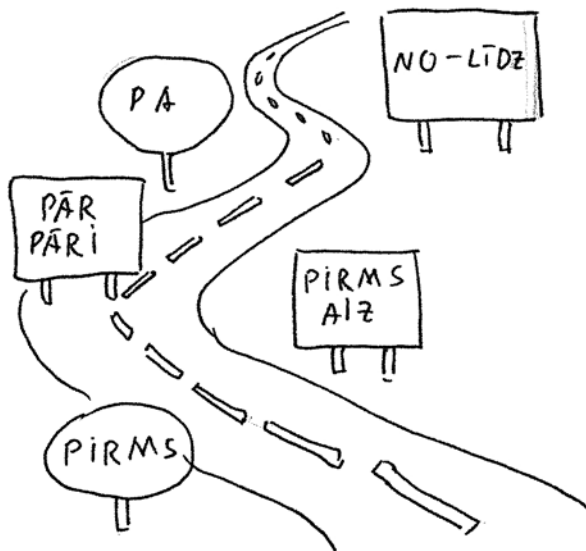
Paraugs: Pirms gada jūs lidojāt uz Londonu.

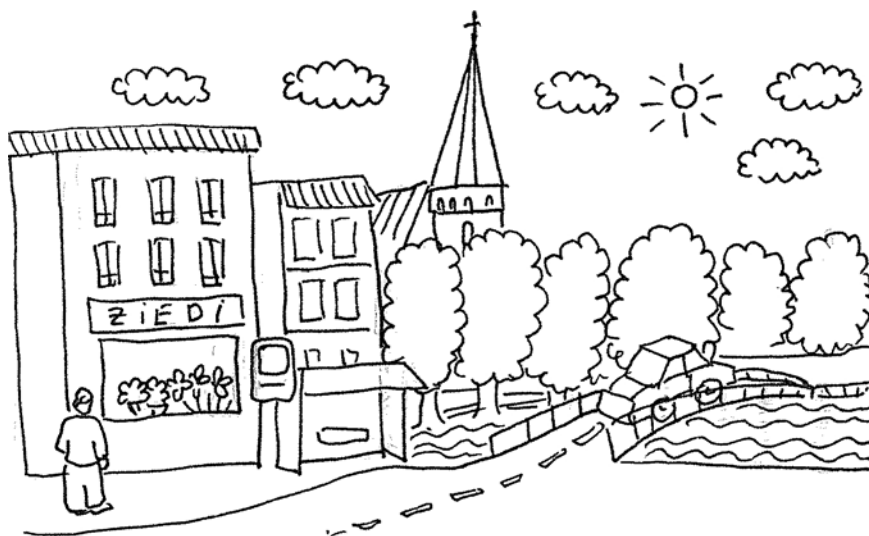
5.1. Kā pastāstīt par ceļu? Lasi! Iegaumē!

Atceries! **Prievārds** – mazs vārdiņš pirms lietvārda, tam **priekšā**.

pa
no – līdz
pirms/aiz
pār = pāri
gar

5.2. Vēro zīmējumu! Papildini tekstu ar kādu no prievārdiem!

1. Zēns iet pa ietvi _____ ziedu veikalu.
2. _____ pieturas _____ parkam nav tālu
3. _____ upei ir tilts.
4. Mašīna brauc _____ ceļu _____ tiltu.
5. Ziedu veikals ir uzreiz _____ pieturas.
6. _____ tilta ir baznīca.

5.3. Kā mainās vārds aiz prievārda? Lasi! Iegaumē! Papildini teikumus!

iet braukt ↓	kas?	tilts ceļš	teātris grāvis	ielā skola	upe
pa gar pār	ko?	ceļu tiltu	teātri	ielu	upi
no pirms aiz	kā?	tilta	teātra	skolas	upes
līdz pāri	kam?	ceļam tiltam	teātrim grāvī	ielai	upei

1. *Es eju gar (veikals) veikalu.*
2. Aiz (mežs) _____ sākas lauki.
3. No (pilsēta) _____ līdz (jūra) _____ ir seši kilometri.
4. Pa (pļava) _____ lēkā zaķi.
5. Bērni dodas pa (taciņa) _____ gar (upe) _____ līdz (ozols) _____.
6. Pirms (baznīca) _____ ceļš pagriežas pa kreisi.

5.4. Uzraksti četrus teikumus par savu ceļu uz skolu/veikalu/parku!

Katrā teikumā izmanto kādu no prievārdiem! Stāsti!

6. Ar kuru autobusu/trolejbusu/tramvaju var aizbraukt līdz ...? Lasi! Papildini teikumus! Stāsti!

Līdz ... var aizbraukt ar
... brauc no ... līdz

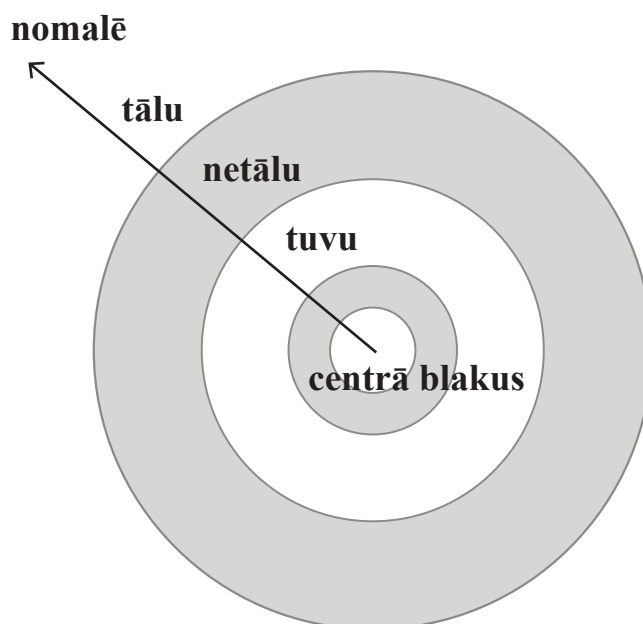
Paraugs.

Līdz Merķeļa ielai var aizbraukt ar pirmo autobusu.

Pirmais autobuss brauc no Abrenes ielas līdz Bergūciemam.

ar ko?	līdz kurienei? maršruts
1. autobuss	Merķeļa iela Abrenes iela – Bergūciems
9. autobuss	Matīsa iela Abrenes iela – Mežaparks
206. minibuss	Inženieru iela Autoosta – Mežciems
3. tramvajs	Sporta nams “Daugava” Jugla – Tirdzniecības centrs “Dole”
4. tramvajs	Nacionālā bibliotēka Centrāltirgus – Imanta
5. trolejbuss	Nacionālais teātris Daugavas stadions – Paula Stradiņa slimnīca
3. trolejbuss	Mākslas muzejs Centrāltirgus – Sarkandaugava
5. tramvajs	Kultūras vidusskola Iļģuciems – Mīlgrāvis

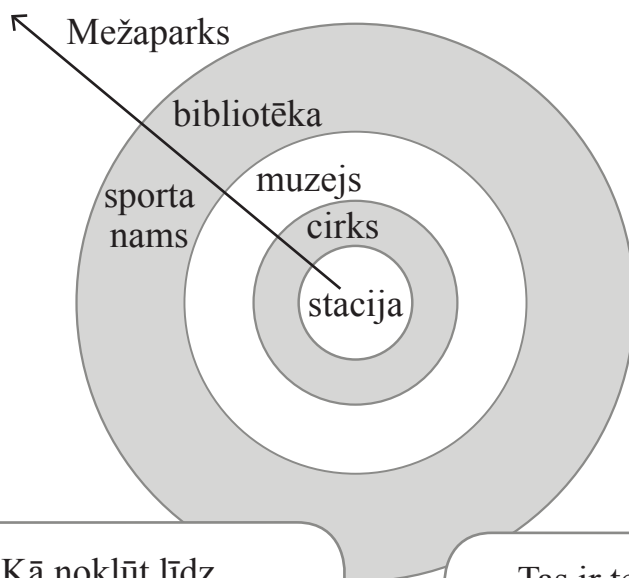
7.1. Kā pastāstīt par kāda objekta atrašanās vietu! Lasi! Iegaumē!

7.2. Lasi! Papildini dialoga frāzes!

Izmanto vārdus *blakus*, *tuvu*, *netālu*, *tālu*, *nomalē*!

Bergūciems

Kā nokļūt līdz
cirkum?

Tas ir tepat *blakus*! Ejiet
taisni pa Merķeļa ielu!

Kā es varu aizbraukt līdz
sporta namam “Daugava”?

Tas ir _____!
Brauciet ar trešo tramvaju!

Ar kuru autobusu
var aizbraukt līdz
Bergūciemam?

Tas ir _____!
Brauciet ar 1.autobusu!

Ar kuru tramvaju var aizbraukt
līdz Nacionālajai bibliotēkai?

Tas ir _____!
Brauciet ar 4.tramvaju!

Kā nokļūt līdz
Mežaparkam?

Tas ir _____!
Brauciet ar 9.autobusu!

Kā nokļūt līdz
Mākslas muzejam?

Tas ir _____!
Ejiet taisni uz priekšu!

7.3. Lasiet dialogu lomās!

7.4. Izvēlies 3 objektus savā tuvākajā apkārtnē, kurus tu gribētu parādīt savam draugam/draudzenei! Pastāsti, kur tie atrodas!

8.1. Lasi! Iegaumē!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	varēju	varu	varēšu
Tu	varēji	vari	varēsi
Viņš, viņa, viņi, viņas	varēja	var	varēs
Mēs	varējām	varam	varēsim
Jūs	varējāt	varat	varēsiet

8.2. Papildini teikumus! Raksti darbības vārdu *varēt/nevarēt* tagadnes formā!

1. Ar ko var aizbraukt uz Siguldu?

Jūs varat braukt ar autobusu.

2. Viņi _____ braukt ar vilcienu – tā būs ātrāk.

3. Es _____ braukt ciemos, esmu slima.

4. Uz Romu vislabāk lidot ar lidmašīnu, bet tu _____ braukt ar automašīnu.

5. Līdz lidostai viņa _____ aizbraukt ar minibusu.

6. Mēs _____ nebraukt, bet iet kājām.

9.1. Lasi! Iegaumē!

Kas?	veikals	teātris	bibliotēka	tante	pils
Kāda ir (kā?) ... adrese?	veikala	teātra	bibliotēkas	tantes	pils

9.2. Strādājiet pāri! Aplūko attēlus! Jautāji un atbildiet!

Kāda ir (kā?) ...
adrese?

(Kā?) ...
adrese ir ...

Objekts	Adrese
Daugavpils cietoksnis	Nikolaja iela 5 Daugavpils LV-5401 Latvija
Rīgas zoodārzs	Meža prospekts 1 Rīga LV-1014 Latvija
Salmu muzejs	Dārzniecības iela 4a Tukums LV-3100 Latvija
Latvijas leļļu teātris	K.Barona iela 16/18 Rīga LV-1050 Latvija
Cēsu pils	Pils laukums 9 Cēsis LV- 4101 Latvija

9.3. Nosauc savu adresi! Raksti!

Mana adrese ir _____

10.1. Lasi! Aplūko attēlus! Iegaumē!

Iet, skriet, braukt kaut kur **iekšā**: **ieiet**, **ieskriet**, **iebraukt** kur?

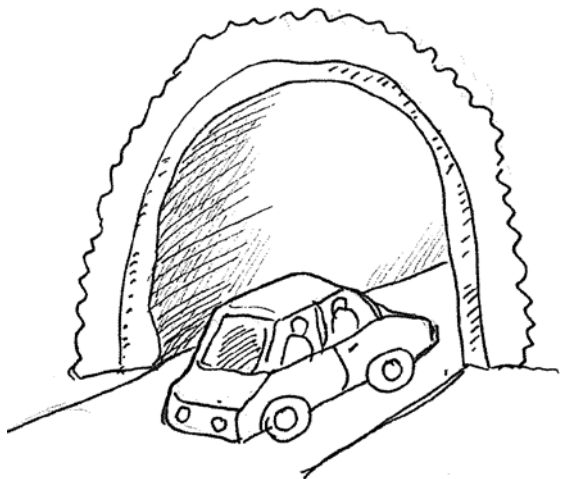
Iet, skriet, braukt no kaut kurienes **ārā**: **iziet**, **izskriet**, **izbraukt** **no** kā?

Iet, skriet, braukt kaut kur **augšā**: **uziet**, **uzskriet**, **uzbraukt** kur?

Iet, skriet, braukt no kaut kurienes **lejā**: **noiet**, **noskriet**, **nobraukt** **no** kā?

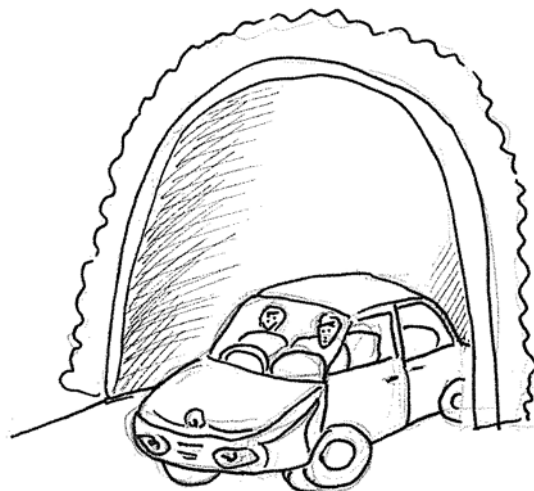
Zēns ieiet veikalā.

Mašīna iebrauc tunelī.

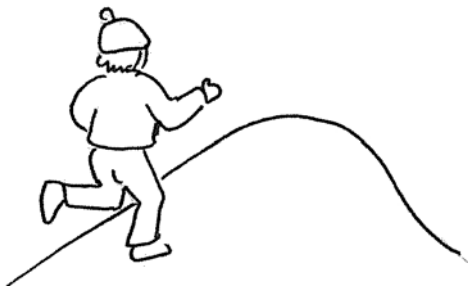

Zēns iziet no veikala.

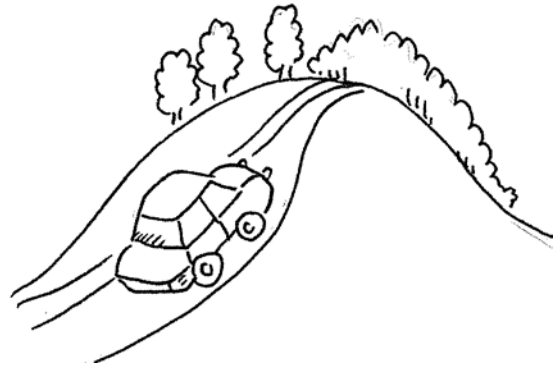

Mašīna izbrauc no tuneļa.

Zēns uzskrien kalnā.

Mašīna uzbrauc kalnā.

Zēns noskrien no kalna.

Mašīna nobrauc no kalna.

10.2. Uzraksti 4 teikumus par sevi, izmantojot darbības vārdus no 10.1. uzdevuma!

Paraugs:

Es izeju no mājas un dodos uz skolu pulksten astoņos.

4. ES IKDIENĀ.

4.2. Veikalā.

1.1. Lasi! Paskaidro šos vārdus!

pirkt

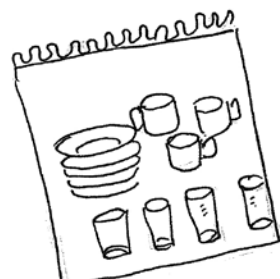
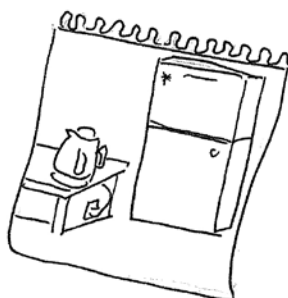
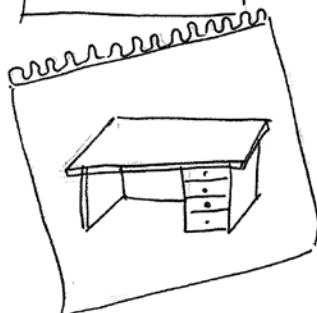
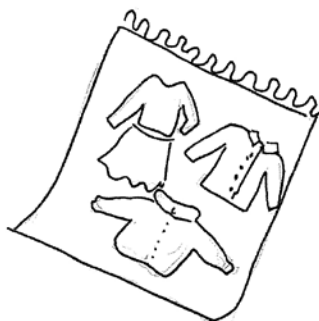
pircējs

pirkums

iepirkšanās

1.2. Lasi! Vēro attēlus! Papildini teikumus!

Kas?	apavi	pārtika	kleitas	preces
Kā?	apavu	pārtikas	kleitu	preču

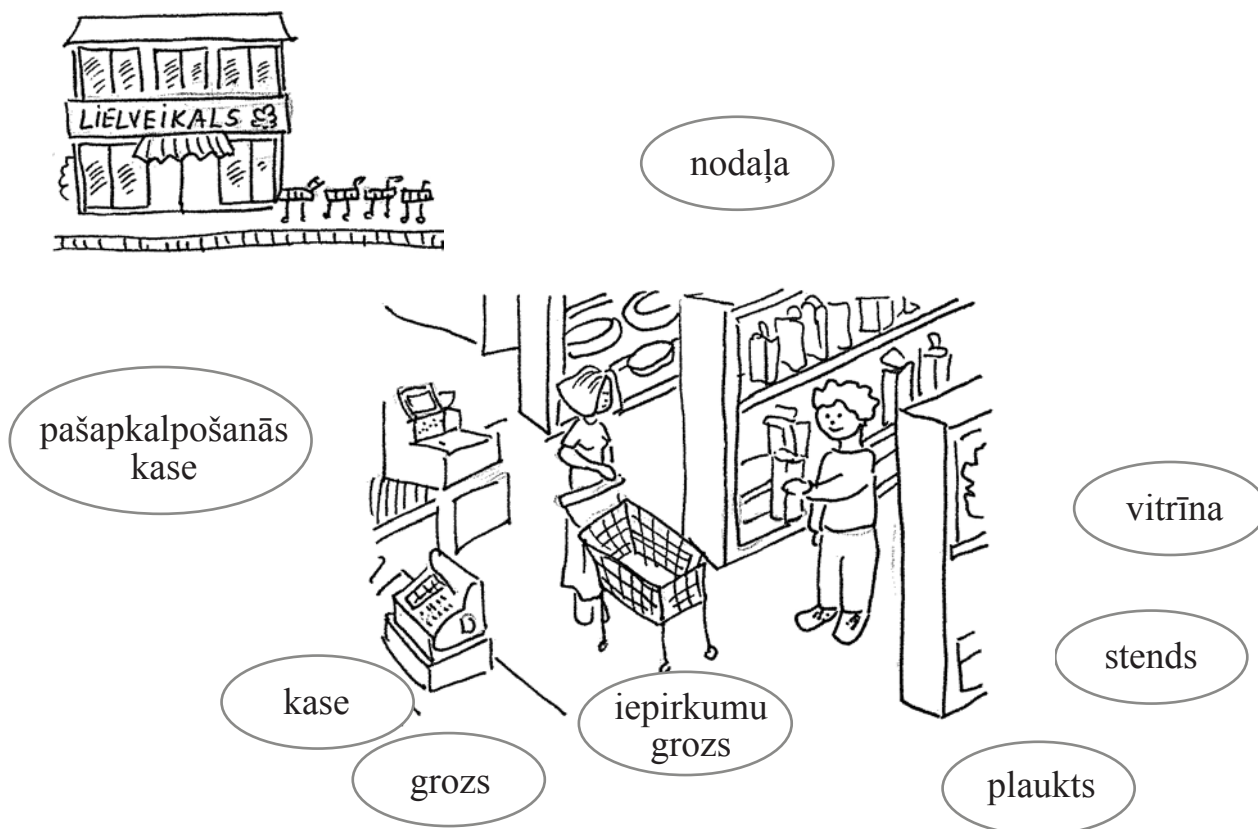

1. Kurpes un zābakus var iegādāties apavu veikalā.
2. Kleitas, kreklus, vējjakas, bikses un citus apģērbus var iegādāties _____ veikalā.
3. Mēbeles – galdus, krēslus, skapjus, gultas un dīvānus var nopirkt _____ veikalā.
4. Dažādas lampas var nopirkt _____ veikalā.
5. Grāmatas var izvēlēties _____ veikalā jeb grāmatnīcā.
6. Ziepes, zobu pastu un zobu suku, šampūnus un citas saimniecībā noderīgas lietas var nopirkt saimniecības _____ veikalā.
7. Cepures var nopirkt _____ veikalā.
8. Augus un ziedus podiņos, un grieztos ziedus var nopirkt _____ veikalā.
9. Galantērijas veikalā var nopirkt makus, lietussargus, _____, _____.
10. Virtuvei nepieciešamos priekšmetus – ledusskapi, tējkannu, mikseri un citas lietas var iegādāties elektropreču _____.
11. Krūzes, glāzes, šķīvjus var nopirkt _____ veikalā.

**1.3. Stāsti par dažiem savai dzīvesvietai tuvākajiem veikaliem! Nosauc tos!
Ko tur var nopirkt?**

2.1. Lasi! Izkrāso tev zināmos vārdus! Iegaumē citus vārdus!

2.2. Papildini teikumus ar vārdiem: nodaļas, stendiem, lielveikalā, groza, pašapkalpošanās, plauktiem, vitrīnu, grozu, kasē, iepirkumu! Raksti!

Pircējs, ieejot *lielveikalā*, paņem iepirkumu _____. Daži pircēji jau mājās izdomā, kuras veikala _____ apmeklēs. Diāna dodas pie produktu _____ un _____. Viņa ņem rupjmaizi, sieru, sviestu un jogurtu un liek pirkumus _____ grozā. Tad viņa aplūko _____ ar dažādu veidu salātiem. Šoreiz Diāna salātus nepērk. Pie lielā _____ ar riekstiem Diāna paņem paciņu ar lazdu riekstiem. Par pirkumu Diāna maksā _____. Dažreiz lielajos veikalos viņa izmanto _____ kasi.

3.1. Lasi! Iegaumē!

Es **pērku** pārtiku

Es **nopirku** pārtiku
(pabeigta darbība)

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	no/pirku	no/pērku	no/pirkšu
Tu	pirki	pērc	pirksi
Viņš, viņa, viņi, viņas	pirka	pērk	pirks
Mēs	pirkām	pērkam	pirksim
Jūs	pirkāt	pērkat	pirksiet

3.2. Papildini teikumus ar darbības vārdu *pirkt/nopirkt* atbilstošā formā!

1. Es *pērku* grāmatu, mana draudzene _____ žurnālu.
2. Vakar mēs _____ teātra biļetes.
3. Svaigu maizi tu _____ rīt, bet šodien _____ sieru un olas.
4. Vakar viņš _____ augļu saldējumu, tagad _____ šokolādes saldējumu, bet rīt _____ krējuma saldējumu.
5. Vectēvs jaunu ledusskapi _____ iepriekšējā mēnesī.
6. Vai vakar jūs _____ arbūzu?

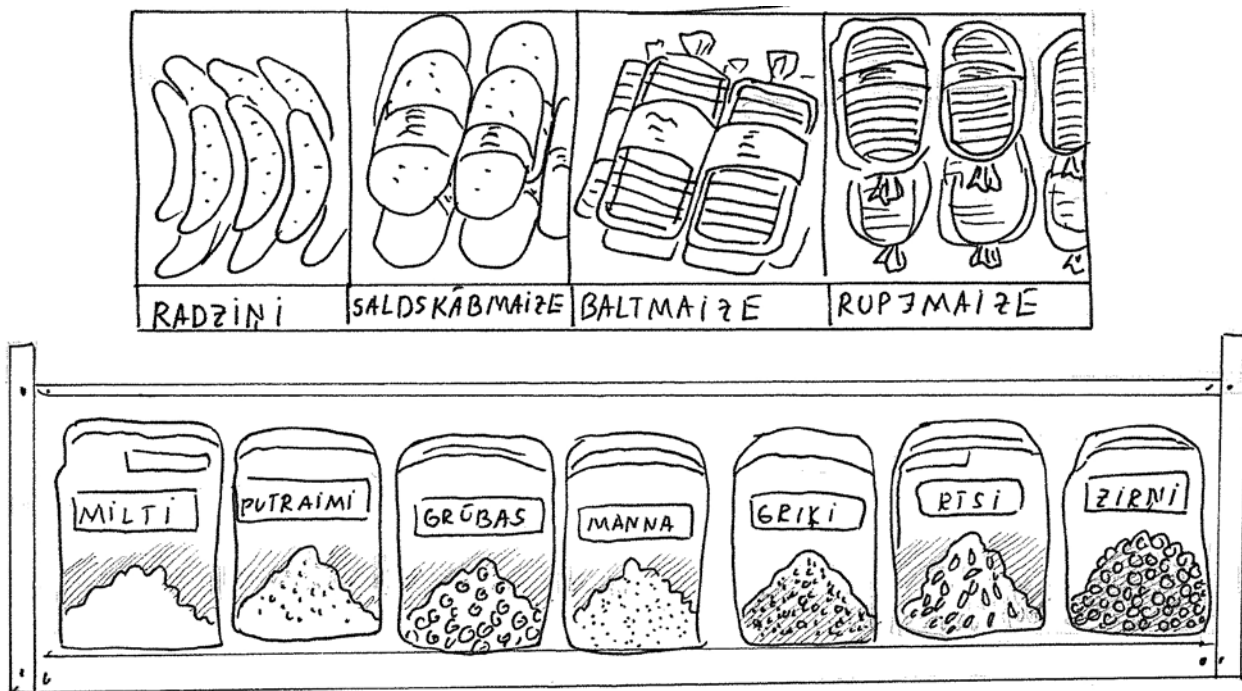
3.3. Stāsti par sevi!

1. Ko tu nopirki vakar (aizvakar, iepriekšējā nedēļā)?
2. Ko tu pirksi šodien (rīt, parīt, nākamnedēļ)?

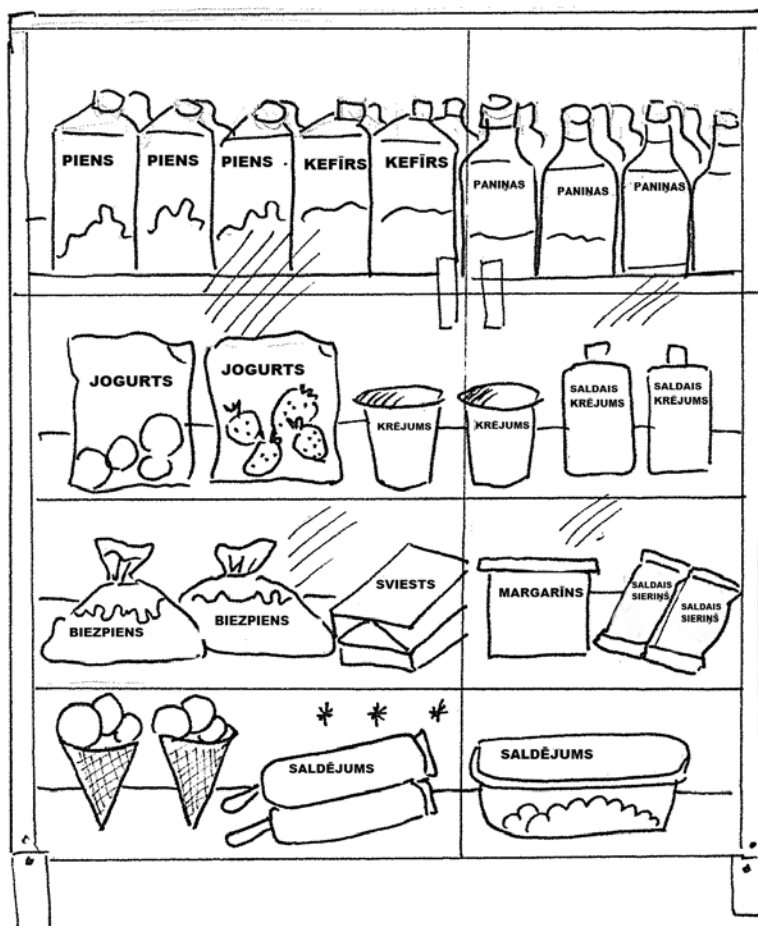

4. Pārtikas veikals. Lasi vārdus! Atceries, kuri tev pazīstami! Iegaumē nepazīstamos vārdus! Stāsti, kas ir katrā pārtikas veikala nodaļā!

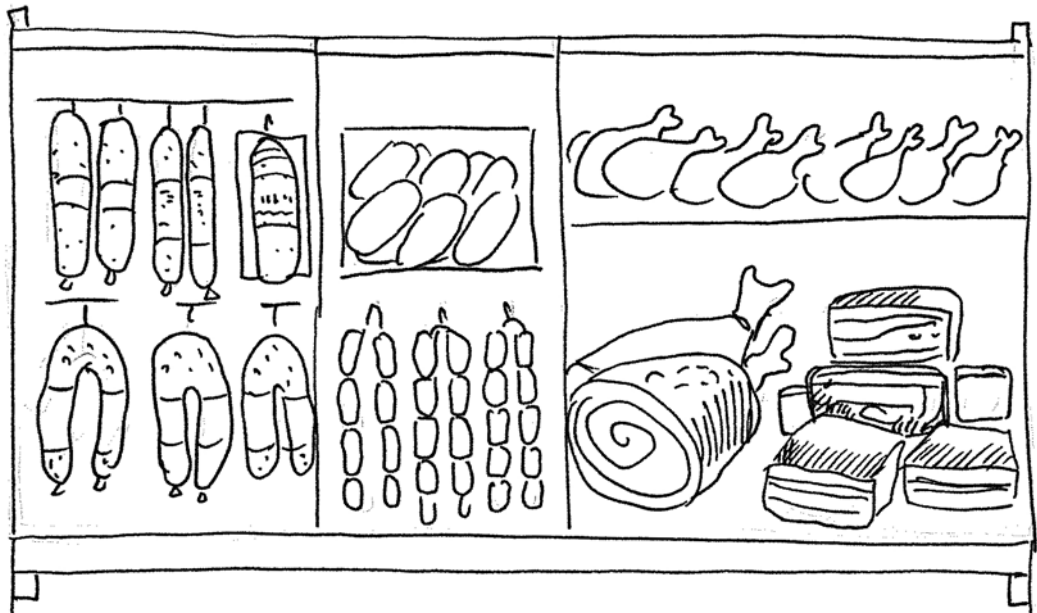
Maizes nodaļa.

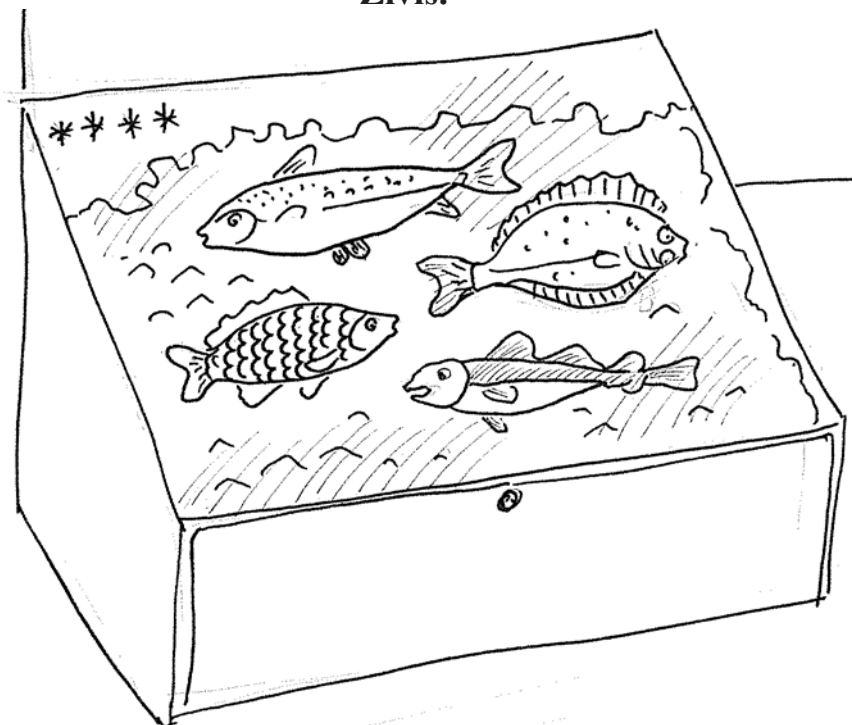
Piena nodaļa.

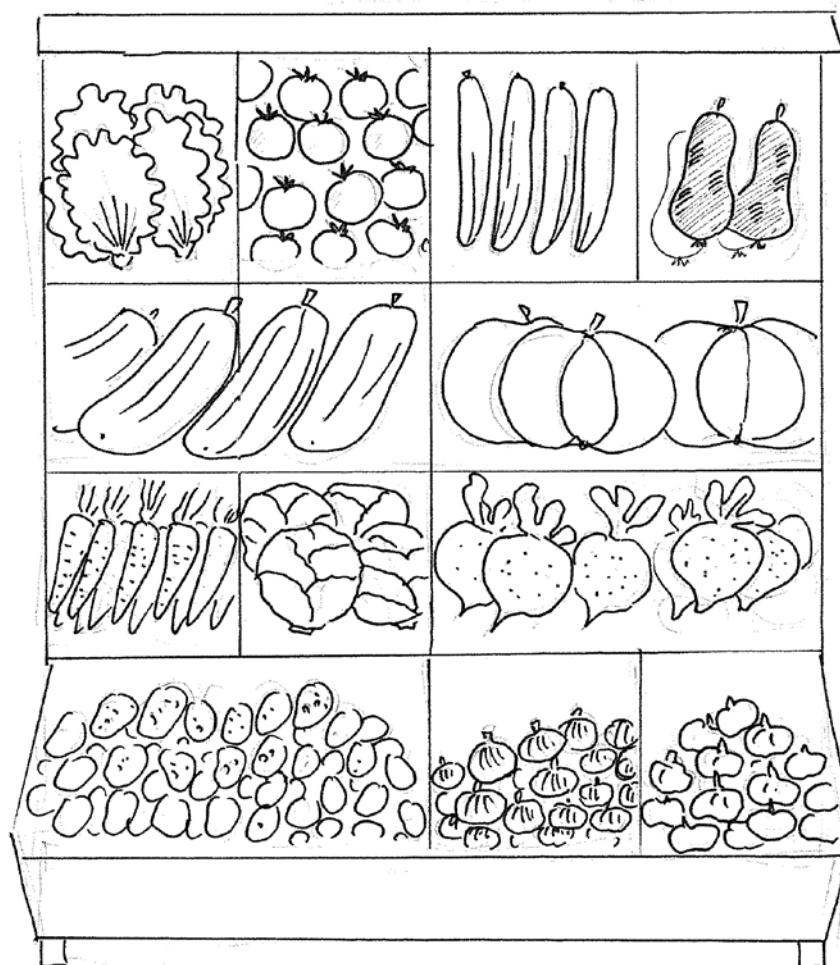
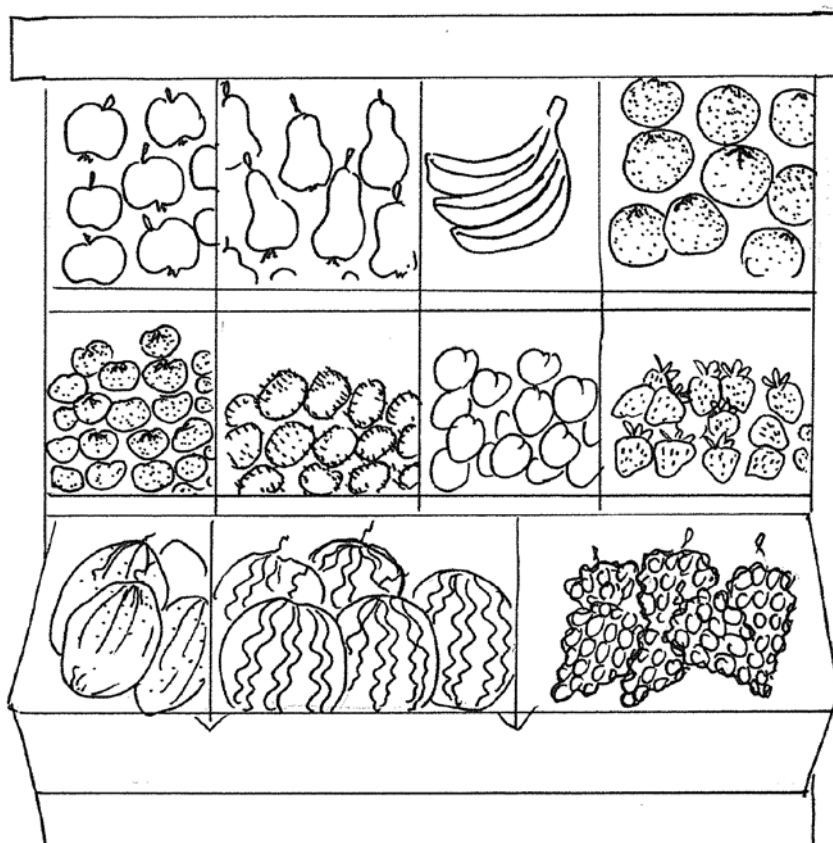
Gaļas nodaļa.

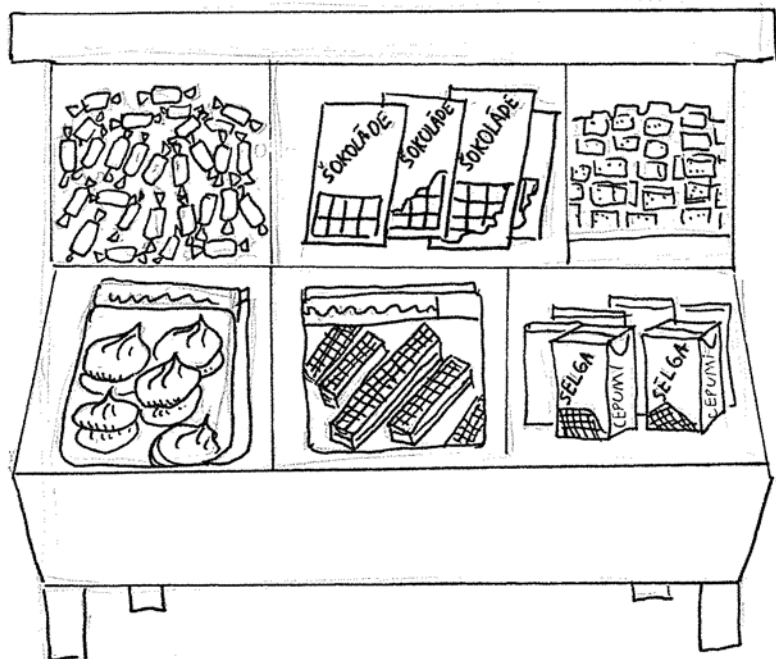
Zivis.

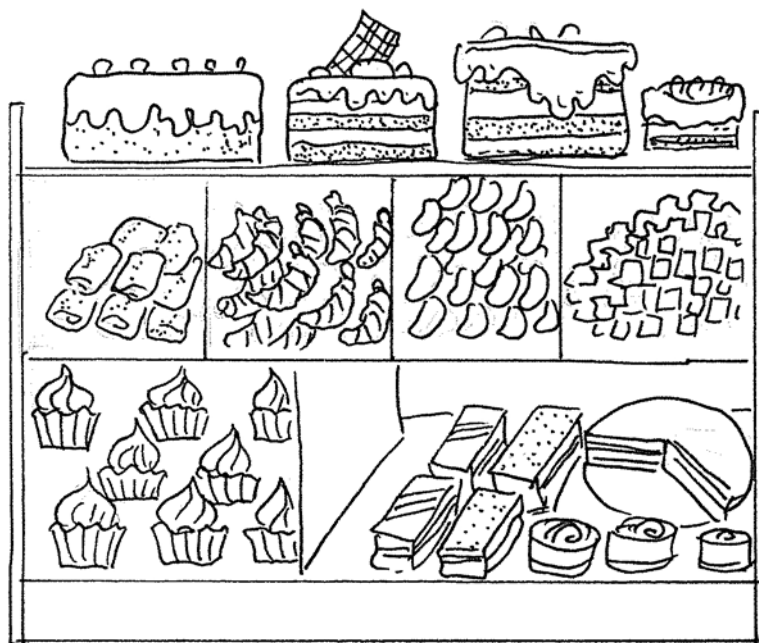
Augļu un dārzeņu nodaļa.

Saldumu nodaļa.

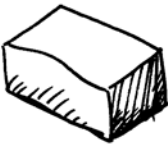

Konditoreja.

4.2. Kā nosaukt produktu daudzumu? Lasi! Iekrāso vienā krāsā vienādos daudzuma apzīmējumus!

maize			
maizes	kukulis	klaips	pusklaips pusīte
piens			
piena	paka	paka	pudele
sula			
sulas	paka	burka	pudele
desa			
desas	kilograms	puskilograms	iepakojums
milti			
miltu	kilograms	paka	maisīņš

konfektes			
konfekšu	kārba	maisiņš	tūta
sviests			
sviesta	kilograms	paciņa	burciņa

4.3. Vēro attēlus! Nosauc produktu iepakojumus!

Piemērs: čipsu pakas, piena ..., ...

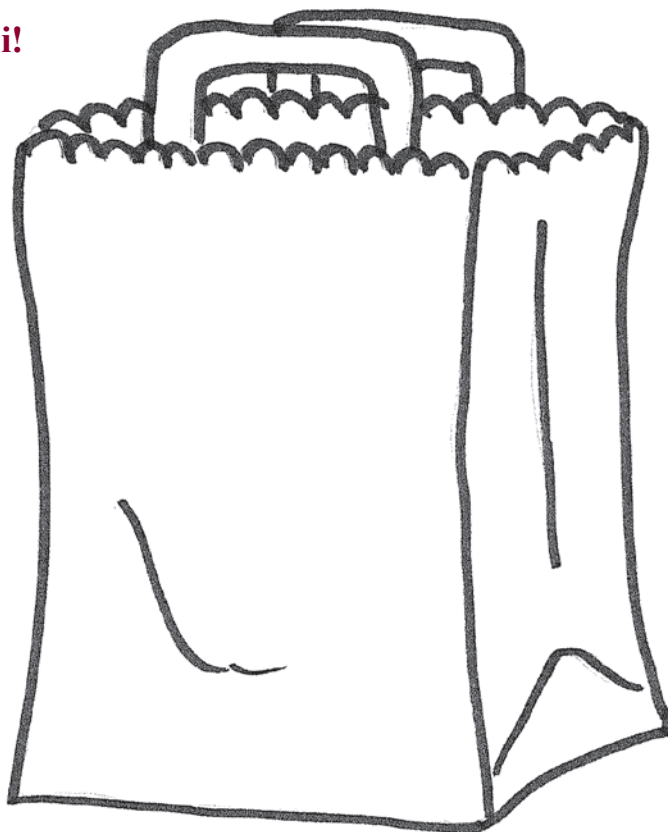

5.1. Kas nopirka šos produktus? Klausies tekstu! Raksti vārdu!

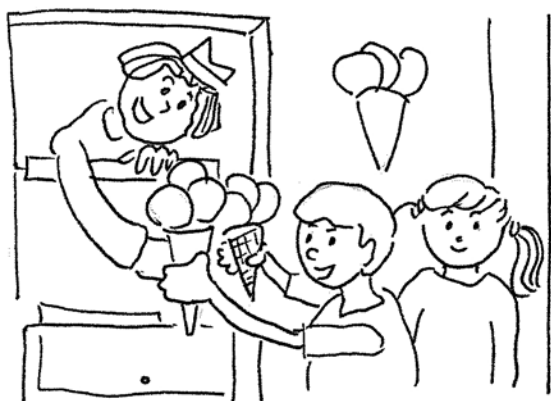

5.2. Ko veikalā pērc tu? Zīmē! Stāsti! Ja vēlies, izmanto plānu!

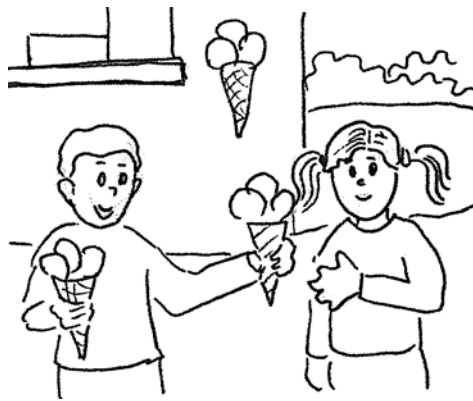
1. Preces apjoms, svars.
2. Preces cena.
3. Realizācijas (derīguma) termiņš (laiks).

6.1. Lasi! Iegaumē!

Pārdevējs **pārdod** saldējumu

Zēns **dod** saldējumu

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	pār/devu	pār/dodu	pār/došu
Tu	devi	dod	dosi
Viņš, viņa, viņi, viņas	deva	dod	dos
Mēs	devām	dodam	dosim
Jūs	devāt	dodat	dosiet

6.2. Papildini teikumus ar atbilstošu darbības vārdu *dot/pārdot* tagadnes formā!

1. Mamma dod man ābolus.
2. Es _____ ābolus savai draudzenei.
3. Mana vecmāmiņa _____ puķes.
4. Tu _____ solabiedram grāmatu.
5. Jūs nevienam neko ne_____.
6. Kāpēc man jums jā_____ krāsu zīmuļi?
7. Vasarās es _____ saldējumu.

7.1. Lasi! Nosauc naudas vienības!

Monētas – centi, eiro

viens cents

divi centi

pieci centi

desmit centi

divdesmit centi

piecdesmit centi

viens eiro

divi eiro

Banknotes

pieci eiro

desmit eiro

divdesmit eiro

piecdesmit eiro

simts eiro

divsimts eiro

piecsimts eiro

7.2. Nosauc cenu! Ar kurām 7.1. uzdevuma attēlā redzamajām monētām un banknotēm var samaksāt? Stāsti!

Piemērs:

Trīsdesmit četri centi. Desmit centi, divdesmit centi, divi un divi centi.

€ 0.34

€ 0.87

€ 1.12

€ 2.02

€ 3.56

€ 5.90

€ 10.10

€ 20.40

€ 55.00

€ 100.50

8.1. Lasi! Iegaumē!

Es **maksāju** par pārtiku

Es **samaksāju** par pārtiku
(pabeigta darbība)

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	maksāju/ samaksāju	maksāju/ samaksāju	maksāšu/ samaksāšu
Tu	maksāji/ samaksāji	maksā/ samaksā	maksāsi/ samaksāsi
Viņš, viņa, viņi, viņas	maksāja/ samaksāja	maksā/ samaksā	maksās/ samaksās
Mēs	maksājām/ samaksājām	maksājam/ samaksājam	maksāsim/ samaksāsim
Jūs	maksājāt/ samaksājāt	maksājat/ samaksājat	maksāsiet/ samaksāsiet

8.2. Papildini teikumus ar darbības vārdu *maksāt/samaksāt* atbilstošā formā!

1. Par pirkumiem es parasti maksāju ar karti.
2. Cik tu vakar _____ par ziediem?
3. Mēs tūlīt _____ rēķinu un tad iesim.
4. Jūs _____ par pusdienām katru dienu.
5. Vakar jūs _____ piecus eiro.
6. Tu _____ par biļeti vēlāk vai darīsi to rīt?
7. Mamma vakar _____ par dzīvokli.

9.1. Lasi! Iegaumē! Pasvītro atbilstošo vārdu – *kurš, kāds!*

Jautājamais vietniekvārds **kurš** attiecas uz noteiktu daudzumu vai uz atsevišķu priekšmetu vai dzīvu būtni no kādas zināmu priekšmetu vai dzīvu būtnu grupas.

Jautājamais vietniekvārds **kāds** attiecas uz kvalitāti, uz priekšmeta vai dzīvas būtnes īpašībām.

1. *Kāds/Kurš datums ir šodien?*
2. Es mācos 34.viduskolā, kurā/kādā skolā mācies tu?
3. Kāds/Kurš laiks bija vakar?
4. Kura/Kāda krāsa tev piestāv?
5. Kāds/Kurš kurpju izmērs jums nepieciešams?
6. Kuru/kādu no šīm kleitām jūs mērīsiet?
7. Kādā/kurā krāsā ir kleita?
8. Kādā/kurā veikalā jūs to nopirkāt?

9.2. Izdomā un uzraksti 2 jautājumus, kuri sākas ar vārdiem *kurš, kāds!*

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

10.1. Lasi! Iegaumē!

Desu tirgotāja Dāvja veikalu zināja visi pilsētas iedzīvotāji. Kādas desas tik tur nebija: lielas un mazas, resnas un tievas, īsas un garas, ar speķi, ar sieru. Visi labprāt iepirkās pie desu tirgotāja. Desas šajā veikalā bija ļoti svaigas un garšīgas. Dāvim tirgoties patika, un katru pircēju viņš apveltīja ar smaidu, laipnu vārdu vai joku.

Reiz desu tirgotavā ienāca Duksis. Viņš apsēdās tā patālāk no letes un sāka blenzt uz desu bagātību, kas karājās pie sienas. Pa reizei Duksis smagi nopūtās un aplaizījās.

Tirgotājam sanāca smiekli. Viņš labi saprata, ka Duksim naudas nav, bet kārums – vai, cik liels!

“Duksi!” viņš uzrunāja šuneli. ”Ja tu atradīsi starp šīm desām divas pilnīgi vienādas, tu varēsi saņemt veselu gadu pa vienai desai dienā bez maksas.”

Duksis, saraucis pieri, pētīja desas vai veselu stundu, līdz beidzot atrada divas vienādas.

(Pēc Maijas Viktorijas Purviņas.)

10.2. Atzīmē lasītā teksta saturam atbilstošu teikuma turpinājumu!

0. Desu veikalā bija dažādas desas:

☐ lielas un negaršīgas. ☒ īsas un garas. ☐ ar āboliem.

1. Cilvēki labprāt pirka desas, jo tās bija

☐ svaigas un garšīgas. ☐ ar speķi un sieru. ☐ mazas, tievas, īsas.

2. Duksis veikalā

☐ sēdēja un ēda desas. ☐ skatījās uz desām. ☐ jautāja, cik maksā desas.

3. Duksim

☐ desa negaršo. ☐ nav somas, kur ielikt desu. ☐ nav naudas.

4. Ja Duksis mācēs atrast divas vienādas desas, tad saņems vienu desu bez maksas

☐ katru pirmdienu. ☐ reizi stundā. ☐ veselu gadu katru dienu.

5. Duksis ir

☐ cilvēks bez naudas. ☐ pele. ☐ suns.

6. Duksis varētu palīdzēt

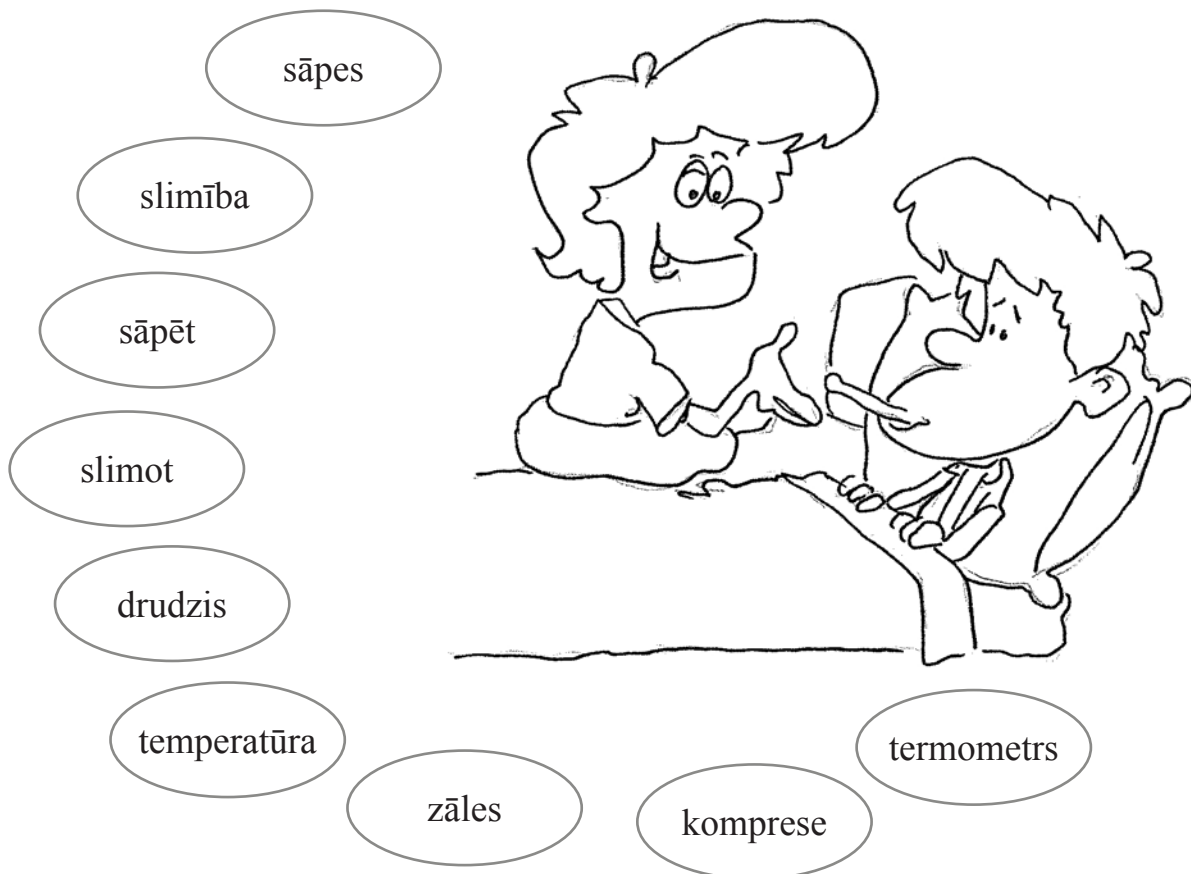
☐ policistam. ☐ skolotājam. ☐ pārdevējam.

4. ES IKDIENĀ.

4.3. Pie ārsta.

1.1. Lasi! Papildini teikumus ar atbilstošu vārdu!

1. Ritvaram pēkšņi sāk sāpēt galva.
2. Viņš jūt, ka nav īsti labi – kļūst auksti, sākas _____.
3. _____ nemaz negribas, jo rīt ir sestdiena.
4. Bet ko darīt? _____ atļauju neprasa.
5. Mamma liek gulēt gultā – jāmēra _____.
6. _____ rāda 38°.
7. Arī galvas _____ nemazinās.
8. Jādzēr _____.
9. Zēnam uz pieres ir _____ – varbūt paliks labāk!

1.2. Lasi vārdus un vārdu savienojumus! Sagrupē tos!

aptieka, apsaitēt roku, apsmērēt, ārsts, ārstēt slimniekus, aptiekārs, iepilināt pilienus, izmeklēt pacientus, medicīnas māsa, veselības centrs, poliklīnika, pārdot zāles, uzlikt pārsēju, iepatēt poti, ieteikt zāles, izrakstīt recepti, slimnīca

Kur? vietas nosaukums	Kas? darītājs	Darīt ko?
<i>aptieka</i>	<i>ārsts</i>	<i>apsaitēt roku</i>

1.3. Izveido trīs teikumus ar vārdiem no tabulas 1.2. uzdevumā!

Raksti! Lasi!

Kur? – kas? – ko dara?

Paraugs: Poliklīnikā medicīnas māsa uzliek pārsēju.

2.1. Klausies! Raksti vārdu pie atbilstošās ķermeņa daļas! Vārdus, kurus nesaproti, raksti rāmītī!

2.2. Noskaidro to vārdu nozīmi, kurus ierakstīji rāmītī!

3.1. Vēro! Lasi un iegaumē ārsta specialitāti!

	Pediatrijs	izmeklē pacientus – bērnus. Iepotē potes, iesaka zāles un izraksta receptes.
	Zobārsts	pārbauda un labo zobus.
	Ķirurgs	ārstē rokas un kājas, arī citas ķermeņa daļas. Ārstē lūzumus un sasitumus – apsmērē brūces, apsaitē roku/kāju, uzliek pārsējus.
	Acu ārsts	pārbauda redzi, iepilina acīs pilienus, izraksta brilles.
	Kakla un ausu ārsts	pārbauda un ārstē kaklu un ausis, izraksta receptes – zāles un sīrupus.

3.2. Lasi situāciju aprakstus! Stāsti, pie kura ārsta jāiet!

1. Ievai patīk ziemas sporta veids – kalnu slēpošana. Līdz ar pirmo sniegu viņa dodas uz savu iemīļoto slēpošanas vietu Milzkalnu netālu no Tukuma. Ievai patīk slēpot no stāvajiem kalniem – vējš svilpo gar ausīm, slēpes slīd viegli un ātri. Bet tad tās sagriežas nedaudz pa kreisi, nūjas aizlido pa gaisu – būkš! Ieva nokrīt! Sāp kāja – kritienā tā ir sasista.
Ievai jādodas pie (kā?) _____.
2. Ritvars daudz laika pavada pie datora. Viņš spēlē spēles, sociālajos tīklos komunicē ar draugiem. Viņam bieži asaro acis, tās kļūst sarkanas.
Ritvaram jāapmeklē (kas?) _____.
3. Rodžers pamostas un nevar norīt siekalas. Sāp kakls. Ir arī nelielas galvassāpes. Rodžers izmēra temperatūru. Tā nav augsta, bet ir lielāka par normu. “Tev šodien jāpaliek gultā! Uz skolu tu neiesi! Es izsaukšu (ko?) _____!” saka mamma.
4. “Vai, vai, vai, kā sāp mans labākais zobs! Nevajadzēja ēst tik daudz konfekšu! Jāskrien pie (kā?) _____,” domā Ilva un meklē ārsta telefona numuru.
5. Ernests nodarbojas ar peldēšanu. Četras reizes nedēļā viņš dodas uz peldēšanas treniņiem baseinā. Vasarās viņš brauc ciemos pie vecmāmiņas, kura dzīvo Kurzemē, Rindas upes krastā. Viņš iet peldēties katru dienu, lec upē no laipas. Kādu dienu Ernestam sāk sāpēt auss. Vecmamma zēnam saka, ka jābrauc uz pilsētu pie (kā?) _____.

4.1. Kā pastāstīt par darbalaiku: no cikiem līdz cikiem? Lasi! Iegaumē!

Poliklīnikas darbalaiks ir
no astoņiem līdz deviņpadsmitiem.

POLIKLĪNIKAS
DARBALAIKS
8.00 – 19.00

Veselības centra darbalaiks ir
no desmitiem līdz divdesmitiem.

VESELĪBAS CENTRA
DARBALAIKS
10.00 – 20.00

4.2. Kā pastāstīt par darbalaiku: nosaukt dienu? Lasi! Iegaumē!

kas?	kad?
pirmdiena	pirmdien – pirmdienās
otrdiena	otrdien – otrdienās
trešdiena	trešdien – trešdienās
ceturtdiena	ceturtdien – ceturtdienās
piektdiena	piektdien – piektdienās
sestdiena	sestdien – sestdienās
svētdiena	svētdien – svētdienās

5.1. Aplūko zīmējumu! Izpēti poliklīnikas speciālistu pieņemšanas laikus! Stāsti!

Edīte

Ivars

Martins

Erna

Ēriks

Poliklīnikas speciālistu pieņemšanas laiki

speciālists kabinets	pirmdiena	otrdiena	trešdiena	ceturtdiena	piektdiena
Ķirurgs 1.kabinets	8.00-12.00	12.00-16.00	8.00-12.00	12.00-16.00	14.00-18.00
Acu ārsts 2.kabinets	10.00- 16.00		15.00-19.00	10.00-16.00	
Ausu-kakla ārsts 3.kabinets	9.00- 11.00	9.00-11.00	13.00- 15.00	17.00-19.00	13.00-15.00
Zobārsts 4.kabinets	14.00-19.00	14.00-19.00	9.00-15.00	9.00-15.00	9.00-15.00
Pediātrs 5.kabinets	11.00-13.00	12.00- 19.00	11.00-13.00	12.00 – 19.00	8.00- 14.00

5.2. Lasi! Iegaumē, kad lieto darbības vārdu *sāp*!

Darbības vārdu *sāp* lieto III personā aiz piederības vietniekvārda (man, tev, viņai, viņam, mums, jums, viņai, viņiem) vai vārda datīvā – kam?

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Viņš, viņa, viņi, viņas	sāpēja	sāp	sāpēs

Man sāpēja galva.

Ivetai sāp mugura.

Ja ēdīsi daudz saldumu, tev sāpēs vēders.

5.3. Strādāji pāri! Veidojiet dialogu “Reģistratūrā” pēc parauga! Izmantojiet informāciju 5.1.uzdevuma tabulā.

Reģistratūrā

Reģistratore

Kas jums sāp?

Slimnieks

Man sāp vēders. Lūdzu, pierakstiet mani **pie** pediatra. Kad pieņem pediatrs?

Pediatrs pieņem pirmdienās un trešdienās no vienpadsmitiem līdz trīspadsmitiem, otrdienās un ceturtdienās no divpadsmitiem līdz deviņpadsmitiem, bet piektdienās no astoņiem līdz četrpadsmitiem.

Lūdzu, vai šodien var pierakstīties?

Var! Lūdzu, nosauciet savu vārdu!

Erna Kalniņa.

Ārsts pieņem 5. kabinetā.

Paldies!

5.4. Strādājiet pāri! Jautāji un atbildiet, izmantojiet informāciju

5.1.uzdevuma tabulā!

Cikos	Kad?	sāk strādāt	Kas?
	otrdien		pediatrs?
	piektdien		zobārsts?

Kas?	Kad?	sāk strādāt	Cikos?
Pediatri	otrdien		divpadsmitos.
Zobārsts	piektdien		deviņos.

6.1. Lasi! Iegaumē! Papildini teikumus!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	slimoju	slimoju	slimošu
Tu	slimoji	slimo	slimosi
Viņš, viņa, viņi, viņas	slimoja	slimo	slimos
Mēs	slimojām	slimojam	slimosim
Jūs	slimojāt	slimojat	slimosiet

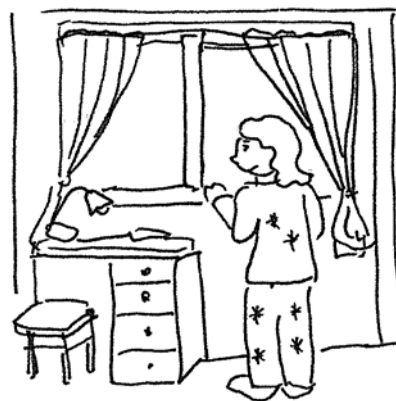
1. Ir cilvēki, kuri slimo reti.
2. Es arī _____ reti. Pēdējo reizi _____ pirms pāris gadiem un tad arī tikai ar iesnām.
3. Šogad potējos pret gripu, tāpēc domāju, ka ne _____.
4. Mamma iepriekšējā nedēļā _____ ar angīnu. Arī tagad viņa jūtas slikti. Pati gan saka, ka nākamnedēļ vairs ne _____.
5. Vēdiniet telpas katru dienu, tad būsi veseli un ne _____!
6. Vakar tu _____, bet šodien jau esi vesels?
7. Bērnbā mēs bieži _____ ar bronhītu.

6.2. Lasi! Iegaumē! Papildini teikumus!

Es **veseļojos**

Es **izveseļojos**
(pabeigta darbība)

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	iz/veseļojos	iz/veseļojos	iz/veseļošos
Tu	veseļojies	veseļojies	veseļosies
Viņš, viņa, viņi, viņas	veseļojās	veseļojas	veseļosies
Mēs	veseļojāmies	veseļojamies	veseļosimies
Jūs	veseļojāties	veseļojaties	veseļosieties

1. Māsai ir plaušu karsonis, viņa izveseļosies ne ātrāk kā pēc nedēļas.
2. Kad jūs _____, mēs brauksim slēpot.
3. Mēs gaidām tevi, _____!
4. Es drīz _____.
5. Es jau _____ – dzeru zāļu tējas un ēdu ķiplokus.

4. ES IKDIENĀ.

4.4. Kafējnīcā.

1.1. Izlasi teikumus! Klausies sludinājumu! Atzīmē teksta saturam atbilstošu teikuma turpinājumu!

0. Sludinājums domāts

☐ tikai pilsētas iedzīvotājiem. ☒ ikvienam. ☐ skolēniem.

1. Jaunā kafējnīca “Pankūciņa” atvērta mūsu

☐ skolā. ☐ pilsētā. ☐ ciematā.

2. Kafējnīcas īpašais piedāvājums ir

☐ dažādas pankūkas. ☐ garšīgas zupas. ☐ saldējums un maizītes.

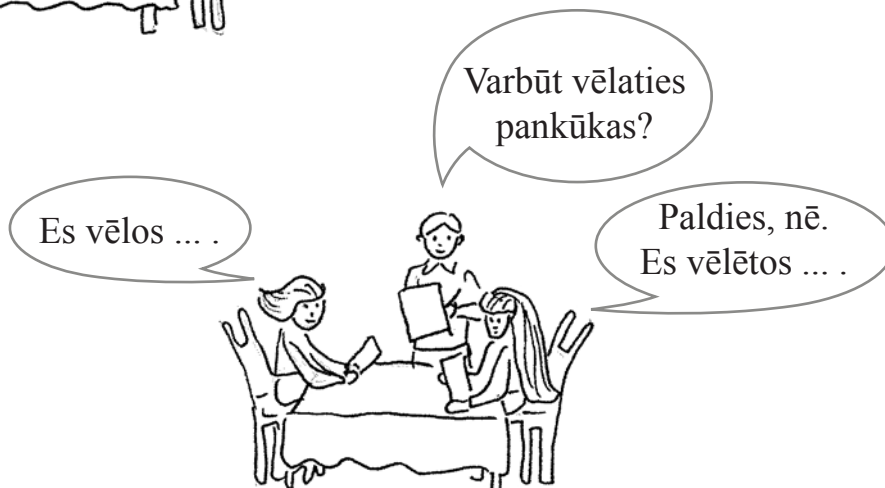
3. Kafējnīca strādā līdz

☐ divpadsmitiem. ☐ deviņiem vakarā. ☐ paliek tumšs.

1.2. Tu esi kafējnīcas īpašnieks. Izdomā kafējnīcai nosaukumu un darbalaiku! Raksti! Stāsti!

2.1. Lasi! Iegaumē! Papildini teikumus!

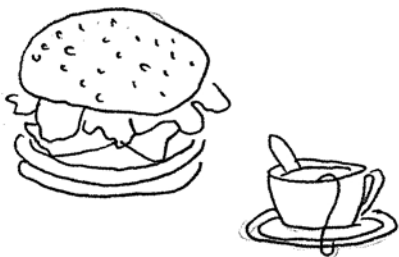

2.2. Klausies tekstu! Kas ko pasūta? Raksti zem attēla!

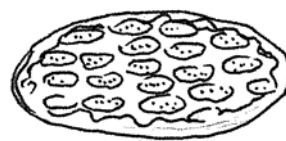

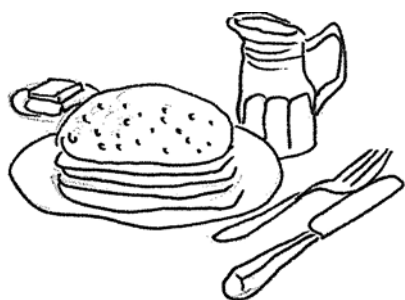

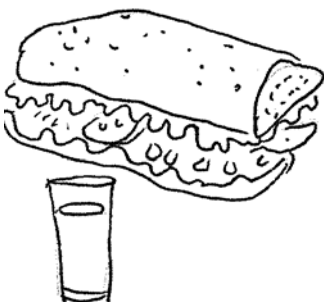

Kerija

2.3. Izmanto attēlus 2.2. uzdevumā! Stāsti, ko kafejnīcā pasūtīja bērni!

3.1. Lasi ēdienkarti!

Ēdienkarte	
Zupas	
Kāpostu zupa	1.50€
Sakņu zupa	1.80€
Piena zupa	1.00€
Pankūkas	
Pankūkas ar sieru	2.00€
Pankūkas ar gaļu	2.50€
Pankūkas ar medu	2.60€
Kruasāns	0.60€
Ķiršu kūka	1.50€
Pica	1.20€
Hamburgers	1.20€
Tēja	0.50€
Kafija	1.00€
Sula	0.80€

3.2. Ko tu izvēlēties? Stāsti!

Es ēdīšu ...

Es dzeršu ...

4.1. Man garšo kas ar... (ko?) un bez ...(kā?). Papildini teikumus!

Man garšo:

1. auzu pārslas ar (piens) pienu, kafija bez piena,
2. saldējums ar (šokolāde) _____, pankūkas bez _____,
3. salāti ar (krējums) _____, zupa bez _____,
4. kartupeļi ar (vista) _____, makaroni bez _____,
5. maize ar (medus) _____, tēja bez _____,
6. biezputra ar (ievārījums) _____, saldējums bez _____,
7. salāti ar (gurķis) _____, maizītes bez _____.

4.2. Raksti, kas tev garšo, pēc parauga 4.1.uzdevumā! Stāsti!

Man garšo

_____	ar _____,	_____	bez _____,
_____	ar _____,	_____	bez _____,
_____	ar _____,	_____	bez _____.

5.1. Strādājiet grupā! Izveidojiet kafejnīcas ēdienkarti!

Ēdienkarte	
Zupas	
•	_____
•	_____
•	_____
Siltie ēdieni	
•	_____
•	_____
•	_____
Deserts	
•	_____
•	_____
•	_____
Dzērieni	
•	_____
•	_____
•	_____

5.2. Prezентējiet ēdienkarti!

5.3. Uzdodiet jautājumus par ēdienkarti!

Kādas zupas
varat piedāvāt?

Vai jums ir
augļu salāti?

Ko jūs varētu
man ieteikt?

Cik maksā ...

...

5. ES UN LATVIJA.

5.1. Latvija skaitļos un faktos.

1.1. Izlasi informāciju par Latviju! Klausies tekstu! Pasvītro dzirdētajam tekstam atbilstošu teikuma turpinājumu!

Latvija skaitļos.

0. Latvija atrodas

- ☒ *Ziemeļeiropā.*
- ☐ *Dienvideiropā.*
- ☐ *Eiropas rietumos.*

1. Tā ir valsts Baltijas jūras

- ☐ *ziemeļu krastā.*
- ☐ *austrumu krastā.*
- ☐ *dienvidos.*

2. Teritorijas platība ir

- ☐ *nedaudz vairāk kā 64 tūkstoši kvadrātkilometru.*
- ☐ *645 tūkstoši kvadrātkilometru.*
- ☐ *lielāka par 65 tūkstošiem kvadrātkilometru.*

3. Latvijas robežas kopējais garums ir

- ☐ *1382 km.*
- ☐ *498 km.*
- ☐ *1836 km.*

4. Visgarākā sauszemes robeža Latvijai ir ar

- ☐ *Igauniju.*
- ☐ *Baltkrieviju.*
- ☐ *Lietuvu.*

5. Latvijas teritorijā ir daudz ūdeņu – tie aizņem

- ☐ *3,6 % no valsts teritorijas.*
- ☐ *23 % no valsts teritorijas.*
- ☐ *3% no valsts teritorijas.*

6. Latvijas teritorijā ir daudz purvu – tie aizņem

- ☐ *3,8 % no valsts teritorijas.*
- ☐ *24 % no valsts teritorijas.*
- ☐ *3,6% no valsts teritorijas.*

7. Latvija ir mežu valsts – tie aizņem

- ☐ 38 % no valsts teritorijas.
- ☐ 56,9 % no valsts teritorijas.
- ☐ pusi no valsts teritorijas.

8. Pilsētās Latvijā dzīvo

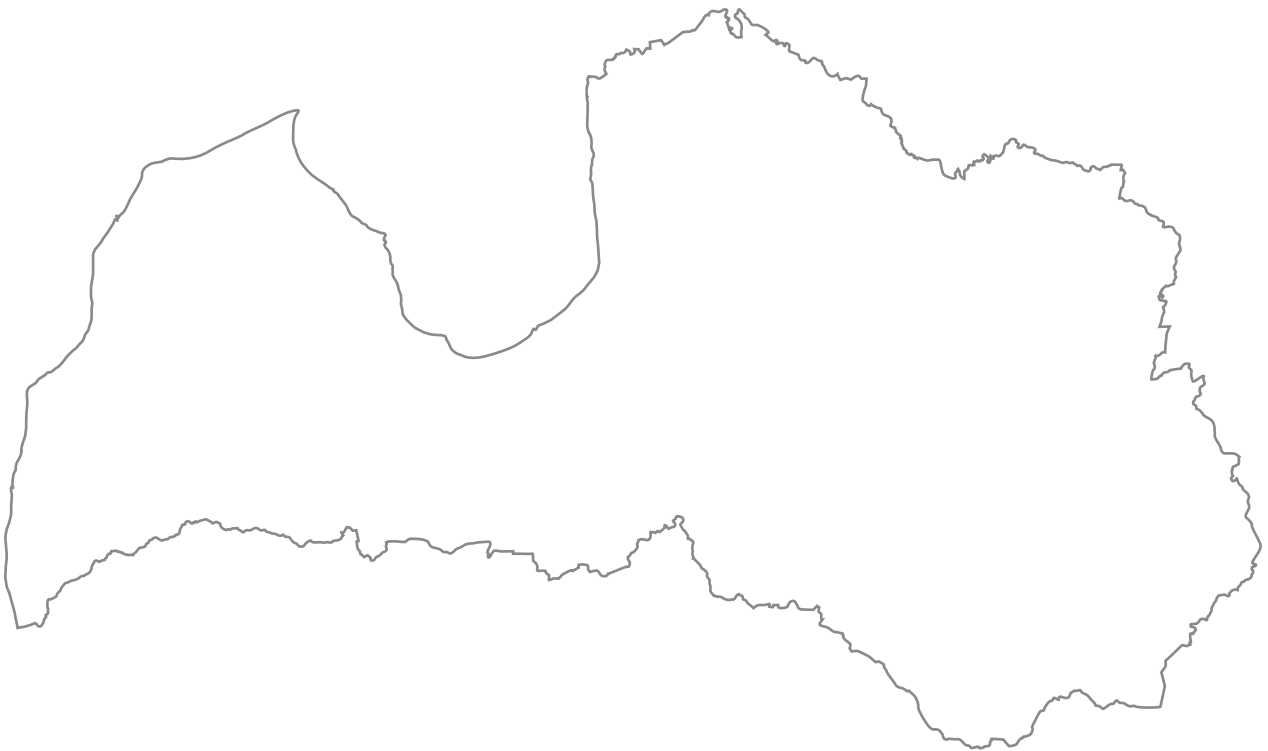
- ☐ puse iedzīvotāju.
- ☐ katrs trešais iedzīvotājs.
- ☐ divas trešdaļas iedzīvotāju.

9. Latviešu valodā runā apmēram

- ☐ miljons pasaules iedzīvotāju.
- ☐ ap diviem miljoniem cilvēku.
- ☐ visi Latvijas iedzīvotāji.

1.2. Pārlasi informāciju! Kuri no šiem faktiem tev jau bija zināmi? Kurš/kuri fakts/fakti tev likās interesants/interesanti? Kāpēc?

1.3. Izmanto informāciju 1.1. uzdevumā! Izveido Latvijas vizītkarti skaitļos un simbolos! Raksti! Stāsti!

2.1. Lasi informāciju par Latviju!

Mūsdienās gandrīz visa mūsu planētas sauszeme ir sadalīta valstīs. Pavisam to ir ap diviem simtiem.

Valsts ir politiska organizācija, kas vada valsti, organizē dzīvi pēc noteiktiem likumiem cilvēkiem, kuri šeit dzīvo. Katrai valstij ir sava teritorija, iedzīvotāji un neatkarīga valsts vara. Katrai valstij ir arī sava valsts valoda. Latvijā tā ir latviešu valoda.

Teritorija ir vieta uz zemes, kur valsts atrodas. Latvija, oficiāli Latvijas Republika, ir valsts Ziemeļeiropā, Baltijas jūras austrumu krastā. Tā ir viena no trijām Baltijas valstīm un ir Eiropas Savienības dalībvalsts. Valsts galvaspilsēta ir Rīga.

Latvija ir neliela valsts, tās teritorijas platība ir 64 589 km².

Latvijas **iedzīvotāji** ir cilvēki, kuri dzīvo Latvijā. Latvijā dzīvo mazliet vairāk kā divi miljoni cilvēku. Tie ir dažādu tautību cilvēki – latvieši, krievi, baltkrievi, poļi un citi, kuri Latvijā nokļuvuši katrs citādāk. Piederību pie kādas valsts apliecina pilsonība, kuru cilvēks iegūst uzreiz, kad piedzimst. Cilvēks, iedzīvotājs, bet vai vienmēr **pilsonis** kādā valstī? Nē, ne vienmēr. Tu vari būt vienas valsts pilsonis, bet dzīvot citā valstī.

Latvija ir **dzimtene** cilvēkiem, kuri šeit ir piedzimuši. Šobrīd bieži var dzirdēt vārdus – “**mītnes zeme**”. Tā ir valsts, kurā cilvēks dzīvo pastāvīgi vai arī valsts, kura atļauj savā teritorijā dzīvot citas valsts pilsoņiem. Valsts to apliecina ar īpašu dokumentu – pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

Latvija ir republika atšķirībā no monarhijām, kurās vēl joprojām valda karaļi un karalienes. Latvijas **parlaments** jeb **Saeima** ir augstākais likumdošanas orgāns. Saeimu uz četriem gadiem ievēl vēlēšanās. Vēlēšanas – tas ir notikums, kurā kādas valsts pilsoņi izvēlas labākos savas valsts cilvēkus – deputātus. Tajās var piedalīties Latvijas pilsoņi no 18 gadu vecuma. Latvijas Saeimā strādā 100 deputāti. **Deputāti** izstrādā un pieņem likumus un noteikumus, kuri organizē dzīvi valstī. Latvijas pamatlikums ir **Satversme**.

(Pēc interneta materiāliem.)

2.2. Papildini tekstu ar atbilstošu vārdu no 2.1. uzdevuma!

1. Valsts ir politiska organizācija ar savu teritoriju, iedzīvotājiem un valsts varu.
2. Valsts _____ ir vieta uz zemes, kur valsts atrodas.
3. Valsts _____ ir cilvēki, kuri dzīvo valstī.
4. _____ ir vieta, kur cilvēks piedzimis.
5. _____ ir valsts iedzīvotājs, kurš var piedalīties vēlēšanās.
6. Mītnes _____ ir valsts, kurā pašlaik dzīvo cilvēks.
7. _____ ir augstākais likumdošanas orgāns.
8. _____ izstrādā un pieņem likumus.
9. _____ ir Latvijas pamatlikums.

3.1. Lasi! Iegaumē, kā mainās vārdi *zeme, valsts, pilsonis*!

N.kas?	zeme	valsts	pilsonis
Ģ.kā?	zemes	valsts	pilsoņa
D.kam?	zemei	valstij	pilsonim
A.ko?	zemi	valsti	pilsoni
I.ar ko?	ar zemi	ar valsti	ar pilsoni
L.kur?	zemē	valstī	pilsonī
V.	zeme!	valsts!	pilsoni!

3.2. Papildini teikumus ar vārdiem no 3.1. uzdevuma atbilstošā formā!

1. Sava zeme, sava _____ daudziem cilvēkam liekas vislabākā.
2. Kad sarīkojumā atskaņo _____ himnu, cilvēki pieceļas kājās.
3. Pavasarī, kad dabā viss zaļo un zied, ļaudis priecājas:
“ _____, cik tu skaista!”
4. Katrai _____ ir savs karogs, himna un ģerbonis.
5. Es lepojos ar savu _____.
6. Kuras valsts _____ esi tu?
7. Katram _____ no 18 gadu vecuma Latvijā ir tiesības piedalīties vēlēšanās.

3.3. Lasi tautasdziesmas! Papildini teikumus! Raksti vārdu *zeme* atbilstošā formā!

1. Ai, Dieviņ, laba dzīve,
Sila zemes arājam:
Auga rudzi, sīca bites,
Pats no laba priecājos.
2. Spīdi spoži, Mēnestiņi,
Pār to manu tēvu _____,
Lai redz meža lakstīgala
Sav' dziesmiņu skandināt.
3. – Kur brauciet, sīki putni,
Vāģīšos sasēduši?
– Mēs braucam tai _____,
Kur ir silta vasariņa.
4. Vai, dieviņi, vai, dieviņi,
Vilkam liela tēvu _____:
Visi krūmi, upes loki –
Visi vilka novadiņi.
5. Bitīte lūdz plāvējiņu,
Līdz _____ liekdamās,
Lai atstāj āboliņu,
Kur bitītēm medu sūkt.
6. Sudrabiņa lietus lija
_____ bērzu kalniņā,
Lai izauga lielas lapas
Lai varēja slotas griezt.

3.4. Ilustrē vienu tautasdziesmu! Stāsti!

4.1. Lasi! Iegaumē, kā loka darbības vārdu *rasties*! Papildini teikumus!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Viņš, viņa, viņi, viņas	radās	rodas	radīsies
Kam?			
man/tev/...	radās	rodas	radīsies

1. Jaunas idejas reizēm rodas pēkšņi.
2. Latvijas valsts _____ 1918.gada 18.novembrī.
3. Svētkos katram no mums sirdī _____ lepnums par savu valsti.
4. Ja jums _____ jautājumi, jautājiet!
5. Interese par valodām zēnam _____ jau bērnībā.
6. Manī _____ nepatika pret šo darbu, jo man tas nepadodas.

4.2. Izdomā un uzraksti trīs teikumus ar darbības vārdu *rasties*!

5.1. Lasi informāciju par Latvijas valsts simboliem!

Latvijas valsts simboli ir karogs, ģerbonis un himna.

Par Latvijas karoga dzimteni uzskata Cēsis. 13.gadsimtā Atskaņu hronikā pirmo reizi pieminēts sarkanbaltsarkanais karogs. **Karoga autors** ir mākslinieks **Ansis Cīrulis** 1918.gadā. Tas ir taisnstūra formas proporcijā 2:1, ar sarkanbaltsarkanām svītrām proporcijā 2:1:2.

Latvijas Republikas valsts **himnas** “Dievs, svētī Latviju” mūzikas un vārdu **autors** ir **Baumaņu Kārlis** jeb **Kārlis Baumanis**. Pirmo reizi dziesmu “Dievs, svētī Latviju” izpildīja I Vispārējos latviešu dziesmu svētkos 1873. gada 26. jūnijā Rīgā.

Latvijas Republikas **ģerboņa autors** ir grafiķis un profesors **Rihards Zariņš**.

Saule simbolizē mūsu valsti – Latviju. Trīs zvaigznes virs vairoga simbolizē novadu – Kurzemes-Zemgales, Vidzemes un Latgales – savienību. Sarkanais lauva ir Kurzemes un Zemgales simbols, sudraba grifs ir Vidzemes un Latgales simbols.

5.2. Izmanto doto informāciju par Latviju! Raksti jautājumus!

1. Kas _____ ?
2. Kā _____ ?
3. Kam _____ ?
4. Ko _____ ?
5. Kur _____ ?
6. Kad _____ ?
7. Cik _____ ?
8. _____ ?
9. _____ ?
10. _____ ?

5.3. Veidojiet klasē jautājumu – atbilžu pēcpusdienu! Uzdodiet jautājumus un atbildiet uz tiem!

5. ES UN LATVIJA.

5.2. No Latvijas vēstures.

1.1. Lasi tekstu! Pievērs uzmanību izceltajiem vārdiem!

Par Latvijas vēsturi un cilvēku Latvijā.

Vēsture ir zinātne, kas pēta cilvēku sabiedrības attīstību un šīs attīstības posmus no tālas pagātnes līdz mūsdienām. Tā atklāj un apraksta pagātnes notikumus, cenšas skaidrot arī kopsakaru pagātnes norisēm.

Senā pagātnē – apmēram pirms 12 tūkstošiem gadu – Latvijā ienāca pirmie iedzīvotāji. Kāpēc tas nenotika ātrāk? Tāpēc, ka Latvijas teritoriju tālā senatnē klāja ledājs – biezs ledus.

Šie cilvēki bija mednieki un zvejnieki. Viņi gatavoja darba rīkus no akmens, koka un kaula. Iztiku ieguva no apkārtējās dabas. Cilvēki medīja zvērus un putnus – nodarbojās ar **medniecību**, mežos un pļavās vāca dažādus augus, bet tie, kuri dzīvoja pie ūdeņiem – upēm, ezeriem un jūras –, zvejoja zivis – nodarbojās ar **zvejniecību**. Kopā dzīvoja liels skaits radnieku – **lielā saime** jeb **dzimtas kopiena**.

Senā pagātnē – ap 2. gadu tūkstoši pirms mūsu ēras – medību, savvaļas augu vākšanas un zvejas vietās cilvēki sāka nodarboties ar **lopkopību** un **zemkopību**. Cilvēki vairs nebija tik ļoti atkarīgi no dabas. Viņu darbs nodrošināja iztiku.

Cilvēki centās apmesties tur, kur tuvumā bija laba augsne un zālaines pļavas. Cilvēki audzēja lopus – liellopus, cūkas, aitas. Liellopus izmantoja arī kā vilcējspēku. Pārtikā visvairāk lietoja cūkgaļu, kā arī pienu. Cilvēki prata izgatavot biezpienu un sieru. No aītām ieguva ne tikai gaļu, bet arī vilnu apģērba darināšanai.

Par otru nozīmīgāko nodarbošanās veidu kļuva zemkopība. Dabā no mežiem brīvu zemes platību bija maz, vajadzēja līst līdumus – izcirst kokus, izvest kokmateriālus māju un nocietinājumu celšanai, sadedzināt zarus un uzrakt zemi. Zemkopja darbs bija grūts. Liepu un ozolu paēnā cilvēki nodarbojās ar **dravniecību** – ievāca bišu sanesto medu.

Attīstījās **amatniecība** – cilvēki gatavoja dažādus priekšmetus – gatavoja apģērbus, apavus, traukus, darba rīkus. Lēnām sāka attīstīties **tirdzniecība** – cilvēki pārdeva, mainīja izgatavotos priekšmetus pret citiem vai pārtiku. Cilvēki sāka dzīvot labāk – kļuva turīgāki.

Cilvēki cēla četrstūra dzīvojamās ēkas. Ēku apsildīšanai un ēdienu gatavošanai izmantoja **valēju** pavardu – nedaudz zemē iedziļinātu ugunsgrau, kas atradās ēkas centrā. Lielā saime pakāpeniski saira un cilvēki sāka dzīvot ģimenēs jeb **mazajās saimēs**. Bija nepieciešams aizsargāt savu saimi no laupītājiem, tāpēc dzīvesvietas sāka nocietināt. Lai būtu vieglāk uzcelt nocietinājumus un drošāk dzīvot, cilvēku saimes sāka dzīvot kopā **apmetnēs**. Senāko pašreiz zināmo apmetni arheologi ir atklājuši Salaspils tuvumā. Lai aizsargātos no uzbrukumiem, cilvēki meklēja dabiskus paaugstinājumus reljefā – pakalnus, uz kuriem cēla nocietinājumus un pilis, kur patverties uzbrukuma gadījumā. Senās apmetņu vietas pakalnus sauc par **pilskalniem**. Pieaugot cilvēku skaitam, pilskalnos visiem nepietika vietas, tāpēc apmetnes pamazām veidojās pilskalnu pakājē. Senlaiku pilis bija senlaiku cietokšņi. Ievērojamākie no tiem bija Tērvete, Mežotne, Sidrabene, Beverīna.

(Pēc interneta materiāliem.)

1.2. Skaidro izcelto vārdu nozīmi!

2. Lasi! Vēro attēlus! Izmanto informāciju 1.1. uzdevumā! Iztēlojies, ka esi viens no senajiem Latvijas iedzīvotājiem – zvejnieks, mednieks, amatnieks, dravnieks, zemkopis, lopkopis – un stāsti, ko tu dari!

darīt ko?	kas?	darbība – lietvārds
medīt dzīvniekus	mednieks	medniecība
zvejot zivis	zvejnieks	zvejniecība
gatavot priekšmetus	amatnieks	amatniecība
kopt bites	dravnieks	dravniecība
kopt zemi	zemkopis	zemkopība
kopt lopus	lopkopis	lopkopība

3. Lasi! Papildini teikumus!

Pirms vairākiem tūkstošiem gadu sākās baltu cilšu – kuršu, latgaļu, zemgaļu un sēļu – un Baltijas somiem piederīgās lībiešu cilts veidošanās process.

Sākot ar 16. – 17. gadsimtu, rakstītajos avotos kuršus, latgaļus, zemgaļus un sēļus dēvē vienā vārdā – par latviešiem. Latvieši un lībieši ir mūsu valsts pamatiedzīvotāji.

Visus citus, kas vēstures gaitā ienākuši tagadējā Latvijas teritorijā un apmetušies te uz pastāvīgu dzīvi, dēvē par mazākumtautībām jeb vēsturiskajām minoritātēm.

1. Baltu ciltis ir *kurši*, _____, _____ un _____.
2. Lībiešu cilts veidojās no _____.
3. Latvijas pamatiedzīvotāji ir _____ un _____.
4. Tautas, kuras Latvijas teritorijā ir ienākušas vēlāk, ir _____ jeb _____.

4.1. Lasiet pasaku lomās!

Kā zemnieks zosi dalīja.

Reiz kādam nabadzīgam zemniekam aptrūkās maizes. Nolēma viņš palūgt maizi kungam. Lai neietu pie kunga tukšām rokām, viņš noķēra zosi, izcepa un aiznesa to. Kungs paņēma zosi un saka zemniekam:

- Paldies par zosi, nezinu tikai, kā mēs tavu zosi dalīsim. Lūk, man ir sieva, divi dēli un divas meitas. Kā lai zosi sadalām, lai nevienam nav nodarīts pāri?

Zemnieks atbild:

- Es sadalīšu.

Paņem nazi, nogriež galvu un saka kungam:

- Tu esi saimes galva – tev galva.

Pēc tam nogriež dibenu, dod kundzei.

Tev, – saka, – jāsēž mājās, par māju jārūpējas, – tev dibens.

Pēc tam nogriež kājas un dod dēliem.

Jums, – saka, – jāstaigā tēva pēdās.

Bet meitām iedeva spārnus.

Jūs, – saka, – drīz no mājām aizlidosiet, – jums pa spārniņam. Bet atliekas sev paņemšu!

Un paņem visu zosi.

Kungs nosmējās, iedeva zemniekam maizi un naudu.

Padzirdēja bagāts zemnieks, ka kungs par zosi apbalvojis nabagu ar maizi un naudu, izcepa piecas zosis un aiznesa kungam. Kungs saka:

- Paldies par zosīm. Tikai, lūk, man ir sieva, divi dēli un divas meitas – kopā seši. Kā mēs tavas zosis vienlīdzīgi sadalīsim?

Bagātais domā, domā un neko neizdomā. Sūta kungs pēc nabaga un liek sadalīt. Nabagais paņem vienu zosi, dod kungam ar kundzi un saka:

- Lūk, jūs kopā ar zosi esat trīs.

Vienu iedeva dēliem.

Arī jūs, – saka, – esat trīs.

Vienu iedeva meitām:

- Arī jūs trīs.

Bet sev paņēma divas zosis.

Rau, – saka, – arī mēs ar abām zosīm kopā esam trīs. Viss vienlīdzīgi.

Kungs nosmējās un iedeva nabagam vēl naudas un maizes, bet bagāto padzina.

4.2. Strādājiet pāri! Stāstiet!

1. Kā zemnieks skaidro vienas zoss dalīšanu kunga ģimenei?

2. Kā zemnieks skaidro piecu zosu dalīšanu kunga ģimenei?

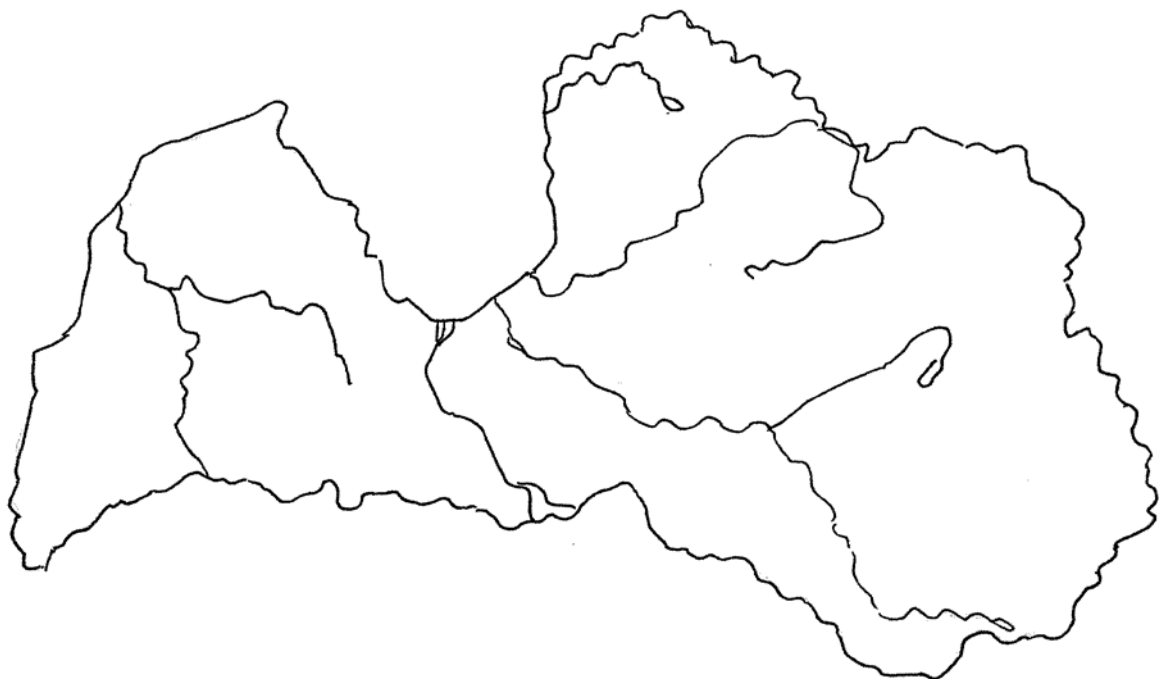
5. ES UN LATVIJA.

5.3. Par Latvijas ģeogrāfiju.

1. Klausies tekstu un aizpildi Latvijas karti! Raksti nosaukumus un skaitļus!
Izmanto debespušu rādītāju!

- 2.1. Lasi informāciju par upēm! Raksti kartē upju nosaukumus!

1. Kurzemes lielākā upe ir Venta. Tā sākas Lietuvā un ietek Baltijas jūrā. Latvijā Ventas garums ir 178 km.
2. Ventas labā krasta lielākā pieteka ir Abava.
3. Zemgales lielākā upe ir Lielupe. Tā sākas netālu no Lietuvas robežas, satekot divām upēm – Mēmelei un Mūsai. Lielupes garums ir 119 km.
4. Latvijas teritorijā garākā upe ir Gauja – tās garums ir 452 km. Tā ir upe Vidzemē.
5. Vidzemes ziemeļos atrodas skaista upe Salaca, kura sākas Burtnieku ezerā.
6. Daugava ir lielākā Latvijas upe, lai gan Latvijas teritorijā tā ir par 100 km īsākā nekā Gauja – tās garums Latvijā ir 352 km. Tā ir arī kā robeža novadiem.
7. Daugavas garākā pieteka ir Aiviekste. Tā atrodas Daugavas labajā krastā.
8. Salaca, Gauja, Daugava un Lielupe ietek Rīgas jūras līcī.

2.2. Nosauc četru lielāko Latvijas upju – Lielupes, Ventas, Gaujas, Daugavas garumu Latvijas teritorijā!

2.3. Lasi informāciju par Latvijas lielākajiem ezeriem! Ieraksti to nosaukumus Latvijas kartē!

1. Latvijā ir daudz ezeru. Vairāki lielie Latvijas ezeri atrodas netālu no jūras. Latvijas rietumos, tās dienvidu daļā atrodas Liepājas ezers. Rīgas jūras līča tuvumā atrodas divi lieli, sekli ezeri – Engures ezers, bet netālu no Lielupes ietekas jūrā – Babītes ezers.
2. Vidzemē lielākais ezers ir Burtnieks.
3. Latgalē ir ļoti daudz ezeru. Lubāns ir lielākais Latvijas ezers pēc platības, Rāznas ezers ir lielākais ezers pēc tilpuma – ūdens daudzuma. Lubāna ezerā sākas Aiviekste.
4. Kurzemē atrodas Usmas ezers – piektais lielākais Latvijas ezers.

3.1. Lasi latviešu tautas teikas!

Kā radās ezers.

Teikas stāsta, kā sensenos laikos radās Latvijas ezers.

Tur, kur tagad Babītes ezers, senāk bija pļava. Pļavā govīs ganīja meitene, kuras vārds bija Babīte. Govis plūca zaļo, sulīgo zāli. Kad tās paēda, sāka skriet pa pļavu. Meitene nezināja, ko darīt. Te meitene debesīs ieraudzīja melnu mākonī. Ganu meita domāja – saukšu mākonī, sāks līt lietūs un govīs apstāsies. Viņa sāka dziedāt: “Nāc, mākonī, ciemoties!” Sāka līt lietūs, no debesīm krita zivis. Babīte ar govīm steidzās mājās. Mākonis krita lejā, nokrita tur, kur pļava. Tagad ezeru sauc ganu meitas vārdā – Babītes ezers.

Burtnieku ezeru Vidzemē radīja burvis. Tajā apkārtnē, kur tagad Burtnieku ezers, senos laikos ezeru nebija. Cilvēki lūdza burvi uzburt ezeru. Burvis jutās stiprs un lielīgi teica: “Man burt – nieks!” Tajā vietā uzreiz radās ezers, un cilvēki to sāka saukt par Burtnieku.

Sen sen Latgalē kāds ezers lidoja pa gaisu. Kādās mājās meitas mazgāja drēbes un dziedāja: “Lubāns nāk, Lubāns nāk pār kalniem, nāk pār lejām. Nāc šai vietā, te ir mīksta guļas vieta.” Ezers nolaidās zemē blakus mājām, kurās meitas mazgāja drēbes. Tas dabūja vārdu – Lubāns.

Kurzemes pusē kādu vakaru pa pļavu gājusi māte ar bērnu. Pēkšņi virs galvas kaut kas sācis stipri šņākt. Paskatījās augšā – melns mākonis virs galvas! Bērns iesaucās: “Usmīgs! Usmīgs!” Gribēja teikt – dusmīgs! Mākonis nokrita zemē, kļuva par ezeru un ieguva vārdu – Usma.

(Pēc latviešu tautas teikām.)

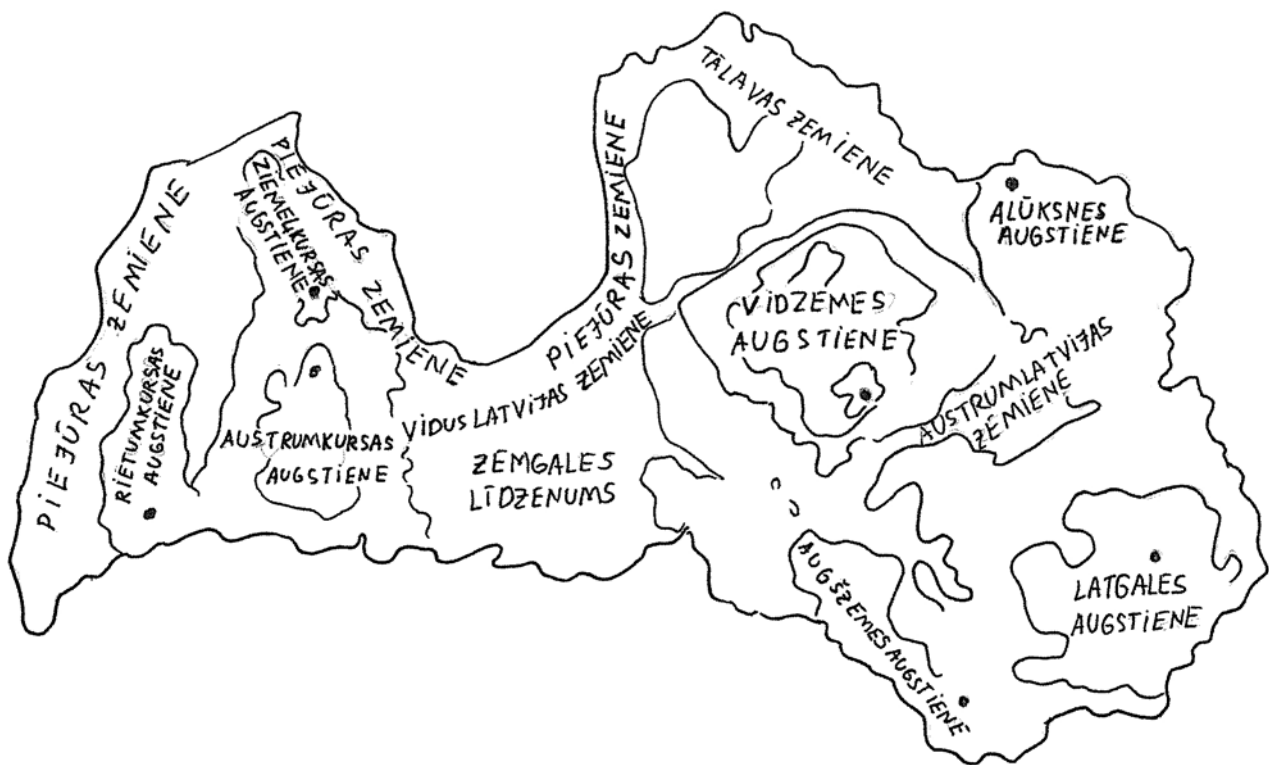
3.2. Aizpildi tabulu atbilstoši lasītajam tekstam!

	Babīte	Burtnieks	Lubāns	Usma
0. Ezers radās tur, kur agrāk bija pļavas.	X			X
1. Ezers radās no lietūs mākoņa.				
2. Ezeru izveidoja burvis.				
3. Ezers lidoja pa gaisu.				
4. Dziedot cilvēki nosauca ezera vārdu.				
5. Ezers dabūja meitenes vārdu.				
6. Mākonis, no kura radās ezers, bija dusmīgs.				

3.3. Kurš no lasītajiem fragmentiem tev patika vislabāk? Savu atbildi pamato!

4. Izmantojot doto informāciju 2., 3. uzdevumā, stāsti par kādu Latvijas upi vai ezeru!

5.1. Vēro karti! Tabulā raksti zemieņu un līdzenumu nosaukumus!
Izmanto informāciju tabulā! Kartē ieraksti kalnu nosaukumus!

zemies	līdzenumi	augstienes	kalni	augstums m
		Rietumkursas	Krievu kalns	190
		Ziemeļkursas	Kamparkalns	189
		Austrumkursas	Ķīķeru kalns	155
		Alūksnes	Dēliņkalns	271
		Latgales	Lielais Liepukalns	289
		Vidzemes	Gaiziņkalns	312
		Augšzemes	Egļu kalns	220

5.2. Nosauc Latvijas augstienes, augstāko kalnu katrā virsotnē un tā augstumu!

Piemērs:

Rietumkursas augstienes augstākais kalns ir Krievu kalns. Tā augstums ir simt deviņdesmit metri.

6.1. Izlasi teiku!

Tas noticis senajos laikos, kad Dievs jau radījis visu pārējo pasauli un patlaban stājies pie mūsu zemītes radīšanas.

Tikko viņš sācis strādāt gar Daugavas malu, taisīdams un līdzinādams Lātavas zemi, kad netālu no Preiļiem šim pienāk Velns un prasa:

- Klau, radītāj, ko tu viens te pūlies! Nem mani palīgā!

Dievs atspiedies uz lāpstas, pakasījis bārdū un pieņēmis ar. Lai sākot zemes taisīšanu no viņa gala, no Krievzemes robežām (Krievzeme jau bijusi gatava). Un piesaka, lai krietni strādājot, zemi gludi nolīdzinot.

Labi! Dievs paliek darbodamies pie Barkavas, bet Velns nosvīdis raujas pa Ludzas apkārtni. Cauri Bukmuižai un Andrupenei uz Dagdas robežām atkal satiekas ar Dievu. Lai pieņemot darbu.

Dievs pakāpies debesu lievenī, apskatījis Velna veikumu un izmisumā saķēris galvu. Ak, vai! Puse Latgales vienos kalnos un ezeros! Un pa starpām purvi.

Dievs negribējis tādu darbu pieņemt un sacījis, lai Velns nolīdzinot visu tikpat līdzenū, kāds esot Dieva darinājums gar Daugavas malu.

Velns pasmaidījis un teicis:

- Paklau, Dievs, apdomā labi! Ja mans darbs paliks nepārlabots, tad no tā mums abiem būs tikai labums.

- Kāds labums no tāda nedarba? – Dievs dusmojās.

Bet Velns paskaidrojis:

- Pa tavas zemes līdzenajiem ceļiem ļaudis brauks un snaudīs. Ne tev, ne man no tā nekāda labuma nebūs. Turpretim pa maniem ceļiem neviens nevarēs vienaldzīgu prātu braukt. Viens, lejā braucot, piesauks tevi: “Vai, Dieviņ, kā te izbraukuši!” Cits, kalnā kāpjot, atcerēsies mani: “Lai viņu Velns, tādu kalnu!” Tāpēc labāk būs, ja atstāsim manu dabu tādu, kāds tas padevis.

Dievs brīdi domājis un atzinis Velna darbu par derīgu.

6.2. Atbildi uz jautājumiem!

1. Kur Dievs satiekas ar Velnu?
2. Kādus norādījumus Dievs dod Velnam?
3. Ko Dievs domā ar vārdiem – strādāt krienī?
4. Vai Velns strādā no sirds? Kas par to liecina?
5. Kur abi satiekas?
6. Vai Dievam patīk Velna paveiktais? Kāpēc?
7. Kā Dievs nosauc Velna paveikto?
8. Kā Velns Dievam izskaidro sava darba labumu?
9. Kāpēc Dievs Velna darbu tomēr atzīst par derīgu?

6.3. Izvēlies teikas nosaukumu! Pasvītro teikumu! Pamato savu atbildi!

1. Kā radušies Latgales kalni un ezeri.
2. Dieva un Velna darbi un nedarbi.
3. Velns par palīgu.

7.1. Lasi! Atceries, kā mainās darbības vārda *apmeklēt* forma! Papildini teikumus! Raksti darītāju! Ja vēlies, kur iespējams, vari rakstīt personvārdus!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	apmeklēju	apmeklēju	apmeklēšu
Tu	apmeklēji	apmeklē	apmeklēsi
Viņš, viņa, viņi, viņas	apmeklēja	apmeklē	apmeklēs
Mēs	apmeklējām	apmeklējām	apmeklēsim
Jūs	apmeklējāt	apmeklējāt	apmeklēsiet

1. Vakar mēs apmeklējām vecmāmiņu.
2. Rīt _____ apmeklēšu draugu. _____ apmeklēs mani tikai nākamajā vasarā, jo parīt brauc uz Londonu.
3. Vai _____ jau apmeklējāt zobārstu?
4. _____ brauksim ekskursijā uz Igauniju un apmeklēsim vairākas pilsētas.
5. Katru rudeni, kad notiek gaismas festivāls “Staro Rīga”, _____ apmeklē Vecrīgu.
6. Nesen _____ apmeklēja Daugavpili un Rēzekni.

7.2. Raksti darbības vārdu *fotografēt, makšķerēt* formas pagātnē (vakar), tagadnē (tagad), nākotnē (rīt) pēc parauga 1.1. uzdevumā!

Kas?/ kad?	Vakar	Tagad	Rīt
Es	 	 	
Tu	 	 	
Viņš, viņa, viņi, viņas	 	 	
Mēs	 	 	
Jūs	 	 	

7.3. Lasi! Papildini teikumus ar darbības vārdu (apmeklēt, fotografēt, makšķerēt) atbilstošā formā!

	Kad?	Kas?	Ko darīja/dara/darīs	...
1.	Vakar	mēs	apmeklējām	Rakšu atpūtas kompleksu.
		Tu		lamas un kamieļus.
2.	Pirms gada	es		Rundāles pili.
		Cilvēki		skaisto rožu dārzu.
3.	Nākamgad augustā	mēs		Aglonas baziliku.
		Mēs		zivis Latgales ezeros.
		Brālis		Latgales skaisto dabu.
4.	Šobrīd	tu		zivis Ventā.
	Vēlāk	tu		Ventspils pili.
	Pēc tam	tu		Ventas krastmalu un Ventspils govīs.

8. Lasi! Papildini teikumus ar kādu no vārdiem!

liels, plats, dziļš, sekls, stāvs, mierīgs, vējains, lēzens, straujš

1. Ventas Rumba ir plats ūdenskritums.
2. Pie Jūrkalnes Kurzemes ziemeļos ir redzams _____ krasts – stāvkrasts.
3. Vidzemes jūrmalā jūras krasts ir _____.
4. Baltijas jūras krastā Latvijas rietumos vienmēr ir _____ laiks.
5. Lielupes tecējums ir _____, bet Gaujas – _____. Gauja ir ātra upe.
6. Drīdzis ir _____ ezers – visdziļākais Latvijā.
7. Lai gan Engures ezers ir liels, tas ir _____.
8. _____ ir Teiču purvs Latgalē – vislielākais Latvijā.

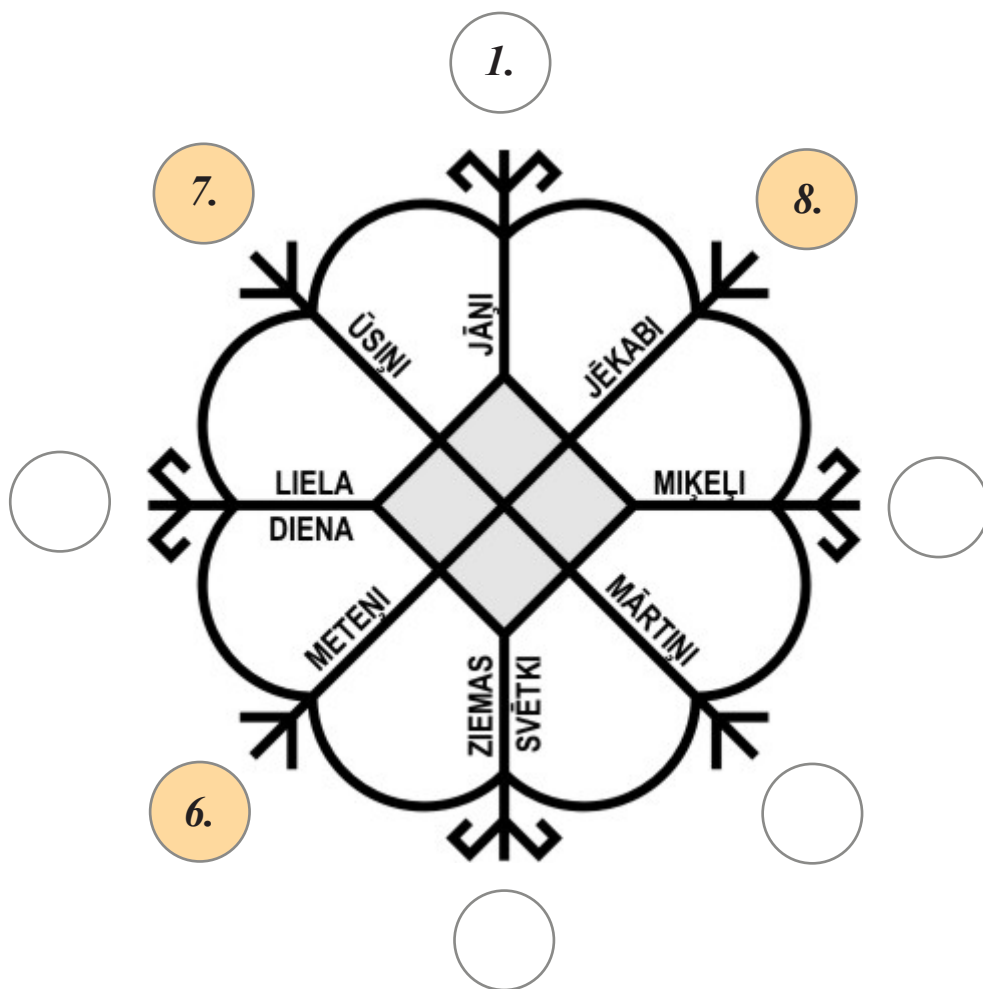

5. ES UN LATVIJA.

5.4. Svētki.

1.1. Lasi informāciju par gadskārtu svētkiem! Aplīšos raksti atbilstošu teksta numuru!

1. Šajos svētkos ļaudis lasa jāņuzāles, meitas pin puķu vainagus, bet puisi – ozollapu vainagus.
2. Visdziļāko tumsu uzvar gaisma un dienas atkal kļūst garākas.
3. Rudens beigu un ziemas sākuma laiks. Sākas budēļos iešanas laiks.
4. Svētki septembrī, kad diena un nakts vienādā garumā. Jaunās ražas un tirgus laiks.
5. Šajos svētkos šūpojas un krāso olas.

1.2. Lasi informāciju par gadskārtu svētkiem! Uz līnijas raksti gadskārtu svētku nosaukumu! Izmanto informāciju 1.1.uzdevuma attēlā.

6. Latviešu gadskārtās _____ svin starp ziemas un pavasara saulgriežiem. Šo dienu vēl sauc par Vastlāvi, Pīrāgdienu. Šajā dienā nedrīkst strādāt – tad kurmji izcilās sakņu dārzus. Galvenais notikums ir vizināšanās ar ragaviņām. Jo ātrāk slīd ragaviņas, jo labāk augs lini. Bērniem kulītēs dod līdzī cūkas galvas pusi vai kāju. Pēdējo reizi iet ķekatās, jo budēļi nes mājai svētību un auglību.
7. _____ iezīmē pavasara beigas un vasaras sākumu. Šo dienu vēl sauc par Jurgu dienu, Zirgu dienu. Saimniekam jākauj gailis un vista, kurus izvāra un cienā puišus un meitas. Ganos laiž govīs, notiek rumulēšanās – ar ūdeni aplej govīs, lai tās nebizotu apkārt, un ganus, lai viņiem nenāktu miegs un nekostu odi. Ūsiņš rūpējas par zirgiem, tie labi jākopj un jābaro.
8. 24.jūlijā tiek svinēti _____ jeb saimnieku diena, kura galvenā atbildība ir gādāt par labību – miežu un rudzu ražu. Ar šo dienu sāk svinēt kāzas. Varēja sākt nogaršot ābolus. Vāra jaunu rudzu biezputru, kauj jēru un vāra zupu ar jauniem kartupeļiem un kāļiem.

2.1. Lasi tautasdziesmas par gadskārtu svētkiem! Uz līnijas raksti svētku nosaukumu: Ziemassvētki, Meteņdienas, Lieldienas, Ūsiņam, Jāņu, Jēkabīņš, Miķeli, Mārtiņam.

Tukš un nabags Jānīt's nāca
Vēl tukšāks Pēterītis;
Jēkabīņš, bagātnieks,
Tam rudzīši, tam miezīši.

_____ gaili kāvu
Pašā svētku rītiņā;
Lai tas man zirgus gana
Šo garo vasariņu.

_____ gaidīju
Kā savu brāli:
Ar alus krūzi,
Ar baltu maizi.

Karat, brāļi, šūpolītes
Ozoliņa kārtiņām:
Nāks māsiņa šūpoties
Visas trejas _____.

Sen gaidīju, nu atnāca
Tie bagāti _____;
_____ atbraukuši
Rakstītām kamanām.

Es redzēju _____ rītu
Trīs saulītes uzlecām:
Viena rudzu, otra miežu,
Trešā tīra sudrabiņa.

Es māsiņu vizināju
_____ vakarā,
Lai aug mani gari lini
Ar ziliem ziediņiem.

Dzied', manu gailīti,
Pēdējo reizīti:
Šovakar _____
Liks tevi katlā.

**2.2. Aplūko gadskārtu svētku galdus! Kuros svētkos uz galda ir šie produkti?
Raksti!**

Maize no jaunās labības, plāceņi,
aitas gaļas zupa, dārzeņi, alus.

Cepta vista, gailis, zoss,
desas, bumbas no zirņiem,
pupām, kartupeļiem un kaņepēm,
medalus.

Mārtiņi

Pīrāgi un plāceņi, siers,
maizes kvass, alus.

Apaļi rauši, olas, bērzu sulas.

Žāvēta cūkas galva, ceptas ribiņas,
zirņi, pupas, speķa pīrāgi, zirņu pikas,
piens, alus.

2.3. Stāsti par svētku tradīcijām!

Man patīk ...

Man nepatīk ...

3.1. Gada mēnešu kalendārā ieraksti svētkus, kurus svin tavā ģimenē! Raksti datumu un svētku nosaukumu!

JANVĀRIS

FEBRUĀRIS

MARTS

JŪNIJS

SEPTEMBRIS

DECEMBRIS

NOVEMBRIS

OKTOBRIS

JŪLIJS

AUGUSTS

APRĪLIS

MAIJS

3.2. Uzraksti apsveikumu Latvijai svētkos! Raksti novēlējumu!

